

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความโดดเด่นขององค์ประกอบสำคัญของ นวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ของ เลียนจงเหวิน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 2 ได้แก่

ตอนที่ 1 แก่นเรื่องหรือแนวคิด

ตอนที่ 2 ฉาก หรือ บรรยากาศของเรื่อง

ตอนที่ 3 ตัวละคร

ตอนที่ 4 บทสนทนา

ตอนที่ 5 โครงเรื่อง

ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แก่นเรื่องหรือแนวคิด

แก่นเรื่องเป็นส่วนสำคัญของนวนิยาย และเป็นความคิดเห็นของผู้ประพันธ์ที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง รวมไปถึงความขัดแย้งในสังคมเป็นต้น หรือปรัชญาที่ผู้ประพันธ์เชื่อถือ แต่ผู้ประพันธ์มักจะไม่ได้แสดงออกมาโดยตรงหรือมีคำบรรยายในนวนิยาย แต่จะแสดงออกผ่านคำพูดของตัวละครหรือพฤติกรรมของตัวละครโดยอ้อม แก่นเรื่องมักจะซ่อนไว้ในเรื่องตั้งแต่แรกจนจบ ผ่านการจัดวางโครงเรื่องเปรียบเทียบเป็นจิตวิญญาณของมนุษย์ ถึงสวามิภักดิ์และเครื่องประดับทั้งสวยทั้งแพงแค่ไหนก็ตาม ถ้าไม่มีจิตวิญญาณก็ไม่มีชีวิตชีวา แก่นเรื่องสามารถสะท้อนถึงคุณค่าของนวนิยายโดยเฉพาะด้านคุณค่าทางสังคม ดังนั้นการวิเคราะห์แก่นเรื่องของนวนิยายจะช่วยให้เห็นคุณค่าของนวนิยายเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์แก่นเรื่องของนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ของ เลียนจงเหวิน แล้ว พบว่า ผู้ประพันธ์นับถือแนวคิดของลัทธิเต๋า ซึ่งเป็นแบบดั้งเดิมที่สืบทอดมายาวนาน และเห็นว่าแนวคิดของลัทธิเต๋าอาจเป็นทางแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ ที่ปรากฏในสมัยนั้นได้ เช่นความขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตเมืองกับวิถีชีวิตชนบท ระหว่างเขตที่มีความเจริญกับเขตที่ล้าหลัง ระหว่างชุมชนชั้นสูงกับชุมชนชั้นต่ำ โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของฮั่นกับของม้ง

ลัทธิเต๋าในแนวคิดของเล่าจื๊อนั้นได้มีอิทธิพลต่อวงการวรรณกรรมจีนมาตั้งแต่โบราณกาล จนกระทั่งวงการนวนิยายจีนร่วมสมัย ถึงแม้ว่าจะมีการปฏิบัติเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในสมัยนั้น ได้แก่ ประเทศจีนเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่โดยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยใน ปีค.ศ.1911 วงการวรรณกรรมของ จีนก็ได้รับอิทธิพลเป็นอย่างมากทีเดียว กล่าวคือ ปรัชญาหลายอย่างถูกจับตามอง เช่น ลัทธิเต๋า เมื่อครั้งที่เสินจงเหวินยังเป็นหนุ่มเขามีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมตะวันตก เขาเคยเสนอแนวคิดที่จะสร้าง วรรณคดีจีนใหม่ เสินจงเหวินเกิดคำถามและข้อสงสัยเกี่ยวกับปรัชญาแบบดั้งเดิมของจีนคือลัทธิเต๋า แต่เสินจงเหวินก็พยายามหาคำตอบให้กับสิ่งที่เขาสงสัย และในขณะที่เดียวกันเขาก็นำเสนอความคิด ที่จะสร้างวรรณคดีจีนใหม่ ขึ้นมาเพื่อให้เหมาะกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน (จูกวางเฉียน Zhu Guangqian, 2532 : 77) นวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน จะสะท้อนถึงความคิดของเสินจงเหวิน ที่มีต่อลัทธิเต๋า ได้แก่แนวคิดสำคัญสองอย่างในลัทธิเต๋า ดังนี้

1. แก่นเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์เสินจงเหวินได้สร้างสังคมอย่างที่มีชุมชน อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืนและสงบสุข ได้แก่ เมืองฉางต้ง ซึ่งเป็นสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ในเรื่อง เมืองฉางต้งเป็นเมืองโบราณที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติอย่างลงตัว ในเมืองแห่งนี้มีวิวทิวทัศน์ ที่สวยงามเหมือนดังรูปภาพจีนหรือบทกวีจีนที่มีทิวเขาสูง ธารน้ำใส ล้อมรอบด้วยกำแพงที่ยาวสุด ถูกหุบเขาเตี้ยๆ ไปด้วยป่าดอกท้อสีชมพู ผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมืองแห่งนี้ต่างมีจิตใจที่งดงาม ซึ่งสอดคล้อง กับสภาพแวดล้อมในเมืองฉางต้ง เช่น นางเอกชื่อซู่ซู่ซู่มีบุคลิกที่ร่าเริงแจ่มใส ปู่ของซู่ซู่ซู่มีบุคลิกที่ ซื่อสัตย์และขยันหมั่นเพียร โหนซ่งและเทียนปาวสองพี่น้องที่หลงรักหญิงสาวคนเดียวกันแต่ไม่เคย อิงคาริษาซึ่งกันและกัน ส่วนคนขายของก็ไม่หลอกลวงใคร ทหารกล้าก็มีจิตใจเมตตาไม่โหดร้าย และโสเถถียังมีกิริยามารยาทที่ดีงาม ทั้งนี้สอดคล้องกับปรัชญาของลัทธิเต๋าที่ว่า “มนุษย์เรียนรู้จาก แผ่นดิน แผ่นดินเรียนรู้จากฟ้า ฟ้าเรียนรู้จากธรรมชาติ และธรรมชาติเรียนรู้จากธรรมชาติ” (เล่าจื๊อ Lao Zi, 2542 : 28) ลัทธิเต๋าเชื่อหลักที่ว่า ผลสุดท้ายของทุกสรรพสิ่งในโลกนี้จะต้องกลับคืนสู่ธรรมชาติ มนุษย์ ต้องรู้จักและทำตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ จึงจะมีความสุขที่แท้จริงได้ ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ชาวเมืองฉางต้งเป็นชุมชนที่เคารพกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ เช่น ในเมื่อสร้างบ้าน ผู้ประพันธ์ได้บรรยาย ดังนี้

“……茶峒地方凭水依山筑城，近山的一面，城墙如一条长蛇，缘山爬去。临水一面则在城外河边留出余地设码头，湾泊小小篷船。……贯串各个码头有一条河街，人家房子多一半着陆，一半在水……”

《边城》第 6 页

บทแปล :

“...ชาวฉางตั้งจะสร้างบ้านเรือนตามภูเขาและหันหน้าไปทางแม่น้ำ ดังนั้นกำแพงบ้านติด ๆ กันราวกับงูยาว ๆ เลื้อยอยู่บนภูเขา ส่วนฝั่งที่ติดแม่น้ำก็สร้างเป็นท่าเรือให้จอดเรือลำเล็กได้ ... ระหว่างท่าเรือแต่ละที่มีถนนสายหนึ่งเชื่อมต่ออยู่ บ้านเรือนที่อยู่บนถนนสายนี้จึงมีลักษณะที่ครึ่งหนึ่งอยู่บนผิวน้ำและอีกครึ่งหนึ่งอยู่บนแม่น้ำ...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 6)

จะเห็นได้ว่า ชาวเมืองฉางตั้งจะสร้างบ้านโดยไม่สร้างตามรูปแบบบ้านที่นิยมสร้างกันในจีน แต่จะใช้ประโยชน์ที่ธรรมชาติให้มาถึงมากที่สุด บ้านเรือนในเมืองฉางตั้งจึงมีลักษณะเฉพาะตัว มีความงดงามแตกต่างจากที่อื่น และทำให้ผู้อ่านประทับใจ

ผู้ประพันธ์เล็งจงเหวินไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นว่า ธรรมชาติที่สวยงามไร้มลทินทั้งสิ่งแวดล้อมสังคม และอารยธรรมที่มีความรุ่งเรืองนั้น มีความสัมพันธ์กันกับเมืองที่มีผู้คนจิตใจบริสุทธิ์ผุดผ่องอย่างแน่นแฟ้น และปกป้องถึงธรรมชาติ สามารถชี้แจงผลของเหตุการณ์ด้วยสัญลักษณ์บางอย่าง เพื่อแจ้งเตือนมนุษย์ เช่น ผู้ประพันธ์มักจะใช้แม่น้ำมาเป็นภาพทำนายเหตุการณ์ แม่น้ำเป็นส่วนสำคัญของ “ฟ้า” ดังจะเห็นได้จากฉากหนึ่งในนวนิยายเรื่องนี้ ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อซุ่ยซุ่ยรู้ว่าคนที่ส่งพ่อสื่อมาขอตนแต่งงานนั้น ไม่ใช่โหนซ่งที่ตนรัก แต่คือเทียนป่าวซึ่งเป็นพี่ชายของโหนซ่ง จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างซุ่ยซุ่ยกับเทียนป่าวและระหว่างเทียนป่าวกับโหนซ่ง ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจนไม่มีใครสามารถแก้ไขได้ ในขณะนั้น “ฟ้า” ได้ลิขิตชีวิตของตัวละครตัวละครแต่ละตัวไว้แล้ว กล่าวคือ ให้แม่น้ำเอาชีวิตของเทียนป่าวไป และเมื่อปู่ของซุ่ยซุ่ยป่วยหนัก “ฟ้า” จึงได้ส่งแม่น้ำไปเพื่อทำนายสาเหตุการเสียชีวิตของปู่ของซุ่ยซุ่ยเช่นเดียวกัน ผู้ประพันธ์เขียนไว้ดังนี้

“.....黄昏时天气十分郁闷，溪面各处飞着红蜻蜓。天上已起了云，热风把两山竹篁吹得声音极大，看样子到晚上必落大雨。翠翠守在渡船上，看着那些溪面飞来飞去的蜻蜓，心也极乱。看祖父脸上颜色惨惨的，放心不下，便又赶回家中去……夜间果然落了大雨，夹以吓人的雷声。电光从屋脊上掠过时，接着就是轰的一个炸电……”

《边城》第100页

“...เมื่อพลบค่ำมาถึง อากาศอบอ้าวหนัก เมฆบนท้องฟ้ารวมตัวเป็นก้อนใหญ่ แฉกปอดสีแดงบินไปบินมาเหนือแม่น้ำ เสียงที่ลมร้อนพัดดันไฟที่สองฝั่งแม่น้ำนั้นก็ดังมาก ดูท่าทางนี้ฝนจะตกกันคำนี้แล้ว ชูชชูชิ่งรอกผู้โดยสารบนเรือ เห็นแมลงปอแดง ๆ บินไปบินมา ก็รู้สึกอุ่นวยในใจ และนึกถึงสีหน้าปู่ชิด ๆ ชูชชูชุกิดความเป็นห่วงต่อปู่มาก จึงรีบกลับไปที่บ้าน... คืนนี้ฝนตกหนักจริง ๆ ไฟผ่าด้วยฟ้าร้องด้วย เมื่อแสงฟ้าผ่าสว่างเสียดานั่นส่องไปหลังคาบ้านอย่างรวดเร็วแล้วก็มีเสียงฟ้าร้อง ‘เปรี้ยง ๆ ’ ตามไปด้วยเหมือนฟ้าจะถล่ม...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 100)

“……小溪宽约二十丈，河床为大片石头作成。静静的水即或深到一篙不能落底，却依然清澈透明，河中游鱼来去皆可以计数。……”

《边城》第 1 页

“...แม่น้ำสายนี้มีความกว้างประมาณ 60 เมตร มีความลึกไม่
เกินหนึ่งมீเตอร์ ได้สุดของแม่น้ำประกอบด้วยก้อนหินใหญ่
น้ำในแม่น้ำสกลใสจนสามารถเห็นปลาน้ำจืดต่าง ๆ ว่ายไปว่ายมา
เหมือนสามารถคำนวณปริมาณได้...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 1)

“……下到码头去的那条路，正同一条小河一样，哗哗的泄着黄泥水。……”

《边城》第 98 页

“...มีน้ำสีโคลนกำลังไหลผ่านไปตามทางลงทางท่าเรือ พุ่งลงมา มีเสียง ‘โครกกราก’ ซึ่งดูราวกับแม่น้ำสายเล็กๆ ไป...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 98)

ดังในตัวอย่างที่อ้างมาแล้วข้างต้น น้ำในแม่น้ำที่เคยโปร่งใสสามารถมองเห็นได้สุดแม่น้ำและปลาน้ำจืดต่าง ๆ ที่ว่ายในแม่น้ำนั้น เปลี่ยนตัวเป็นน้ำสีโคลนหลังฝนตก แทบจะมองไม่เห็นอะไรเลย จากตัวอย่างเหล่านี้ที่อ้างมาแล้วข้างต้น ยังสามารถเห็นได้ว่าผู้ประพันธ์เส้นจงเหวิน มีแนวคิดที่ว่า ธรรมชาติและมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ซึ่งธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลง สังคมมนุษย์ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงตาม หรือการเปลี่ยนแปลงของชาตินั้นสามารถเป็นกลางบอกการเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์ได้

2. แก่นเรื่องที่เกี่ยวกับความยุติธรรม

นอกจากแนวคิดที่มนุษย์และธรรมชาติเป็นหนึ่งเดียวกันแล้ว ลัทธิเต๋ายังมีอีกแนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ ความยุติธรรม จวงจื่อ (Zhuang Zi, 2548 : 77) ซึ่งเป็นนักปรัชญาอีกท่านหนึ่ง ได้อธิบายถึงความยุติธรรมว่า “ถ้ามองจากมุมมองของจักรวาล สรรพสิ่งต่าง ๆ ล้วนไม่มีใครสูงกว่าหรือต่ำกว่า ถ้ามองจากมุมมองของสิ่งมีชีวิตเอง สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ก็ล้วนคิดว่าตนสูงกว่าชีวิตอื่น หรือถ้ามองจากมุมมองของโลกมนุษย์ คุณค่าของสรรพสิ่งต่าง ๆ มักจะไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งนั้นเอง” แนวคิดดังกล่าวของลัทธิเต๋านี้ ชี้แนะให้มนุษย์เห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าของบุคคลอื่น ไม่ดูหมิ่นตนและไม่ดูหมิ่นบุคคลอื่น ผู้ประพันธ์นวนิยาย เรื่อง เมืองชายแดน เส้นจงเหวินเป็นผู้ที่นับถือความยุติธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของลัทธิเต๋า ในงานเขียนอีกชิ้นหนึ่งของเขา ได้แก่ เรื่อง อาถิขผจญภัยในแดนประเทศจีน (เส้นจงเหวิน Shen Congwen, 2552) ซึ่งเป็นนิทานเด็ก มีตัวละครหนึ่งที่เป็นเป็ดนั้นมีบทสนทนาว่า “ต้นหญ้าบนภูเขาเป็นต้นหญ้า ต้นหญ้าบนที่ราบก็เป็นต้นหญ้าเช่นกัน คนรวยคนจนไม่แตกต่าง ถ้ามีความจริงใจทำไมถึงรักกันไม่ได้” บทพูดนี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดความยุติธรรมของเส้นจงเหวิน กล่าวคือ ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์เส้นจงเหวินไม่ได้สร้างตัวละครเป็นบุคคลที่มีฐานะสูงในสังคม เช่น จักรพรรดิหรือแม่ทัพ เจ้าหญิงหรือนายหญิงน้อย เป็นต้น แต่เป็นบุคคลธรรมดาที่มักจะถูกรังแกและด่าว่าดูถูก เส้นจงเหวินมักจะเห็นใจชุมชนกลุ่มนี้และเปิดเผยความสวยงามของพวกเขา เช่น ลูกเรือและโสเภณี เช่น ผู้ประพันธ์บรรยายถึงลูกเรือว่า

“.....一个水手说：‘金亨，你听你那婊子陪川东庄客喝酒唱曲子，我赌个手指，说这是她的声音！’另一个水手就说：‘她陪他们喝酒唱曲子，心里可想我。她知道我在船上！’先前那一个又说：‘身体让别人玩着，心还想着你；你有什么凭据？’另一个说：‘有凭据。’于是这水手吹着唢呐，作出一个古怪的记号，一会儿，楼上歌声便停止了。歌声停止后，两个水手皆笑了。两人接着便说了些关于那个女人的一切，使用了不少粗鄙字眼……船上人听到水面的喊声，在隐约里也喊道：‘二老，二老，你真能干，你今

天得了五只吧。’那水上人说：‘这家伙狡猾得很，现在可归我了。’‘你这时捉鸭子，将来捉女人，一定有同样的本领。’……”

《边城》第 18 页

บทแปล :

“...ลูกเรือคนหนึ่งพูดว่า ‘จินตึง เชื้อไหมสาวของเธอที่กำลังกินเหล้าและร้องเพลงให้เจ้าแก่งเสถรวนฟัง ผมว่าเสียงเพลงนี้เป็นเสียงแก่ ผมเอานี้ไว้เป็นสิ่งแทนเงินวางเดิมพันได้’ ลูกเรืออีกหนึ่งคนตอบว่า ‘แกกินเหล้าและร้องเพลงให้พวกมันฟังแต่แกคิดถึงผมในใจ แกรู้ว่าผมอยู่เรือลำนี้’ ลูกเรือคนแรกถามว่า ‘เล่นกับคนอื่นและคิดถึงเธอ เธอมีหลักฐานอะไรเล่า’ ลูกเรือคนที่สองตอบว่า ‘มีซิ’ เขาจึงเป่าปากโดยใช้นิ้วและที่ริมฝีปากทำเป็นเสียงสัญญาณลึกลับที่แปลกประหลาด ตักครู่ เสียงเพลงเดิมที่ลอยมาจากบนดึกนั้นก็หยุดไป ลูกเรือสองคนจึงหัวเราะขึ้นมา และคุยต่อที่เกี่ยวกับโสเภณีคนนี้ด้วยคำหยาบคาย...คนที่อยู่บนเรือได้ยินเสียงร้องจากแม่น้ำ จึงร้องกลับมาด้วยเสียงแว่วๆ ว่า ‘โหนซ่งกรับ โหนซ่ง เธอเก่งจัง วันนี้ได้ 5 ตัวป๊ะ’ คนที่ว่ายอยู่ในน้ำคนนั้นตอบว่า ‘มันเจ้าเล่ห์มาก แต่สุดท้ายผมก็จับได้แล้ว’ ‘ตอนนี้เธอจับเป็ดเก่ง อนาคตนี้จับผู้หญิงก็เก่งแน่เลย...’

(เมืองชายแดน, 2534 : 18)

“.....翠翠且知道祖父还会到码头上同刚拢岸一天两天的上水船水手谈谈话，问问下河的米价盐价，有时且弯着腰钻进那带有海带鱿鱼味，以及其他油味、醋味、柴烟味的船舱里去，水手们从小坛中抓出一把红枣，递给老船夫.....”

《边城》第 34 页

บทแปล :

“...ซู่ซู่ยังรู้ว่าปู่จะต้องไปที่ท่าเรือและคุยเล่นกับพวกลูกเรือที่เพิ่งมาจากปลายน้ำมาวันสองวัน ถามเขาราคาข้าวสารและเกลือที่ปลายน้ำ บางทีปู่ก็ก้มลงเข้าไปที่ห้องบรรทุกสินค้าในเรือที่

เต็มไปด้วยกลิ่นต่าง ๆ เช่น กลิ่นน้ำมัน กลิ่นน้ำส้มและกลิ่นควัน
พวกลูกเรือก็เอาพุทรากรอบหนึ่งให้ปู่...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 34)

จากตัวอย่างที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กล่าวโดยสังเขปได้ว่า ลูกเรือมีบุคลิกหายากแต่ขยันหมั่นเพียร มีน้ำใจและมีความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง ส่วนตัวอย่างในข้อ 2 ของตอนที่ 3 ได้กล่าวถึงซุ่นซุ่นให้เทียนปาวและโหนซ่งสองพี่น้องไปเดินเรือกับพวกลูกเรือ จะเห็นได้ว่าชีวิตของลูกเรือเหน็ดเหนื่อยและต้องมีความอดทนและความขยันแค่ไหน สองพี่น้องยังไปเดินเรือเป็นชั่วครว แต่บรรดาลูกเรือจะต้องใช้ชีวิตตลอดไป

ส่วนโสเถติในเรื่องนี้ก็มีความรักอย่างลุ่มหลงจนโงหัวไม่ขึ้น ดังเช่นตัวอย่างในข้อ 7 ของตอนที่ 3 ลูกเรือและโสเถติที่รักกันทั้งสองนั้นไม่ถูกคนว่าตำทราวมัธยัสถ์ ขาวเมืองจางตั้งนั้นก็ไม่ได้คำนึงประณามตามทรรสนะของชาวเมืองใหญ่ที่คิดว่าตนมีการศึกษาสูง พ่อค้าแม่ค้าในเมืองจางตั้งล้วนค้าขายด้วยความยุติธรรม ไม่มีการหลอกลวงหรือคดโกงปริมาณสินค้า ดังเช่นตัวอย่างในข้อ 3.1.2 ของตอนที่ 3 ในเรื่องนี้ถ้ามีใครที่มีฐานะค่อนข้างสูงหน่อย ได้แก่ ซุ่นซุ่นซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทเดินเรือ แต่เขามีนิสัยชอบช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ดูถูกผู้อื่น ดังเช่นตัวอย่างในข้อ 5 ของตอนที่ 3 เมื่อซุ่นซุ่นพูดคุยกับปู่ของซู่ซู่ก็ไม่เคยด่าหรือใช้อำนาจบังคับ เช่น ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สอง ปู่และซู่ซู่ไปตักฝนที่บ้านซุ่นซุ่น บทบรรยายดังนี้

“……大老把河中的鸭子捉回家里后，因为守渡船的老家伙称赞了那只肥鸭两次，顺顺就要大老把鸭子给翠翠。且知道祖孙二人所过的日子十分拮据，节日里自己不能包粽子，又送了许多尖角粽子。……”

《边城》第 22 页

บทแปล :

“...เทียนปาวถือเป็ดที่จับได้ในแม่น้ำกลับบ้าน ปู่ของซู่ซู่ชื่นชมเป็ดตัวนั้นอ้วนดี พอซุ่นซุ่นได้ยินก็สั่งให้เทียนปาวเอาเป็ดตัวนั้นมาให้ซู่ซู่ และเมื่อรู้ว่าความยากลำบากของครอบครัวซู่ซู่ เมื่อถึงเทศกาลแข่งเรือมังกรแล้วก็ไม่มีเงินทำบ๊ะจ่าง ซุ่นซุ่นก็สั่งเอาบ๊ะจ่างมาให้ซู่ซู่และปู่อีก...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 22)

ส่วนเทียนปาวและโหนซ่ง ลูกของซุ่นซุ่น ถึงแม้ว่าหลงรักหญิงสาวคนเดียวกัน แต่สองพี่น้องแข่งร้องเพลงกันอย่างยุติธรรม ไม่เคยอิจฉาริษยาซึ่งกันและกัน เช่น หลังจากสองพี่น้องต่างเปิดเผยความรักของตนที่มีต่อซู่ซู่ เทียนปาวกังวลใจในการแข่งร้องเพลงกับน้องชาย จึงประชดโหนซ่ง แต่โหนซ่งไม่โกรธ กลับเข้าใจพี่ชาย และเสนอว่า ตนจะร้องเพลงแทนพี่ชาย แสดงว่าโหนซ่งรักและเคารพพี่ชาย เมื่อสองพี่น้องไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านของซู่ซู่ สองคนนี้ไม่มีใครอยากเป็นคนร้องก่อน ล้วนจะให้อีกคนหนึ่งมีสิทธิ์ร้องก่อนทั้งสองพี่น้องหลงรักสาวซู่ซู่ แต่ไม่อิจฉาต่อกันด้วยความรักระหว่างสองพี่น้อง จึงจะแข่งร้องเพลงกันเพื่อชนะใจซู่ซู่ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เหตุการณ์ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดที่เกี่ยวกับความยุติธรรมของลัทธิเต๋า กล่าวโดยสังเขป ได้แก่ ชุมชนที่อาศัยในเมืองฉางฉิงนี้มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี บุคคลชนชั้นสูงไม่ดูถูกบุคคลชนชั้นต่ำ สังคมในเมืองฉางฉิงจึงเป็นสังคมที่มีความยุติธรรม

3. แก่นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์เคยบรรยายถึงเทศกาลแข่งเรือมังกร ซึ่งเป็นประเพณีที่มาจากวัฒนธรรมจีน แต่ก็ไม่ได้มีความขัดแย้งที่เกี่ยวกับเทศกาลแข่งเรือมังกร ดูเหมือนผู้ประพันธ์ไม่ได้กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันแต่อย่างใด แต่ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ประพันธ์เล่นลงเหวไม่เพียงแต่กล่าวถึงความขัดแย้งดังกล่าว และยังแสดงท่าทีและความคิดเห็นด้วย ได้แก่ในเรื่องได้ปรากฏความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของชาวฮั่นกับวัฒนธรรมของชาวม้ง เล่นลงเหวมีความปรารถนาที่จะให้วัฒนธรรมที่แตกต่างกันทั้งสองวัฒนธรรมนั้นต่างมีการปรับปรุงเพื่อเข้ากันอย่างลงตัว และชุมชนภายใต้สองวัฒนธรรมนั้นจะได้มีความสุข

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบว่าเมืองฉางฉิงในนวนิยายมีอยู่จริงในประเทศจีน ซึ่งคำว่า “ฉางฉิง” เป็นภาษาของชนเผ่าม้ง คำว่า “ฉา” แปลว่าชนเผ่าฮั่นซึ่งเป็นชนเผ่าหลักของประเทศจีน และคำว่า “ฉิง” แปลว่าที่ราบบนภูเขา คำว่า “ฉางฉิง” จึงหมายถึงที่ราบที่ชาวฮั่นอาศัยอยู่ เมืองฉางฉิงมีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวม้งและมีชาวฮั่นอยู่ร่วมด้วย (คณะกรรมการรวบรวมความรู้ประวัติศาสตร์ของอำเภอฮัวฮวน Huahuan county local history compiling committee, 2536 : 29) ดังนั้นนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน คงเกี่ยวกับชาวม้ง ดังที่ความคิดเห็นของหลิวหงเตา (Liu Hongtao, 2545 : 56) ซึ่งเป็นนักเขียนที่เคยเขียนหนังสือเกี่ยวกับเล่นลงเหวและนวนิยาย เรื่อง เมืองชายแดน ว่า พ่อของซู่ซู่คงเป็นชาวม้ง แม่ซู่ซู่และปู่ของซู่ซู่คงเป็นชาวม้ง ด้วยเหตุผลว่า พ่อและแม่ซู่ซู่รักกันเพราะแข่งการร้องเพลงลูกทุ่งกัน ซึ่งประเพณีนี้ตรงกับประเพณีของชาวม้ง ผู้วิจัยเห็นด้วยกับหลิวหงเตา และยังสามารถยกหลักฐานอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ พ่อและแม่ซู่ซู่ฆ่าตัวตายทั้งสองถึงแม่แม่ซู่ซู่ท้องก่อนแต่งงาน แต่ถ้าเกิดพ่อซู่ซู่ไปขอแม่ซู่ซู่แต่งงานกันต่อหน้าปู่ของซู่ซู่ อาจโดนปฏิเสธก็ได้ แต่ก็อาจสำเร็จได้ ทำไมพ่อซู่ซู่ถึงฆ่าตัวตายโดยไม่มีการขอแต่งงานมาก่อน

เหตุผลก็อยู่ที่ว่า ชาวเมืองมีประเพณีที่ไม่สามารถแต่งงานกับผู้ที่ไม่ใช่เชื้อเมืองได้ (หลิวหงทาว Liu Hongtao, 2545 : 43) ซึ่งเป็นแรงกดดันอย่างมากแก่พ่อและแม่ของซู่ซู่ซู่ สุดท้ายก็ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมขึ้น จูกวางเจียน (Zhu Guangqian, 2532 : 122) เคยกล่าวไว้ว่า “วรรณกรรมเรื่อง เมืองชายแดน ได้เปิดเผย ความทุกข์และหตุที่ซ่อนอยู่จิตใต้สำนึกของชนกลุ่มน้อยที่อ่อนไหว ซึ่งเคยถูกกดขี่มาเป็นเวลานาน” ผู้วิจัยเห็นด้วยกับความคิดเห็นของหลิวหงทาว และจะยกอีกหลักฐานอย่างหนึ่ง ได้แก่ ผู้ประพันธ์ ได้กล่าวถึงพ่อซู่ซู่ซู่เป็นทหารของ “ค่ายทหารเจียว” เจียงจื่อตัน (Jiang Zidan, 2546 : 91) ซึ่งเป็น นักเขียนที่เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์ของมณฑลหูหนาน ได้กล่าวถึง “ค่ายทหารเจียว” ว่า “ค่ายทหาร นี้ประกอบด้วยชาวยุ่ มีธงสีเจียว จึงเรียกว่า ‘ค่ายทหารเจียว’ ค่ายทหารเจียวนี้สังกัดโดยนายพลหูหนาน มีทั้งทหารม้าและทหารราบเป็นจำนวนหลายพันคน” อีกอย่างหนึ่งได้แก่ ในเรื่องพ่อซู่ซู่ซู่และ หยางหม่าปิง เป็นทหารซึ่งอาศัยในเมืองฉาง ส่วนปู่ของซู่ซู่ซู่ไม่เคยเป็นทหาร อาศัยอยู่ในชนบทของเมืองฉาง พร้อมกับลูกสาวซึ่งเป็นแม่ซู่ซู่ซู่ สภาพดังกล่าวตรงกับสภาพที่ชาวเมืองที่อาศัยอยู่ในมณฑลหูหนาน ได้แก่ ทหารที่อยู่ประจำในเมืองมักจะเป็นชาวยุ่ และชาวเมืองส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่ชนบทหรืออาศัย อยู่ภูเขา เพราะถูกทหารชาวยุ่ไล่ออกจากเมืองตั้งแต่สมัยโบราณ (หยางเทียนหมินและคณะ Yang Xuanmin and others, 2552) ผู้วิจัยจึงอนุมานได้ว่าพ่อซู่ซู่ซู่เป็นชาวยุ่ และแม่เป็นชาวเมือง ดังนั้นเมื่อปู่ของซู่ซู่ซู่รู้ว่าซู่ซู่ซู่หลงรัก โหนซ่ง จึงนึกถึงแม่ซู่ซู่ซู่ “เขารู้สึกว่าซู่ซู่ซู่เหมือนแม่ของเรามากอย่างจับปล้น และยังรู้สึกแม่และลูกสองคนนี้อาจมีชะตากรรมเช่นเดียวกัน” ปู่ของซู่ซู่ซู่เป็นห่วงซู่ซู่ซู่ซึ่งเป็นชาวเมืองหลงรักโหนซ่งซึ่งเป็นชาวยุ่และจะเสียชีวิตเหมือนแม่ของเธอ ผู้วิจัยเห็นว่าต้องมีสมมติฐาน ดังกล่าว ความคิดของปู่ของซู่ซู่ซู่จึงมีเหตุผล แต่ที่หลังก็มีเทียนป่าวและโหนซ่งมาขอซู่ซู่ซู่แต่งงาน กัน ทำไมปู่ของซู่ซู่ซู่จึงไม่คัดค้าน ซึ่งก็เพราะพ่อเทียนป่าวและโหนซ่งเคยเป็นทหารมาก่อน ในอดีต นั้น พ่อซู่ซู่ซู่กำลังรับราชการทหารอยู่ สมัยนั้นมีกฎหมายของทหารอย่างเข้มงวดว่า “กรณีที่ทหาร แต่งงานกับชาวเมือง ให้หย่ากันและตีไม้เป็นจำนวน 100 ไม้” (เสิ่นต้าหมิง Shen Daming, 2550 : 143) พ่อซู่ซู่ซู่จึงแต่งงานกับแม่ซู่ซู่ซู่ไม่ได้ เพราะพ่อเองซู่ซู่ซู่เป็นทหารที่รักษาเกียรติมาก ซึ่งขัดแย้งกับ ความรักของตน ถ้าจะหนีพร้อมกับแม่ซู่ซู่ซู่ก็ยิ่งเป็นเรื่องที่ทำให้เสียเกียรติ พ่อซู่ซู่ซู่หาวิธีที่จะได้ ทั้งเกียรติทั้งความรักไม่ได้ จึงเลือกฆ่าตัวตาย แต่ซุ่นซุ่น ปลดประจำการแล้ว ไม่ต้องทำตามกฎหมาย ของทหาร และลูกชายทั้งสองคนก็ไม่ได้รับราชการทหาร ปู่ของซู่ซู่ซู่จึงสามารถอนุญาตให้เทียนป่าว หรือโหนซ่งแต่งงานกับซู่ซู่ซู่ได้ วิธีจะขอหญิงสาวเป็นคู่ชีวิตนั้นมีสองทาง ได้แก่ ทางเดินรถ และ ทางเดินม้า โดยทางเดินรถนั้นเป็นคำเปรียบเปรยของวิธีการส่งพ่อสื่อมาสู่ขอหญิงสาวที่ต้องการ แต่งงานด้วยซึ่งวิธีนี้เป็นประเพณีของชาวยุ่ซึ่งก็คือซุ่นซุ่นต้องส่งพ่อสื่อมาสู่ขอซู่ซู่ซู่กับปู่ของซู่ซู่ซู่ที่บ้าน ส่วนทางเดินม้านั้นคือประเพณีของเมืองที่ฝ่ายชายต้องมาร้องเพลงให้ฝ่ายหญิง และเมื่อฝ่าย

หญิงพึงพอใจที่จะร้องเพลงตอบกลับเช่นเดียวกับการร้องเพลงของโหนซ่งที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้

ผู้วิจัยเห็นว่าทางเดินรถและทางเดินม้าไม่เพียงแต่เป็นวิธีขอร้องช่วย แต่ยังบ่งบอกถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ได้แก่วัฒนธรรมของชนที่เน้นกตัญญูและวัฒนธรรมของม้งที่เน้นความยุติธรรม ซึ่งทางเดินรถเป็นประเพณีที่ชาวฮั่นสืบทอดมานาน ซึ่งพ่อแม่ของฝ่ายชายและพ่อแม่ของฝ่ายหญิงเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะแต่งงานกันหรือไม่ และทางเดินม้าเป็นประเพณีของวัฒนธรรมชาวม้ง ในวัฒนธรรมของชาวม้ง หนุ่มและสาวนิยมร้องเพลงลูกทุ่งแทนสนทนากัน ถ้าเกิดชายและหญิงถูกคอกัน ผู้ใหญ่ของฝ่ายชายก็ให้แม่สื่อหรือพ่อสื่อไปขอแต่งงานกันที่บ้านของฝ่ายหญิง หากผู้ใหญ่ของฝ่ายหญิงเห็นด้วย ก็ถือว่าเป็นการหมั้นและสามารถเลือกวันมงคลเพื่อแต่งงานจริง หากผู้ใหญ่ของฝ่ายหญิงไม่เห็นด้วย หนุ่มและสาวคู่นี้สามารถหนีไปได้ ฝ่ายหญิงจะเป็นฝ่ายรับผิดชอบการตามหา ถ้าหากหาได้ภายใน 13 วัน ฝ่ายชายก็สามารถไปขอแต่งงานใหม่ แต่ถ้าหาไม่เจอภายใน 13 วัน ก็ถือว่าฝ่ายชายชนะและสามารถแต่งงานกับฝ่ายหญิงได้ ซึ่งชายและหญิงจะเป็นผู้ตัดสินใจเองมากกว่า ในเขตที่ชาวม้งอาศัย ก็มีตัวอย่างที่พ่อแม่เป็นผู้จัดเรื่องการแต่งงาน แต่เป็นส่วนน้อยและที่จริงแล้วก็ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมชาวจีนนั่นเอง (เจียงจื่อตาน Jiang Zidan, 2543 : 95)

ในนวนิยายเรื่องนี้ มีโครงเรื่องย่อยที่เป็นความรักระหว่างพ่อแม่ของชู่ชู่ชู่ นั้น จบลงด้วยการฆ่าตัวตายทั้งสองที่เป็นโศกนาฏกรรม ความจริงก็เพราะความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมฮั่นกับวัฒนธรรมม้ง ต่อมาโหนซ่งก็ได้เผชิญกับความขัดแย้งดังกล่าว ที่แรกโหนซ่งเลือกทางเดินม้า แต่ไม่สามารถเดินทางไปถึงยังปลายทางได้ เนื่องจากโหนซ่งเป็นชาวฮั่น ปกติจะนับถือลัทธิขงจื้อหรือวัฒนธรรมของชาวฮั่น เขาเคารพพี่ชายมาก ถึงแม้ว่าจะแย่งหญิงสาวคนเดียวกันกับพี่ชายกัน แต่ก็ให้สิทธิพี่ชายก่อน ไม่เคยวางตัวเหนือพี่ชายเลย เขายอมทำตามคำสอนของขงจื้อ (Kong Zi, 2554) ที่ว่า “เมื่ออยู่บ้านจะกตัญญูต่อพ่อแม่และเมื่อออกเดินทางจะเคารพต่อพี่ชาย” แต่เมื่อเขาหาทางคบกับชู่ชู่ชู่ จึงทำให้โหนซ่งเลือกทางเดินม้า แสดงว่าในขณะที่ใจของเขาโน้มเอียงไปวัฒนธรรมของชาวม้ง จึงเลือกที่จะแข่งกับพี่ชาย แต่ไม่ใช่ถ่อมตัวที่เป็นความคิดหลักของลัทธิขงจื้อที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชาวฮั่น ซึ่งผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

“……气候既到了中夏，半夜里不冷不热，穿了白家机布汗褂，到那些月光照及的高崖上去，遵照当地的习惯，很诚实与坦白去为一个‘初生之犊’的黄花女唱歌。……一切安排皆极其自然，结果是什么，两人虽不明白，但也看得极运气自然。两人便决定了从当夜运气始，来作这种为当地习惯所认可的竞争。”

《边城》第64页

บทแปล :

“...ตอนนี้เข้าฤดูร้อนมาสองเดือนแล้ว อากาศในกลางคือไม่ร้อน และไม่หนาว สองพี่น้องวางแผนว่าจะเป็นร้องเพลงสำหรับสาวคนบริสุทธิ์คนนี้ตามประเพณีของเมืองฉางอย่างซื่อสัตย์ ...แผนการนี้จัดขึ้นตามธรรมเนียม ถึงแม้ว่าทั้งสองไม่สามารถรู้ได้ว่าผลจะเป็นไปอย่างไร แต่ก็ปฏิบัติตามธรรมเนียมไป สองพี่น้องจึงตัดสินใจว่าจะเริ่มการแข่งขันร้องเพลงจากคันทันเป็นต้นไป ซึ่งการแข่งขันเช่นนี้เป็นเรื่องปกติตามประเพณีของเมืองฉาง”

(เมืองชายแดน, 2534 : 64)

ประเพณีของฉาง หมายถึง ประเพณีในวัฒนธรรมม้งนั่นเอง ที่จริงแล้วชาวม้งมีประเพณีการแข่งขันระหว่างสองพี่น้องมาตั้งแต่โบราณแล้ว (พานดิ่งจื่อ Pan Dingzhi, 2529) แต่ในเมื่อเทียนปาวแพ้ในการแข่งร้องเพลงลูกทุ่งกับโหนซ่ง หลังจากที่เขาขับเรือออกไปเจออุบัติเหตุและเสียชีวิต โหนซ่งได้ตำหนิตนเอง และรู้สึกผิดต่อพี่ชาย จึงไม่สามารถเดินทางเดินมาขึ้นต่อไปให้ถึงยังปลายทางได้ ด้วยนึกถึงการเสียชีวิตของพี่ชาย ในขณะนั้นใจของเขาก็น้อมเอียงไปวัฒนธรรมของชาวยัน หมายถึงแนวคิดของขงจื้อ ความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของม้งกับวัฒนธรรมของยันทำทำให้โหนซ่งรู้สึกวุ่นวาย เขาหาจุดสมดุลไม่ได้ จึงตัดสินใจหนีออกจากเมืองฉางไป

ตอนที่ 2 ฉากหรือบรรยากาศของเรื่อง

ฉาก (setting) คือ สถานที่และกาลเวลาที่ตัวละครมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครหลายตัวละคร ซึ่งยึดตัวละครเป็นหลัก เพื่อเปิดเผยบุคลิกของตัวละคร หรือสื่อถึงแก่นเรื่องโดยตรงหรือโดยนัย หรือให้ผู้อ่านได้บรรยากาศที่สอดคล้องกับนวนิยาย ฉากจึงไม่เพียงแต่หมายถึงสถานที่หรือกาลเวลาเท่านั้น แต่อาจยังรวมถึงเจตนาของผู้ประพันธ์ ซึ่งฉากเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีบทบาทในการช่วยให้ผู้อ่านได้บรรยากาศของเรื่องได้เข้าใจถึงตัวละครและแก่นเรื่องให้มากขึ้น และเสริมให้ตัวละครและแก่นเรื่องมีความสมบูรณ์มากขึ้น การวิเคราะห์ฉากจึงต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างฉากกับตัวละคร ฉากและแก่นเรื่อง หรือฉากและเจตนาของผู้ประพันธ์

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์มักจะสร้างฉากที่เป็นรูปธรรมให้เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถสื่อถึงความหมายที่เป็นนามธรรมอย่างหนึ่ง แต่ไม่จำกัดสถานที่หรือกาลเวลา ผู้วิจัยพบว่ามัลักษณะดังกล่าวโดดเด่นนั้นมีอยู่ 3 ฉาก ได้แก่

1. ฉากที่เกี่ยวกับแม่น้ำ

แม่น้ำในวัฒนธรรมจีนมักจะมีความหมายว่า สดใส บริสุทธิ์ หรือชีวิตชีวา เคลื่อนไหวไป ยังข้างหน้าตลอดไม่เคยหยุด แต่ก็มีความหมายว่า โหดร้าย เพราะว่าบางทีแม่น้ำทำร้ายชีวิตของมนุษย์ หรือทรัพย์สิน ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ก็เช่นกัน มีลักษณะทั้งสวยงามทั้งอำมหิต ในการ เปิดเรื่อง ผู้ประพันธ์ก็ใช้ฉากที่เกี่ยวกับแม่น้ำ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าถึงบรรยากาศในเมืองที่เงียบสงบและมี ผู้อยู่อาศัยด้วยจิตใจงดงาม ดังนี้

“由四川过湖南去，靠东有一条官路。这官路将近湘西边境到了一个地方名为“茶峒”的小山城时，有一小溪，溪边有座白色小塔，塔下住了一户单独的人家。这人家只有一个老人，一个女孩子，一只黄狗。小溪流下去，绕山岨流，约三里便汇入茶峒的大河。人若过溪越小山走去，则只一里路就到了茶峒城边。溪流如弓背，山路如弓弦，故远近有了小小差异。小溪宽约二十丈，河床为大片石头作成。静静的水即或深到一篙不能落底，却依然清澈透明，河中游鱼来去皆可以计数。小溪既为川湘来往孔道，水常有涨落，限于财力不能搭桥，就安排了一只方头渡船。这渡船一次连人带马，约可以载二十位搭客过河，人数多时则反复来去。渡船头竖了一枝小小竹竿，挂着一个可以活动的铁环，溪岸两端水槽牵了一段废缆，有人过渡时，把铁环挂在废缆上，船上人就引手攀缘那条缆索，慢慢的牵船过对岸去。船将拢岸了，管理这渡船的，一面口中嚷着“慢点慢点”，自己霍的跃上了岸，拉着铁环，于是人货牛马全上了岸，翻过小山不见了。渡头为公家所有，故过渡人不必出钱。有人心中不安，抓了一把钱掷到船板上时，管渡船的必为一一拾起，依然塞到那人手心里去……”

《边城》第 1 页

บทแปล :

“จากมณฑลเสฉวนไปยังมณฑลหูหนาน ฝั่งตะวันออกมีทางหลวงเส้นหนึ่ง เมื่อทางหลวงเส้นนี้มุ่งเข้าสู่มณฑลหูหนาน มีเมืองหนึ่งชื่อว่าเมืองฉาดิ่ง ซึ่งเป็นเมืองที่มีภูเขาและแม่น้ำ ในเมืองฉาดิ่งแห่งนี้มีแม่น้ำสายหนึ่ง ข้างแม่น้ำมีเจดีย์ขาวที่ไม่สูงใหญ่มากนัก แห่งหนึ่ง ข้างเจดีย์มีครอบครัวหนึ่งอาศัยอยู่ ครอบครัวนี้มีคนแก่หนึ่งคน หลานสาวของเขาสองคน และสุนัขหนึ่งตัว แม่น้ำสายนี้ไหลลงตามภูเขาไปประมาณ 3 ลี้ก็รวมตัวกันใน

แม่น้ำของฉาดตั้ง ข้ามแม่น้ำและภูเขาไปอีกประมาณ 1 ลี้ก็ถึง
ตัวเมืองฉาดตั้งแล้ว แม่น้ำสายนี้กว้างประมาณ 60 เมตร ลึกไม่เกิน
หนึ่งไม้อ่อเรือ น้ำในแม่น้ำสกลาจนสามารถเห็นปลาว่ายไปมา
และก้อนหินใหญ่ที่อยู่ใต้สุดของแม่น้ำได้ แม่น้ำสายนี้ถือว่าเป็น
เส้นทางสำคัญจากมณฑลเสฉวนสู่มณฑลหูหนาน แต่
ในแม่น้ำขึ้น ๆ ลง ๆ บางทีมีน้ำเต็มลำน้ำ บางทีมีน้ำน้อยมาก
ไม่สะดวกที่จะข้ามกันไปมา ชาวเมืองฉาดเคยวางแผนที่สร้าง
สะพานข้ามแม่น้ำ แต่ไม่ค่อยมีทุน จึงจัดเรือลำหนึ่งซึ่งมีหัวเรือ
ที่เป็นเหลี่ยม เพื่อความสะดวกในการข้ามแม่น้ำ เรือลำนี้ข้ามแม่น้ำ
ครั้งหนึ่งสามารถบรรจุผู้โดยสารได้ประมาณ 20 คนรวมม้าด้วย
บางทีคนที่ข้ามแม่น้ำมีจำนวนมาก เรือก็ต้องไปมาหลายครั้ง ...
เมื่อเรือจะแล่นเลียบฝั่ง คนขับเรือก็ร้องตะโกนว่า “ค่อย ๆ ไป
ค่อย ๆ ไปนะครับ” แต่ตัวเองจะกระโดดข้ามไปที่ฝั่งก่อนและ
ตรึงห่วงเพื่อให้ผู้โดยสารสามารถขึ้นจากเรือได้อย่างสะดวก
ส่วนผู้โดยสารที่ได้ขึ้นไปฝั่งแล้ว ก็จะค่อย ๆ เดินไปที่ภูเขา
จนสุดสายตา ทำเรื่อนี้จริง ๆ แล้วเป็นของหลวง ผู้โดยสารจึง
ไม่ต้องออกค่าโดยสารอีก แต่ผู้โดยสารบางคนรู้สึกไม่สบาย
ใจ หลังจากขึ้นมาบนฝั่งแล้วจึงเอาเหรียญโยนเข้าไปที่เรือ
คนขับเรือนั้นมักจะหยิบเหรียญที่โยนเข้ามาทั้งหมดแล้วเดิน
นำไปคืนในมือเจ้าของ...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 1)

เนื่องจากผู้ประพันธ์นับถือปรัชญาของลัทธิเต๋าได้กล่าวว่ามนุษย์และธรรมชาติเป็น
อันหนึ่งอันเดียวกัน จึงจัดให้ผู้ที่อาศัยอยู่ข้างแม่น้ำนั้นมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับแม่น้ำ เช่น ปู่ของ
ซู่ซู่มีบุคลิกที่ซื่อสัตย์ ซู่ซู่มีบุคลิกที่ไร้เดียงสา โหนซ่งมีบุคลิกที่กล้าหาญ เทียนปาวและซุ่นซุ่นมี
บุคลิกที่ตรงไปตรงมา ทั้งนี้สอดคล้องกับความหมายของแม่น้ำดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ไม่รวมถึง
พ่อสื่อของนายร้อยหวางที่มีบุคลิกเจ้าเล่ห์ ซึ่งไม่ใช่ชาวเมืองฉาดและไม่สอดคล้องกับความหมาย
ของแม่น้ำดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ผู้ประพันธ์ยังจัดให้ฉากที่เกี่ยวกับแม่น้ำเป็นตัวสร้างเหตุการณ์เกิดขึ้นหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงฉากที่นางเอกซุ่ยซุ่ยและพระเอกโหนซ่งเจอกันในเทศกาลเรือแข่งมังกรปีแรก ว่า

“.....龙船水刚刚涨过，河中水皆豆绿，天气又那么明朗，鼓声蓬蓬响着，翠翠.....心中充满了不可言说的快乐。.....”

《边城》第 16 页

บทแปล :

“...น้ำกำลังขึ้นตามฤดูกาลมา และน้ำในแม่น้ำมีสีเขียวเหมือนถั่วเขียวอยู่ อากาศกำลังแจ่มใส และเสียงกลองก็กำลังดังอยู่... ขณะนี้ในใจซุ่ยซุ่ยเต็มไปด้วยความสุข...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 16)

จากฉากดังกล่าว จะเห็นได้ว่าอารมณ์ที่ดีของซุ่ยซุ่ยจะสอดคล้องกับแม่น้ำที่สดใส ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สอง เมื่อซุ่ยซุ่ยชมการแข่งขันแข่งเรือมังกรกับปู่ด้วย ฝนได้ตกลงมาอย่างฉับพลัน ซุ่ยซุ่ยกับปู่จึงต้องไปตากฝน และบังเอิญไปตากฝนที่บ้านซุ่นซุ่น ในโอกาสนี้ เทียนปาวได้เจอซุ่ยซุ่ยและแอบรักซุ่ยซุ่ยด้วย ในเหตุการณ์ดังกล่าว ฝนเป็นตัวแทนของแม่น้ำ เพราะว่าฝนได้เปล่งตัวมาจากแม่น้ำ อาจกล่าวได้ว่า ฝนหรือแม่น้ำได้ส่งซุ่ยซุ่ยไปเจอกับเทียนปาว ทำให้ชีวิตของซุ่ยซุ่ยได้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่ ถ้าไม่มีฝนตกในวันนั้น เทียนปาวคงไม่เจอซุ่ยซุ่ย คงไม่ไปรักสาวที่น้องชายรักอยู่ และคงไม่เกิดโศกนาฏกรรมในบทสุดท้าย

ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม เทียนปาวและโหนซ่งทั้งสองคนได้เปิดเผยความรักที่มีต่อซุ่ยซุ่ยให้ปู่ของซุ่ยซุ่ยรู้โดยอ้อม ในช่วงนี้แม่น้ำก็ยังเหมือนปีแรก น้ำในแม่น้ำยังคงเขียวน่ารักเหมือนถั่วเขียว แต่อากาศไม่แจ่มใสเหมือนปีแรกแล้ว อีกทั้งยังมีฝนตกหนักกว่าเทศกาลแข่งเรือมังกรในปีที่สอง ฝนตกลงมาไม่ขาดสาย จึงเกิดหมอกควันขึ้นมาลอยบนผิวน้ำเป็นอันมาก ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงหมอกควันบนแม่น้ำสองครั้ง ในใจซุ่ยซุ่ยก็ระวนระวายมาก อยากจะร้องไห้แต่ก็หาเหตุผลที่จะร้องไห้ไม่เจอ หลังจากนั้นเทียนปาวรู้ในใจว่าน้องชายไม่ได้ จึงท้อแท้ใจแล้วขับเรือออกไปจนเจออุบัติเหตุและเสียชีวิตในแม่น้ำ ถึงแม้เทียนปาวเป็นคนว้ายน้ำเก่ง แต่สุดท้ายแม่น้ำก็เอาชีวิตเขาไป เหตุการณ์ดำเนินถึงจุดนี้ แม่น้ำเริ่มปรากฏด้านโหดร้าย แต่จนถึงบัดนี้การเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำยังมีไม่มาก ยังคงค่อย ๆ ดำเนินต่อไป จนผู้อ่านยังไม่รู้สึกถึงความรุนแรงมาก จนกระทั่งถึงวันที่ปู่ของ

ซู่ซู่ไปตามความคิดเห็นของซุ่นซุ่นเกี่ยวกับซู่ซู่และโหนซ่ง แต่โดนปฏิเสธ ในคืนนั้น ฝนตกหนัก และฟ้าผ่าอย่างรุนแรง ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงฉากที่ปรากฏในวันที่สองว่า

“.....门前已成为一个水沟，一股水便从塔后哗哗的
流来.....溪中也涨了大水，已漫过了码头.....下到码头去
的那条路，正同一条小河一样，哗哗的泄着黄泥水。
过渡的那一条横溪牵定的缆绳，也被水淹没了，泊在
崖下的渡船，已不见了。.....”

《边城》第 98 页

บทแปล :

“...หน้าประตูกลายเป็นคลองไป น้ำไหลมาจากหลังเจดีย์ไม่
หยุด...น้ำในแม่น้ำเต็มจนท่วมท่าเรือ ... มีน้ำสีโคลนกำลังไหล
ผ่านไปตามทางลงทางท่าเรือ ฟุ้งลงมามีเสียง “โครกกราก” ซึ่ง
ทางนั้นกลายเป็นแม่น้ำสายเล็ก ๆ ไป เชือกที่ดึงเรือก็จมลงใน
น้ำ และเรือที่จอดไว้ข้างผาหายไประหว่างไร้วังรอยด้วยซ้ำ...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 98)

ในชีวิตซู่ซู่คงไม่เคยเห็นแม่น้ำที่น่ากลัวเช่นนี้ เมื่อกำลังจะไปบอกปู่แต่กลับพบว่าปู่
เสียชีวิตจากไปแล้ว จากฉากที่อ้างมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า แม่น้ำหรือน้ำเป็นตัวเชื่อมต่อเนื่องเรื่องที่
มีลักษณะไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้เนื้อเรื่องเหล่านี้รวมเป็นเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์อย่างลงตัว

แม่น้ำในนวนิยายเรื่องนี้ยังมีความหมายอีกนัยหนึ่ง ได้แก่ เป็นทั้งสัญลักษณ์บอกถึง
ชีวิตและสัญลักษณ์บอกถึงความตาย สัญลักษณ์บอกถึงชีวิตนั้นเป็นนัยทางบวก เช่น

1. ชุมชนที่อาศัยพึ่งพาแม่น้ำ แม่น้ำเป็นแหล่งอาหารการกินและอาชีพให้กับชุมชน
กลุ่มนี้ รวมถึงชาวเรือ ลูกเรือและคนขับเรือ

2. ฉากที่ซู่ซู่ได้พบกับโหนซ่งในเทศกาลแข่งเรือมังกร ซึ่งมีความสัมพันธ์กับแม่น้ำ
อย่างแน่นแฟ้น ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขณะเดียวกันแม่น้ำก็เป็นสัญลักษณ์บอกถึงความตายที่เป็นนัยทางลบ ได้แก่ ความวุ่นวาย
และการทำลาย เช่น

1. แม่ของซู่ซู่เสียชีวิตข้างแม่น้ำเพราะกินน้ำในแม่น้ำที่เย็นจัดหลังคลอดลูก
2. ความรักของซู่ซู่ซิบซือนั้นมาในฉากฝนตกดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น
3. เทียนป่าวเสียชีวิตในแม่น้ำ
4. ปู่ของซู่ซู่เสียชีวิตหลังจากฝนตกหนัก

ไม่ว่าผู้ประพันธ์จะจัดให้ฉากแม่น้ำเป็นตัวละครหรือเป็นสัญลักษณ์ทั้งบอกถึงชีวิตหรือความตาย ผู้ประพันธ์ย่อมสื่อความความหมายว่า ต้องเคารพและขอบคุณธรรมชาติ ซึ่งเป็นแก่นเรื่องของนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน

2. ฉากที่เกี่ยวกับต้นหูเสือ

ในนวนิยายจีนเรื่องนี้ ปรากฏพืชชนิดหนึ่ง คือต้นหูเสือ พืชชนิดนี้มีดอกสีขาว สามารถเจริญเติบโตได้ทุกที่ เช่น บึงน้ำ ลำน้ำเล็ก ๆ รวมไปถึงตามช่องว่างระหว่างก้อนหินต่าง ๆ และบางสายพันธุ์สามารถเจริญเติบโตภายใต้หิมะอันหนาวเย็น จึงสรุปได้ว่าพืชชนิดนี้สามารถอดทนต่อสภาพแวดล้อมที่เลวร้ายได้เป็นอย่างดี เราสามารถพบพืชชนิดนี้ได้ในประเทศจีนบริเวณมณฑลกว่างตุง มณฑลกว่างซีและมณฑลหูหนาน (เลิ่นจงเหวิน Shen Chongwen, 2547 : 63) เลิ่นจงเหวินได้บรรยายถึงต้นหูเสือในนวนิยายของตนหลายเรื่อง โดยเฉพาะในเรื่องนี้เรื่องเดียว บทความที่ปรากฏในเรื่องอื่น ๆ เช่น “ที่ผลิขึ้นในช่องระหว่างก้อนหินบนผาข้างท่าเรือ สีเขียว ๆ ปุกปุยนั่นก็คือต้นหูเสือ” (เลิ่นจงเหวิน Shen Chongwen, 2547 : 86) แสดงให้เห็นว่าเลิ่นจงเหวินมีความคุ้นเคยและชื่นชอบต้นหูเสือ จึงบรรยายถึงต้นหูเสือในเรื่องนี้ว่า

“……白日里拉船时，她仰头望着崖上那些肥大虎耳草已极熟习。……”

《边城》第 68 页

บทแปล :

“...เมื่อจับเรือ ชูชู่ชอบเงยหน้ามองที่ต้นหูเสือที่เจริญงดงามบนผา จนคุ้นเคยกับพืชชนิดนี้ไปแล้ว...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 68)

ในประโยคที่ว่า “ชูชู่ชอบ” อาจเป็นเพราะว่าผู้ประพันธ์ชอบ จึงชอบสื่อความหมายด้วยฉากที่เกี่ยวกับต้นหูเสือเช่นกัน ผู้วิจัยเห็นว่า ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์ได้สื่อถึงความรักด้วยฉากที่เกี่ยวกับต้นหูเสือ ซึ่งผู้วิจัยพอสรุปได้ 3 ฉาก ดังนี้

ฉากที่หนึ่ง ได้แก่ โทงซ่งไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านชูชู่ ชูชู่ฝันเห็นต้นหูเสือ ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงความฝันของชูชู่ว่า

“翠翠不能忘记祖父所说的事情，梦中灵魂为一种美妙歌声浮起来了，仿佛轻轻的各处飘着，上了白塔，下了菜园，到了船上，又复飞窜过悬崖半腰——去作什么呢？摘虎耳草！……”

《边城》第 68 页

บทแปล :

“ซู่ซู่ไม่สามารถลืมเรื่องที่ปู่กล่าวให้ฟังนั้นได้ เมื่อนอบหลับ
จึงฝันว่ามีเสียงเพลงที่แสนไพเราะเพราะพริ้ง ทำให้จิต
วิญญาณของเธอลอยตามเสียงเพลงนั้นไปที่ตามสถานที่ต่าง ๆ
เดี๋ยวบินขึ้นไปเจดีย์ขาว เดี่ยวก็บินลงมาที่สวนผัก เดี่ยวบินไป
ที่เรือ เดี่ยวก็บินข้ามแม่น้ำไปที่ผา ถามว่าไปทำไม ก็ไปเด็ดต้น
หูเลือนั่นเอง...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 68)

ฉากที่สอง ได้แก่ ซู่ซู่ขอปู่ร้องเพลงให้ฟัง ปู่ก็ร้องเพลงที่โหม่งเคยร้อง ผู้ประพันธ์
บรรยายถึงปฏิกิริยาของซู่ซู่ว่า

“.....翠翠傍在祖父身边，闭着眼睛听下去，等到祖父不作
声时，翠翠自言自语说：“我又摘了一把虎耳草了。.....”

《边城》第 76 页

บทแปล :

“...ซู่ซู่นั่งซิดกับปู่ หลับตาฟังอยู่ จนปู่ร้องเสร็จก็ยังไม่ลืมตา
เพียงพูดกับตัวเองว่า “หนูได้เด็ดต้นหูเลือนอีกแล้ว...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 76)

ในขณะนั้นซู่ซู่ยังไม่รู้ว่าโหม่งเคยเป็นคนร้องเพลง และอาจไม่รู้ว่เพลงที่ปู่ร้องนั้น
เป็นเพลงที่ร้องกันวันนั้น เพราะซู่ซู่ไม่ได้ถามปู่ หรืออาจรู้แต่ไม่ชัดเจน ร้อยอย่างคลุมเครือ จึงไม่
อยากจะถามปู่ อย่งไรก็ตาม ซู่ซู่ได้ฝันเห็นเด็ดต้นหูเลือนถึงสองครั้ง จะเห็นได้ว่า เพลงที่ร้องนั้น
เป็นสาเหตุโดยตรงที่ซู่ซู่ฝันเห็นต้นหูเลือน ฟรอยด์ (Freud) เชื่อว่า ความฝันเป็นตัวแทนแสดงภาพความ
ปรารถนาที่สมหวัง (Rycroft, 2538 : 41) ผู้วิจัยเห็นว่า ในชีวิตความจริงซู่ซู่รักโหม่งเคยแต่ไม่กล้า
ที่จะแสดงออก จึงสะท้อนไปในความฝัน ซึ่งต้นหูเลือนกลายเป็นตัวรูปธรรมซึ่งสื่อถึงความรักที่เป็น
นามธรรม แต่ในฝันเมื่อซู่ซู่ได้ต้นหูเลือนแล้วก็ไม่รู้จะไปเอาให้ใครดี สื่อถึงซู่ซู่รักโหม่งเคย แต่ไม่
รู้ชะตากรรมจะทำให้คนสองคนมีชีวิตอย่างไรและที่จริงแล้วมีความเป็นห่วงในจิตใจลึกๆ ด้วยสาเหตุ
ว่า ต้นหูเลือนปกติผลที่ผาซึ่งเป็นที่สูง ไม่ใช่จะไปเด็ดได้อย่างง่ายดาย ซู่ซู่ฝันเห็นต้นหูเลือน อาจสื่อ
ถึงความรักต่อโหม่งเคยที่ยากจะสำเร็จ แม้ว่าซู่ซู่ไม่มีพ่อแม่เลี้ยงดู ไม่มีเสื้อผ้าและเครื่องประดับที่

หรรษาสวยงาม แต่ความรักนั้นเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ไร้เดียงสามากกว่าสาวคนอื่น เหมือนต้นหูเสือบนผาที่มีน้ำฝนล้างให้อย่างสะอาดบริสุทธิ์

จากที่สาม ได้แก่ ชู้ชู้เด็ดได้ต้นหูเสือจริง นอกนั้นก็เป็นฉากในความฝัน

หลังจากเทียนปาวเสียชีวิต วันหนึ่ง โหน่งมาข้ามแม่น้ำ ปู่ของชู้ชู้ได้ถาม โหน่งเกี่ยวกับชู้ชู้ โหน่งพูดเหมือนจะเลิกชู้ชู้ ปู่ของชู้ชู้เห็นมีโอกาสดังนี้ จึงรีบเรียกชู้ชู้ แต่ชู้ชู้ไม่มา เพราะไปขุดหน่อไม้ตั้งแต่เช้าแล้ว โดยปกติชู้ชู้ไม่ค่อยจะออกไปไหน นอกจากไปในเมืองในวันเทศกาล เมื่อชู้ชู้กลับบ้านบ้าน ชู้ชู้เอาตะกร้าไผ่เทลงไปที่พื้น มีหน่อไม้อันเล็กเพียงสิบกว่าอัน นอกนั้นก็มีแต่ต้นหูเสือข่อใหญ่ ชู้ชู้เด็ดต้นหูเสือซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความรักจริงแล้ว แต่กลับพลาดกับโหน่งไป เสียความมากที่ชู้ชู้พลาดโอกาสครั้งนี้ เพราะพี่ชายของโหน่งเสียชีวิต โหน่งรู้สึกไม่พอใจปู่ของชู้ชู้ คิดว่าเหตุผลอย่างหนึ่ง ที่พี่ชายเสียชีวิตนั้นก็เพราะปู่ของชู้ชู้ไม่ให้คำตอบที่แน่นอนแก่พี่ชาย ทำให้พี่ชายเสียใจ แต่เมื่อปู่ของชู้ชู้มาถามเกี่ยวกับชู้ชู้ โหน่งก็อดกลั้นความไม่พอใจนี้ลง และให้ความหวังแก่ปู่ของชู้ชู้ แต่ชู้ชู้ไม่ออกมาพบหน้าคุยกัน ดูท่าทางเหมือนไม่ชอบตนแต่ไม่ใช่ว่าขวยอาย ที่จริงแล้วชู้ชู้รู้ว่าปู่เรียกตน แต่เพราะชู้ชู้รักถึงบทสนทนาที่ได้ยินในป่าไผ่โดยไม่ตั้งใจจะฟังนั้น จึงหน้าแดงไปหมด ไม่ตอบปู่สักคำ ถ้าเกิดว่าชู้ชู้กล้าที่จะก้าวไปข้างหน้าอีกนิด ออกมาบอกความรู้สึกรักต่อโหน่งโดยอ้อมก็ดี อย่างไรก็ตามให้ตอบสนองโหน่งบ้าง ให้โหน่งรับรู้ความรู้สึกของชู้ชู้บ้าง โหน่งก็คงไม่เข้าใจคิดว่าชู้ชู้เจตนาที่จะซ่อนตัวไม่ออกมาเจอหน้ากัน คงไม่คิดว่าเรื่องที่ตนไปร้องเพลงทั้งคืนนั้นเป็นเรื่องที่โง่เขลา และคงไม่มีเหตุการณ์ที่โสโครกเกิดขึ้น สุดท้ายโหน่งจึงปฏิเสธการแต่งงานกับคุณหนูนาง แต่ไม่สามารถชนะความรู้สึกผิดต่อพี่ชายและไม่มีการตอบสนองจากชู้ชู้ จึงหนีจากบ้านไป แต่ชู้ชู้เลือกที่จะไม่ไปอยู่ที่บ้านโหน่งแม้ว่าพ่อโหน่งได้เชิญชวนก็ตาม จึงเลือกที่จะขับเรือแทนปู่และรอคอยโหน่งกลับมา ความรักของชู้ชู้ราวกับต้นหูเสือ กล่าวคือ มีรูปร่างเล็กน้อยแต่สามารถอดทนต่อสภาพแวดล้อมที่เลวร้ายได้ ถึงแม้ว่าใครจะข่มขืนแค่ไหน

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ประพันธ์จัดฉากที่เกี่ยวกับต้นหูเสือเป็นสัญลักษณ์ของความรักของชู้ชู้ ได้แก่ มีความอ่อนโยนแต่เข้มแข็ง

3. ฉากที่เกี่ยวกับเจดีย์ขาว

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน มีหลายฉากที่เกี่ยวกับเจดีย์ขาว ทุกครั้งที่มีการเป็นเจดีย์ขาว ก็มักจะเกี่ยวข้องกับชู้ชู้ด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าเจดีย์ขาวแห่งนี้มีบทบาทเทียบเท่ากับผู้ดูแลชู้ชู้หรือแม่ชู้ชู้ เมื่อชู้ชู้อยู่ข้างเจดีย์ขาว ชู้ชู้ก็สามารถเข้าถึงสถานะที่ผ่อนคลายอย่างสิ้นเชิง ไม่ต้องตื่นตัวในการคิดจะปกป้องตัวเองตลอดเวลา ผู้ประพันธ์เคยบรรยายถึงเจดีย์ขาวตอนเปิดเรื่องว่า

“..... ‘茶峒’ 小山城里，有一小溪，溪边有座白色小塔，塔下住了一户单独的人家。这人家只有一个老人，一个女孩子，一只黄狗。.....”

《边城》第 1 页

บทแปล :

“...ในเมือง‘ฉางต้ง’นี้มีแม่น้ำสายหนึ่ง ข้างแม่น้ำมีเจดีย์ขาวที่ไม่สูงใหญ่มากนักแห่งหนึ่ง ข้างเจดีย์มีครอบครัวหนึ่งอาศัยอยู่ ครอบครัวนี้มีคนแก่หนึ่งคน หลานสาวหนึ่งคนและสุนัขหนึ่งตัว...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 1)

เจดีย์ขาวอยู่ข้างบ้านซุ่ยซุ่ย อยู่ในโลกของซุ่ยซุ่ยตั้งแต่เกิด ซึ่งเจดีย์ขาวแห่งนี้ถึงแม้ว่าไม่สูงมากนัก แต่ก็ยังคงสูงกว่าบ้านซุ่ยซุ่ย มนุษย์มักจะรู้สึกกลัวหรือเคารพและอยากจะพึ่งพาต่อสิ่งที่สูงกว่าตัวเอง เจดีย์แห่งนี้ปกคิมิชาวบ้านมาจุดธูปจุดเทียนกราบไหว้กัน ซุ่ยซุ่ยก็รู้สึกเคารพต่อเจดีย์ขาว ซุ่ยซุ่ยไม่มีพ่อแม่ดูแลตั้งแต่ยังเป็นเด็ก พ่อยังมีปู่มาแทนที่ได้บ้าง แต่แม่ไม่มีใครมาแทนได้ตั้งแต่เกิด ดังนั้นในใจซุ่ยซุ่ยใคร่อยากได้ใครสักคนที่สามารถให้ความรักเหมือนแม่ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เจดีย์ขาวอาจสวมบทบาทแม่ซุ่ยซุ่ย ถึงแม้พูดไม่ได้ขยับตัวไม่ได้ แต่ก็สามารถปลอบใจซุ่ยซุ่ยได้ เช่น

“.....翠翠每天皆到白塔下背太阳的一面去午睡，高处既极凉快，两山竹篁里叫得使人发松的竹雀和其它鸟类又如此之多，致使她在睡梦里尽为山鸟歌声所浮着.....”

《边城》第84页

บทแปล :

“...ทุกวันนี้ซุ่ยซุ่ยชอบไปนอนพักที่เชิงที่ข้างเจดีย์ขาวที่มีร่มเงาและไม่โดนแดด เพราะเป็นที่สูง จึงเป็นที่เย็น เมื่อไปนอนที่นั่นซุ่ยซุ่ยจะได้ยินเสียงนกกระจอกและเสียงนกนานาชนิดอื่นที่ฟังแล้วสามารถผ่อนคลายจิตใจได้ ทำให้เธอรู้สึกเหมือนลอยขึ้นไปบนฟ้าด้วยการจับกลุ่มจากเสียงนกเหล่านี้ในขณะที่เธอหลับ...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 84)

เมื่อเทียนปาวให้พ่อสื่อมาขอหุ้ยหุ้ยแต่งงาน หุ้ยหุ้ยกำลังปอกเปลือกถั่วลิสงเตาอยู่ในหน้าบ้าน เห็นมีแขกมากก็ไม่ค่อยสนใจ แต่พอได้ยินเสียงพูดว่า ‘ยินดีด้วย ยินดีด้วย’ ก็นึกถึงเรื่องบางอย่าง จึงไม่กล้าอยู่หน้าบ้าน และแกล้งไปไล่ไก่ที่จิกกินผักที่สวนผัก เธอหยิบราวไผ่สายไปสายมาและเปล่งเสียงไล่ด้วยและวิ่งไปยังหลังเจดีย์ขาว ส่วนวันที่สอง สถานที่ที่ปู่ของหุ้ยหุ้ยถามหุ้ยหุ้ยเกี่ยวกับเทียนปาว ก็ยังอยู่ในสวนผักซึ่งอยู่ข้างเจดีย์ขาว จะเห็นได้ว่า พ่อหุ้ยหุ้ยเจอเรื่องที่กวนใจและไม่สามารถบอกให้ปู่รู้ สถานที่ที่หุ้ยหุ้ยนึกถึงที่บอกได้และขอคำปรึกษาได้นั้น คือ เจดีย์ขาว เมื่ออยู่ข้างเจดีย์ขาว หุ้ยหุ้ยถึงมีความรู้สึกปลอดภัยและเยือกเย็นนั่นเอง เมื่อไหนช่วงมาร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านหุ้ยหุ้ย หุ้ยหุ้ยได้ฝันว่ามีเสียงเพลงทำให้เธอลอยตามไปที่สถานที่ต่าง ๆ เหมือนสามารถบินได้ รวมถึงเจดีย์ขาว ถึงแม้หุ้ยหุ้ยไม่ได้ฝันในเจดีย์ขาว แต่ความลับในใจหุ้ยหุ้ยก็จะบอกให้เจดีย์ขาวเป็น “คนแรก” เสมอ

เมื่อความรักของหุ้ยหุ้ยเผชิญอุปสรรค หุ้ยหุ้ยก็ชอบไปอยู่กับเจดีย์ขาว ดังที่ผู้ประพันธ์บรรยายว่า

“.....黄昏来时翠翠坐在家中屋后白塔下，看天空为夕阳烘成桃花色的薄云.....翠翠看着天上的红云，听着渡口飘乡生意人的杂乱声音，心中有些儿薄薄的凄凉。.....”

《边城》第 68 页

บทแปล :

“...เมื่อเข้าสู่ยามเย็น หุ้ยหุ้ยก็จะไปนั่งข้างเจดีย์ขาว มองดวงอาทิตย์ที่กำลังจะตกดินส่องแสงไปที่เมฆ ทำให้เมฆนั้นเป็นสีแดงท้อ...และฟังเสียงจอบเจที่มาจากท่าเรือ รู้สึกเศร้าวังเวง...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 68)

ในขณะที่หุ้ยหุ้ยก็โตแล้ว ไม่ใช่เด็กที่ไม่รู้เรื่องและมีความสุขข้างเจดีย์ขาวนั้นอีกแล้ว เธอเริ่มคิดเรื่องที่เราเก็บไว้ในใจ เริ่มทบทวนความรู้สึกที่ทั้งหวานและขมในใจข้างเจดีย์ขาว ก่อนหุ้ยหุ้ยพบว่าปู่เสียชีวิต หุ้ยหุ้ยเห็นเจดีย์ขาวพังทลายไป ตกใจจนงงกันไปหมด แต่ก็เรียกปู่ด้วยเสียงอันแหลมหลังจากปู่ของหุ้ยหุ้ยเสียชีวิต ชุ่นชุ่นอนุญาตให้หุ้ยหุ้ยเป็นภรรยาของโหน่งได้และชวนหุ้ยหุ้ยไปอยู่ที่บ้าน แต่หุ้ยหุ้ยไม่ไป ยังอยู่ที่เดิม อยู่ข้างเจดีย์ขาวและขับเรือแทนปู่ รอคอยโหน่งกลับมายังเมืองฉางเต้ง เหตุผลอย่างหนึ่งอาจเป็นเพราะว่าถ้าจากบ้านหรือจากเจดีย์ขาวไป หุ้ยหุ้ยจะมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยนั่นเอง

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เจดีย์ขาวมีบทบาทเทียบเท่ากับแม่ของหุ้ยหุ้ย ด้วยเหตุผลว่าหุ้ยหุ้ยเป็นชาวม้ง หรือเป็นตัวแทนจากวัฒนธรรมม้ง เจดีย์ขาวหรือแม่ของหุ้ยหุ้ยก็อาจเปรียบเหมือนสิ่งที่ดั่งใจของวัฒนธรรมม้ง เช่นวิถีชีวิต ประเพณี และจริยธรรมของชาวม้ง เป็นต้น หรือเปรียบเหมือน

เป็นผู้ดูแลวัฒนธรรมของม้ง เจดีย์ขาวเป็นผู้ประจักษ์พยานเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเมืองฉาดัง หรือประวัติศาสตร์ของเมืองฉาดัง รวมถึงความร้าวฉานระหว่างพ่อแม่ของซู่ซู่และความร้าวฉาน โหนซ่งกับซู่ซู่ และเห็นทั้งความสุขและความทุกข์ของตัวละครแต่ละตัว จนในที่สุดเจดีย์ก็ถล่ม ทลายไปและเรือของปู่ซู่ซู่ก็ได้หายไปภายใต้กระแสน้ำที่รุนแรง อีกทั้งปู่ซู่ซู่ก็เสียชีวิตไป ทั้งนี้ อาจสื่อความหมายว่าวัฒนธรรมของม้งที่สืบทอดตั้งแต่โบราณกาลมานั้นกำลังค่อย ๆ หายไปภายใต้ กระแสของวัฒนธรรมอื่น แต่ดีที่ในตอนปิดเรื่อง ชาวเมืองฉาดังต่างบริจาคเงินเพื่อสร้างเจดีย์ขาวใหม่ และซู่ซู่จับเรือแทนปู่ อาจแฝงด้วยปรารถนาที่ดีของผู้ประพันธ์ที่หวังให้วัฒนธรรมม้งมีจุดเริ่มต้น ใหม่ ซึ่งสามารถเข้ากับวัฒนธรรมอื่นได้อย่างลงตัว ซู่ซู่ได้อยู่ข้างเจดีย์ขาวใหม่อีกและจะรอคอย โหนซ่งกลับมาพร้อมกับเจดีย์ขาวใหม่ ถ้ามีวันที่โหนซ่งกลับมาและแต่งงานกับซู่ซู่ โหนซ่งและ ซู่ซู่อาจกลับเป็นผู้ดูแลเจดีย์ขาว

สรุปว่าเจดีย์ขาวมีความหมายเป็นพลังที่สามารถดูแลวัฒนธรรมม้งที่อ่อนแอภายใต้ภูมิหลัง ที่สังคมจีนเกิดวิกฤติใหญ่ขึ้น ซึ่งก็ถึงเวลาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นวัฒนธรรมม้งใหม่แล้ว

4. ฉากที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลแข่งเรือมังกร

ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงฉากที่เกี่ยวข้องกับประเพณีการแข่งขันเรือในเทศกาลเรือมังกรไว้ หลายย่อหน้า ซึ่งดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกับโครงเรื่องใหญ่ที่เป็นความร้าวฉาน โหนซ่งกับซู่ซู่ แต่ ทว่าที่จริงแล้วเทศกาลเรือมังกรนั้นไม่เพียงแต่เป็นเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้นและจุดเริ่มต้นของความ ร้าวฉาน โหนซ่งกับซู่ซู่ วันต่อมามีเหตุการณ์สำคัญอีกสองเหตุการณ์ก็เกิดขึ้นในวันเทศกาล แข่งเรือมังกรเช่นกัน วันเทศกาลแข่งเรือมังกรแต่ละปีใน 3 ปีนั้นล้วนแล้วแต่เป็นจุดเปลี่ยนแปลง ในเรื่อง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแนะนำถึงรายละเอียดประเพณีการแข่งขันเรือ

วันเทศกาลแข่งเรือมังกรปีทีหนึ่ง ซู่ซู่ไปดูการแข่งขันเรือมังกร โหนซ่งก็มาแข่งเรือ เพราะเทียนปาวไปส่งสินค้าสำหรับฉลองเทศกาลเรือมังกรให้ลูกค้า วันเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สอง ซู่ซู่ไปดูการแข่งขันเรือมังกรอีก เจอแต่เทียนปาวเพราะ โหนซ่งไปฉลองเทศกาลแข่งเรือมังกรที่ปลายน้ำ สรุปคือซู่ซู่ได้เจอ โหนซ่งและเทียนปาวโดยในแต่ละครั้งซึ่งอีกฝ่ายหนึ่งอยู่และอีกฝ่ายหนึ่งไม่อยู่ หมายความว่าโหนซ่งและเทียนปาวได้แข่งกันอย่างยุติธรรม อีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้เข้ามาขัดขวางก้าวก่าย แต่ความรักของโหนซ่งไม่ได้เปิดเผยต่อหน้าซู่ซู่ ตัวละครแต่ละตัวยังไม่มีใครรู้ รวมถึงซู่ซู่ก็ยัง ไม่รู้ด้วยซ้ำ เปรียบเทียบกับ โหนซ่ง เทียนปาวยังอยู่ในสภาพที่ดีกว่า อย่างน้อย พ่อเทียนปาวก็ได้คุย กับปู่ของซู่ซู่เกี่ยวกับเทียนปาวและซู่ซู่ ในสายตาพวกผู้ใหญ่ เทียนปาวและซู่ซู่เหมาะสมกันดี แม้ว่าเทียนปาวและโหนซ่งจะเจอสภาพที่แตกต่างกันมากดังกล่าว แต่เรื่องกลับดำเนินไปในแนวโน้มที่ ตรงกันข้าม ทำให้ผู้อ่านคาดไม่ถึง แต่พอนึกอีกทีก็รู้สึกสมเหตุสมผล

เวลาในเรื่องยาวประมาณ 3 ปี แต่เหตุการณ์ที่เขียนถึงนั้นเกิดขึ้นในเพียงเวลา 3 วัน กล่าวคือ แต่ละปีเขียนถึงวันเทศกาลแข่งเรือมังกรวันเดียว ปกติถ้าใช้วิธีการประพันธ์เช่นนี้เรื่องจะไม่ค่อยต่อเนื่องกัน แต่ผู้ประพันธ์เล็งจงเหวียนมีฝีมือถนัดในการวางโครงเรื่อง ในเรื่องมีโครงเรื่องใหญ่ที่เห็นได้ชัดเจน ได้แก่ความรักของนางเอกซุ่ยซุ่ยนั่นเอง นอกจากกล่าวถึงเทศกาลเรือมังกร ผู้ประพันธ์ยังได้กล่าวถึงเทศกาลตรุษจีนและเทศกาลไหว้พระจันทร์ ในความคิดของชาวจีน เทศกาลตรุษจีนและเทศกาลไหว้พระจันทร์มักจะสำคัญกว่าเทศกาลเรือมังกร แต่ทำไมผู้ประพันธ์จึงกล่าวถึงเทศกาลเรือมังกรอย่างละเอียดและเมื่อกล่าวถึงเทศกาลตรุษจีนกับเทศกาลไหว้พระจันทร์แล้วกลับใช้ไม่กี่ประโยค เหตุผลกล่าวคือ เทศกาลเรือมังกรเกี่ยวข้องกับความรักของซุ่ยซุ่ยซึ่งเป็นโครงเรื่องใหญ่ ในเรื่องผู้ประพันธ์จัดให้พระจันทร์ไม่เต็มดวงในเทศกาลไหว้พระจันทร์ภายหลังซุ่ยซุ่ยได้เจอโหน่งทั้งสองปี ซึ่งเป็นสาเหตุที่ไม่ได้จัดการแข่งร้องเพลงลูกทุ่งระหว่างนักร้องชายกับหญิงที่ซุ่ยซุ่ยมุ่งหวังอยากจะชม ซุ่ยซุ่ยจึงไม่ประทับใจเทศกาลไหว้พระจันทร์ในสองปีนั้น และถึงแม้ว่าเทศกาลตรุษจีนจะสนุกคึกคัก แต่ในใจซุ่ยซุ่ยก็ยังสู้เทศกาลเรือมังกรในปีที่เจอโหน่งไม่ได้ ผู้ประพันธ์กล่าวถึงเทศกาลตรุษจีนและเทศกาลไหว้พระจันทร์เพื่อให้เทศกาลเรือมังกรเด่นขึ้น และทำให้ผู้อ่านได้เห็นถึงความรักของซุ่ยซุ่ยที่มีต่อโหน่ง

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยกล่าวโดยสังเขปว่า ฉากที่เกี่ยวกับเทศกาลแข่งเรือมังกรเป็นสัญลักษณ์ที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงของชีวิตซุ่ยซุ่ย

ตอนที่ 3 ตัวละคร

ตัวละคร หมายถึง รายบุคคลที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นในนวนิยายด้วยจินตนาการหรือบนฐานที่มีตัวจริงในโลกจริง ผู้ประพันธ์อาจเลือกส่วนที่ประทับใจในรายบุคคลหลายบุคคลจริงนั้นให้ผสมผสานเป็นตัวละครหนึ่งเดียวกันอย่างลงตัว ในนวนิยายอมตะนั้น ผู้อ่านอาจลืมโครงเรื่อง หรือลืมเนื้อเรื่อง หรือลืมบางฉากไป แต่จดจำตัวละครไว้ได้เสมอโดยเฉพาะตัวละครเอก บุคลิกของตัวละครนั้นอาจขัดแย้งกันได้ แต่ละคนก็มีนิสัยด้านลบและด้านบวก ซึ่งเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจตัวละครเอง ที่สมจริงและงูใจผู้อ่าน

ผู้วิจัยเห็นว่าการวิเคราะห์ตัวละครให้ลึกซึ้งถึงแก่นนั้น อาจวิเคราะห์ได้จากด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ผ่านฉากและบรรยากาศรอบข้างซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมของตัวละคร เพราะผู้ประพันธ์มักจะจัดฉากและบรรยากาศโดยรอบ ที่สะท้อนถึงจิตใจหรือความคิดของตัวละคร
2. วิเคราะห์ผ่านเหตุการณ์ที่มีตัวละครร่วมกัน เพราะบุคลิกภาพของตัวละครตัวละครแต่ละตัว มีความขัดแย้งระหว่างบุคลิกภาพที่แตกต่างกันระหว่างตัวละคร ซึ่งเป็นสาเหตุที่เหตุการณ์ได้เกิดขึ้น

3. วิเคราะห์ผ่านคำบรรยายที่ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงตัวละคร เช่น คำบรรยายที่เกี่ยวกับลักษณะหน้าตา พฤติกรรม การกระทำ คำพูด หรือความคิดต่าง ๆ ในใจของตัวละคร

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน มีตัวละครไม่มาก ตัวละครที่ผู้ประพันธ์ได้เอ่ยถึงชื่อนั้น ได้แก่ นางเอกซู่ซู่ พระเอกโหม่ง เทียนปาว ซึ่งเป็นพี่ชายของโหม่ง ชุ่นชุ่น ซึ่งเป็นพ่อของเทียนปาวกับโหม่งและปู่ของซู่ซู่ ซึ่งเป็นตัวละครที่ไม่ได้เอ่ยถึงชื่อ นอกจากนี้แล้วก็มักจะบรรยายว่า “คนนั้น” “คนนี้” “ลูกเรือ” “โสเภณี” เป็นต้น ไม่เคยเอ่ยถึงชื่อ วิธีการจัดตัวละครดังกล่าว ทำให้ตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ปรากฏขึ้นมาให้เห็นอย่างเด่นชัด ผู้อ่านจะจดจำตัวละครได้ง่ายและประทับใจ อีกทั้งตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ต่างมีบุคลิกนิสัยที่แตกต่างกันอย่างมีชีวิตชีวา ถือว่าเป็นตัวละครตัวอย่างที่ดี ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์บุคลิกนิสัยของตัวละครแต่ละตัวไว้ ดังนี้

1. นางเอกซู่ซู่

ซู่ซู่เป็นนางเอกในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ในตอนเปิดเรื่องอายุประมาณ 13 ปี ผิวคล้ำ ๆ แววดาไสรวากับหินคริสตัล มีบุคลิกภาพที่ไร้เดียงสาและมีจิตใจบริสุทธิ์ ผู้ประพันธ์เล่นลงเหวจนเคยกล่าวถึงความเป็นมาของนางเอกซู่ซู่ว่า หน้าตาของซู่ซู่มาจากบุคคลสามคนที่มีชีวิตในโลกจริง คนที่หนึ่ง ได้แก่ หญิงสาวคนหนึ่งที่เคยเห็นที่ร้านขายไหมที่อำเภอหลูซี เมื่อประมาณ 17 ปีก่อน นวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ได้ประพันธ์ขึ้น คนที่สอง ได้แก่ หญิงสาวที่ถือธงขาวในงานศพที่เล่นลงเหวที่เคยเจอที่ภูเขาเหลาซานในปีเดียวกันที่ประพันธ์นวนิยาย เรื่อง เมืองชายแดน และคนที่สาม ได้แก่ ภรรยาของเล่นลงเหวชื่อจางจ้าวเหอ ซึ่งซู่ซู่มีผิวคล้ำ ๆ เช่นเดียวกันกับจางจ้าวเหอ ในสาวทั้งสามคนนี้ โดยเฉพาะสาวคนที่สองที่เจอที่ภูเขาเหลาซานนั้นกระตุ้นให้เล่นลงเหวเกิดแรงบันดาลใจที่จะประพันธ์นวนิยายสักเรื่องหนึ่ง หลังจากกลับมาจากภูเขาเหลาซานไม่กี่เดือน เล่นลงเหวก็ได้ประพันธ์ นวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน (เล่นลงเหว, 2547 : 155) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้ประพันธ์ได้ผสมผสานความสวยงามและความโดดเด่นด้านบุคลิกภาพให้รวมเป็นหนึ่งเดียวกันในการสร้างตัวละครเอกซู่ซู่ ซู่ซู่จึงมีความสวยงามและบุคลิกภาพสมจริงและทำให้ผู้อ่านประทับใจ

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์ตั้งใจจัดให้ซู่ซู่เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เพื่อให้บุคลิกภาพที่บริสุทธิ์ผุดผ่องของซู่ซู่เด่นชัดขึ้น ผู้ประพันธ์จัดให้ซู่ซู่อยู่ในบริบทที่ไม่มีพ่อแม่และไม่มีญาติพี่น้อง อีกทั้งเพื่อนบ้านที่ติดต่อกันก็แทบจะไม่มี มีแต่ปู่หมาที่เลี้ยงไว้ และสิ่งแวดล้อมที่ซู่ซู่อาศัยอยู่นั้นก็มีแต่บ้านหลังเล็ก ๆ หลังหนึ่ง เจดีย์ขาวองค์ หนึ่งแม่น้ำเล็ก ๆ สายหนึ่ง เรือลำหนึ่งเท่านั้น สิ่งแวดล้อมดังกล่าวนี้ห่างไกลจากเมืองใหญ่ที่วุ่นวาย ทำให้ซู่ซู่เห็นแต่ต้นไม้ ต้นหญ้าและปลาในแม่น้ำ เจอเพียงชาวเมืองจางตั้งที่ซื่อสัตย์และแฉกที่ต้องการข้ามแม่น้ำเท่านั้น และซู่ซู่ไม่เคยห่างไกลจากปู่และไม่เคยออกจากเมืองจางตั้ง นอกจากเรื่องชีวิตประจำวัน ไม่มี

ประสบการณ์เป็นพิเศษและไม่เคยเห็นอะไรเป็นพิเศษ จึงมีบุคลิกภาพอย่างไร้เดียงสา ร่าเริงและ
น่าเอ็นดู ดังที่ผู้ประพันธ์มีบทบรรยายว่า

“.....如山头黄鹿一样，从不想到残忍事情，从不发愁，从不动气。平时在渡船上遇陌生人对她有所注意时，便把光光的眼睛瞅着那陌生人，作成随时皆可举步逃入深山的神气，但明白了人无机心后，就又从从容容的在水边玩耍了。.....”

《边城》第 4 页

บทแปล :

“...ไม่เคยคิดอะไรที่เป็นเรื่องโหดร้าย ไม่เคยวิตกกังวลเรื่องอะไร และไม่เคยโกรธใคร รวากับหมีในภูเขา เมื่อผู้โดยสารที่แปลกหน้าจ้องมองเธอ เธอก็มองกลับไปด้วยสายตาวัยเงิน และยังทำตัวแบบตกใจวิ่งหนีเข้าไปในภูเขาถ้าผู้โดยสารคนนั้นยังไม่หยุดจ้องมองเธอ แต่เมื่อเห็นเขาไม่อันตรายก็จะเล่นอยู่ข้างแม่น้ำเหมือนเดิมด้วยความไร้กังวล...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 4)

นวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นในสมัยนั้นส่วนใหญ่มีพระเอกหรือนางเอกที่เรียนสูง มีอุดมความคิดที่จะไถ่ถอนอำนาจสังคมศักดินา เป็นต้น และชอบจัดตัวละคร โดยเฉพาะตัวละครเอกให้มีความคิดที่ซับซ้อน มีพฤติกรรมที่แปลกจากคนทั่วไป จึงมีความขัดแย้งต่าง ๆ เกิดขึ้นและทำให้ผู้อ่านตื่นเต้น แต่ในเรื่องนี้ผู้ประพันธ์จัดให้นางเอกซุ่ยซุ่ยไม่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นต้นว่า จริยธรรม ศาสนา แนวคิดทางชนชั้น อุดมคติทางสังคม หรือแนวคิดที่ปลดปล่อยผู้หญิงให้เป็นอิสระ ซึ่งเป็นแนวคิดนิยมในสมัยนั้น ทั้งนี้ดูเหมือนผู้ประพันธ์จะทำให้ตนเองต้องลำบาก เพราะผู้ประพันธ์คิดว่าผู้อ่านจะไม่สนใจเนื้อเรื่อง เพราะเนื้อเรื่องไม่ตื่นเต้นและดำเนินเรื่องอย่างเรียบง่าย แต่ข้อนี้กลายเป็นจุดเด่นของนวนิยายเรื่องนี้ กล่าวคือ นวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ ภูมิหลังทางสังคม ตัวเอกมีนิสัยใจคอและประสบการณ์ที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งทำให้บทบาทของนางเอกซุ่ยซุ่ยเด่นชัดและดูเป็นธรรมชาติและบริสุทธิ์

สำหรับซุ่ยซุ่ยนั้น หลี่จวนเสี่ยว (Li Juanxia, 2550) เคยสรุปว่า ซุ่ยซุ่ยเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทนความรักและความสวยงามที่ปรากฏในเรื่อง ซุ่ยซุ่ยไม่มีความสวยงามแบบเจ้าหญิง ด้วยสาเหตุว่าซุ่ยซุ่ยกำลังเข้าสู่วัยสาว พฤติกรรมของซุ่ยซุ่ยจึงยังไร้เดียงสาอยู่ แต่เธอก็สวยและมีจิตใจที่สะอาดบริสุทธิ์อย่างเด็ก เธอใฝ่ฝันถึงความรักและคิดถึงเรื่องนี้เพียงในใจเธอเท่านั้น เธอ

สงบเสถียรและมีท่าทีขวยจีนเมื่อต้องพบเจอกับคนแปลกหน้า กล่าวคือ มีความสวยงามตรงกันข้ามกับหญิงสาวในเมืองใหญ่ ผู้วิจัยเห็นด้วยกับความคิดดังกล่าวเป็นส่วนมาก มีเพียงเรื่องเดียวที่ไม่เห็นด้วยคือ ชูชู่ชู่ไม่ได้เป็นหญิงสาวตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง แต่นวนิยายทั้งเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่ชูชู่ชู่เติบโตจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งในการเริ่มต้นของเรื่องชูชู่ชู่ยังเป็นเด็ก แต่เมื่อได้เกิดความรักขึ้นกับเธอและโหนซ่ง ทำให้เธอได้เติบโตขึ้นทั้งกายและใจ ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยแยกกระบวนการดังกล่าวนี้ออกเป็น 6 ช่วงเวลาเพื่อให้เห็นถึงการเติบโตของชูชู่ชู่อย่างชัดเจน ดังนี้

1.1 ช่วงที่ชูชู่ชู่ยังเป็นเด็กอยู่

ดังตัวอย่างที่อ้างมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ชูชู่ชู่มีบุคลิกอย่างไรดีเยงสาและร่าเริง น่าเอ็นดู จากท่าทางและบุคลิกภาพเช่นนี้สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนว่าตอนนั้นชูชู่ชู่ยังเป็นเด็กอยู่ ชูชู่ชู่ยังชอบทำหลายอย่างที่เด็กมักจะชอบ เช่น ชอบเป่าขลุ่ยไผ่แล้วให้ปู่ร้องเพลงตาม เมื่อเห็นเกี้ยวที่เจ้าสาวนั่งก็แย่งกันไปจับเรือให้ ชอบเล่นบทบาทเป็นเจ้าสาว ชอบออกเสียงแหลม ชอบเลียนเสียงลูกแพะร้องหรือเสียงวัวร้อง และชอบเด็ดดอกไม้มาใส่ที่ผม ดังที่บทบรรยายดังนี้

“……或祖父同翠翠两人，各把小竹作成的竖笛，逗在嘴边吹着迎亲送女的曲子。过渡人来了，老船夫放下了竹管，独自跟到船边去，横溪渡人，在岩上的一个，见船开动时，于是锐声喊着：‘爷爷，爷爷，你听我吹，你唱！’……有时过渡的是从川东过茶峒的小牛，是羊群，是新娘子的花轿，翠翠必争看作渡船夫，站在船头，懒懒的攀引缆索，让船缓缓的过去。牛羊花轿上岸后，翠翠必跟着走，站到小山头，目送这些东西走去很远了，方回转船上，把船牵靠近家的岸边。且独自低低的学小羊叫着，学母牛叫着，或采一把野花缚在头上，独自装扮新娘子。……”

《边城》第4页

บทแปล :

“...บางทีปู่และชูชู่ชู่สองคน ต่างเอาท่อนไผ่ทำเป็นขลุ่ยและเป่าเพลงที่ต้อนรับเจ้าสาว หากมีผู้โดยสารต้องการข้ามแม่น้ำ ปู่ก็วางขลุ่ยไผ่ลงและเดินไปที่เรือคนเดียว จับเรือส่งผู้โดยสาร ชูชู่ชู่เห็นปู่จับเรือ จึงร้องด้วยเสียงแหลมว่า ‘ปู่คะ ปู่คะ ปู่ ฟังหนูเป่าแล้วร้องตามนะคะ’...บางทีที่ต้องการข้ามแม่น้ำ อาจเป็นเกี้ยวที่เจ้าสาวนั่ง พร้อมด้วยวัวน้อยหรือฝูงแพะ ชูชู่

ซุ่ยก็จะแย่งกันกับปู่ไปเป็นคนขับเรือ เธอยืนอยู่ที่หัวเรือ
ค่อย ๆ ดึงเชือก เรือก็ค่อย ๆ เล่นไปข้างหน้า พอวั พะ
และเกี่ยวขึ้นไปฝั่งแล้ว ซุ่ยซุ่ยก็มักจะตามไป จนส่งไปที่
ยอดเขา ถึงหยุดและมองตามหลังสิ่งเหล่านี้ เธอกลับมาที่เรือ
และขับเรือเล่นไปที่ฝั่งของบ้านอยู่ ด้วยเสียงเสียงของลูก
พะร้องหรือว่าตัวเมียบ้องที่เสียงต่ำ หรือไม่ก็เด็ดดอกไม้
ป่าใส่ที่ผสม สวมบทบาทเป็นเจ้าสาว...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 4)

1.2 ช่วงที่ซุ่ยซุ่ยแรกเริ่มความรักและแรกเริ่มรู้สึกทั้งหวานทั้งขม

ผู้ประพันธ์บรรยายถึงฉากที่ซุ่ยซุ่ยเจอกัน โทนซ่งว่า ซุ่ยซุ่ยและปู่ไปชมการแข่งขัน
เรือมังกรในเมือง เธอหาปู่ไม่เจอ จึงรอปู่มาหาที่เดิม และบังเอิญเจอกับโทนซ่งในวันนั้น โทนซ่ง
ให้ลูกน้องในบริษัทเดินเรือไปส่งซุ่ยซุ่ย เมื่อส่งถึงตรงข้ามบ้านของซุ่ยซุ่ย ผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

“.....那一方面也看见了翠翠方面的火把，老船夫
即刻把船拉过来，一面拉船一面哑声儿喊问：‘翠翠，
翠翠，是不是你？’ 翠翠不理睬祖父，口中却轻轻的
说：‘不是翠翠，不是翠翠，翠翠早被大河里鲤鱼
吃去了。’”

《边城》第 20 页

บทแปล :

“เมื่อปู่มองเห็นคบไฟของฝั่งซุ่ยซุ่ยในระยะไกล ปู่ก็ดึงเรือ
มายังซุ่ยซุ่ย และร้องเรียกด้วยเสียงแหบว่า ‘ไ้ซุ่ยซุ่ยหรือเปล่า
ครับ’ ซุ่ยซุ่ยไม่ตอบ เพียงพุดด้วยเสียงเบา ๆ เหมือนพุดกับ
ตนว่า ‘ไม่ใช่ซุ่ยซุ่ยหรอกค่ะ ซุ่ยซุ่ยถูกปลาใหญ่กินไปแล้ว
ค่ะ’...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 20)

คำพูดดังกล่าวนี้มาจากคำพูดของโทนซ่งที่เพิ่งไปเจอกันก่อนหน้านี้ที่จะเจอปู่
นั่นเอง ผู้ประพันธ์ได้จับบทพูดระหว่างซุ่ยซุ่ยกับโทนซ่งว่า

“怎么，你骂人！你不愿意上去，要呆在这儿，回头
水里大鱼来咬了你，可不要叫喊！”

“鱼咬了我也不管你的事。”

《边城》第 20 页

บทแปล :

“เธอคำกันทำไม ถ้าเธอไม่ยอมตามผมไป จะอยู่ที่นี้ต่อ
เดี๋ยวมีปลาใหญ่มากัด อ่าร้องนะ”

“ปลาใหญ่มากัดก็ไม่เกี่ยวอะไรกับคุณหรอก”

(เมืองชายแดน, 2534 : 20)

คำตอบของซุ่ยซุ่ยที่อ้างมาแล้วข้างต้นนั้นสื่อถึงซุ่ยซุ่ยโกรธโหม่ง แต่ที่จริงแล้วซุ่ยซุ่ยจดจำประโยคนี้ในใจ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไปซุ่ยซุ่ยก็ลืมโหม่งไม่ได้และเริ่มมีความรักเกิดขึ้นในใจแล้ว เมื่อก่อนซุ่ยซุ่ยไม่เคยกังวลเรื่องอะไร แต่หลังจากได้เจอกับโหม่ง ซุ่ยซุ่ยเริ่มมีอะไรบางอย่างในใจ และรู้สึกโศกเศร้าขึ้นมาในบางครั้ง ผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

“翠翠一天比一天大了，无意中提到什么时会红脸了。……茶峒人的歌声，缠绵处她已领略得出。她有时仿佛孤独了一点，爱坐在岩石上去，向天空一起云一颗星凝眸。祖父若问：“翠翠，想什么？”她便带着点儿害羞情绪，轻轻的说：“在看水鸭子打架！”照当地习惯意思就是“翠翠不想什么”。但在心里却同时又自问：“翠翠，你实在想什么？”同时自己也在心里答着：“我想的很远，很多。可是我不知想些什么。”她的确在想，又的确连自己也不知在想些什么。这女孩子身体既发育得很完全，在本身上因年龄自然而来的一件“奇事”，到月就来，也索，多了些梦。”

《边城》第 30 页

บทแปล :

“ซุ่ยซุ่ยโตขึ้นทุกวัน บางทีพูดถึงอะไรบางอย่าง ซุ่ยซุ่ยก็จะ
หน้าแดงขึ้นมาทันที...เมื่อฟังเพลงที่ชาวเมืองลาดังร้องกัน
ซุ่ยซุ่ยก็จะเริ่มเข้าใจความรักและความเศร้าที่ได้ฟังจากเพลง
บางทีเธอชอบไปอยู่ที่ที่ไม่มีผู้คน ชอบนั่งบนก้อนหินมอง
เมฆมองดาวบนฟ้าอยู่คนเดียว ถ้าถามว่า ‘ซุ่ยซุ่ยกำลัง
คิดอะไรอยู่’ ซุ่ยซุ่ยก็ตอบด้วยเสียงเบา ๆ ที่ขวยเขินว่า ‘ดูเปิด
กั๊กกันเล่นล่ะ’ ตามประเพณีของเมืองลาดัง ประโยคนี้

หมายความว่า ‘ซุ่ยซุ่ยไม่ได้คิดอะไรหรอก’ แต่ซุ่ยซุ่ยก็ถามตัวเองเหมือนที่ปู่ถามมาว่า ‘ตกลงซุ่ยซุ่ยคิดอะไรอยู่ล่ะ’ ซุ่ยซุ่ยก็ตอบในใจว่า ‘ฉันคิดหลายอย่าง แต่ฉันก็ไม่เข้าใจตัวเองว่าคิดอะไรอยู่’ ตอนนี้ซุ่ยซุ่ยโตเป็นสาวอย่างเต็มตัวแล้ว มีเรื่องที่ ‘แปลกประหลาด’ เรื่องหนึ่งมาสนใจซุ่ยซุ่ยตลอดเวลา เรื่องนี้ก็ทำให้ซุ่ยซุ่ยคิดอยู่และฝันเห็นเสมอ”

(เมืองชายแดน, 2534 : 30)

จากพฤติกรรม คำพูดและความคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ซุ่ยซุ่ยรู้สึกเหงาใจและไม่มีวิธีที่คลี่คลายได้ ซุ่ยซุ่ยมีครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ไม่มีพ่อแม่ ไม่มีพี่น้อง ไม่มีเพื่อน แม้ว่ามีปู่ที่คอยดูแล แต่ซุ่ยซุ่ยก็เงินไม่สามารถบอกความในใจให้ปู่รู้ได้ นอกจากปู่ ซุ่ยซุ่ยก็ไม่มีใครที่จะบอกกล่าวได้ หลายครั้งที่ซุ่ยซุ่ยร้องไห้โดยตัวเองก็ไม่ได้รู้สาเหตุ ก็เพราะว่าซุ่ยซุ่ยรู้สึกเหงาและอ้างว้าง ขาดความรัก ทำให้บางครั้งเธอเกิดความขัดแย้งกับปู่ ด้วยความขัดแย้งดังกล่าวนี้ บางที่ซุ่ยซุ่ยอยากหนีจากปู่ไป แต่ที่จริงแล้วเธอไม่ได้คิดหนีจากปู่ไปแต่อย่างใด เพียงแต่ทำตัวถอนตัวนั่นเอง

1.3 ช่วงที่ความรักของซุ่ยซุ่ยเปลี่ยนจากคลุมเครือเป็นชัดเจน

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อซุ่ยซุ่ยเริ่มมีความรัก เริ่มแรกนี้ความรักนี้อาจเป็นไปอย่างคลุมเครือ เธอจึงไม่เคยแสดงความรักของตน ไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือพฤติกรรมใด ในช่วงที่สามที่กำลังจะกล่าวถึงนี้เป็นช่วงที่ซุ่ยซุ่ยรู้อย่างชัดเจนว่าตนรักโชนซ่งและแสดงออกมา เช่น เมื่อเรื่องดำเนินถึงเทียนป่าวได้เจอซุ่ยซุ่ย ซุ่นซุ่นซึ่งเป็นพ่อของเทียนป่าวเคยถามปู่ของซุ่ยซุ่ยเกี่ยวกับซุ่ยซุ่ยและเทียนป่าว ปู่ก็ถามซุ่ยซุ่ยอีกที ผู้ประพันธ์จัดบทสนทนาระหว่างปู่กับซุ่ยซุ่ยดังนี้

“..... ‘翠翠，假若太老要你做媳妇，请人来做媒，你答应不答应？’

‘爷爷，你疯了！再说我就生你的气！’翠翠着了恼，把火炬向路两旁乱晃着，向前快快的走了。

‘翠翠，莫闹，我摔到河里去，鸭子会走脱的！’

‘谁也不希罕那只鸭子！’

.....祖父便唱起摇橹人驶船下滩时催橹的歌声.....

翠翠一面听着一面向前走去，忽然停住了发问：

‘爷爷，你的船是不是正在下青浪滩呢？’

祖父不说什么，还是唱着.....祖孙二人便沉默的一直走还家中。”

《边城》第24页

บทแปล :

“...‘ซุ่ยซุ่ย ถ้าเกิดเทียวป่าวให้แม่สื่อพ่อสื่อมาขอซุ่ยซุ่ยเป็น
ภรรยาของเขา ซุ่ยซุ่ยว่าไงล่ะ’

‘ปู่บ้าไปแล้วหรือคะ ถ้าพูดต่อหนูจะโกรธแล้วนะ’

ซุ่ยซุ่ยเขย่าไฟฉายให้แสงไฟกระพริบไปมา และเดินไป
ข้างหน้าด้วยสีหน้าบังนุด

‘ซุ่ยซุ่ยอย่าได้อะ ปู่จะล้มลงไปแม่น้ำแล้ว เป็ดในมือนี้จะ
หนีไปได้เลยนะ’

‘หนูไม่สนใจเป็ดหรอกค่ะ หนีกี่หนีไปซะ’

...ปู่ก็ร้องเพลงที่คนจับเรือมักจะร้องกัน ซุ่ยซุ่ยฟังไปและ
เดินไป ลักพักหนึ่ง ซุ่ยซุ่ยหยุดและถามปู่ว่า

‘ปู่คะ เรือของปู่กำลังลงไปไหนข้างล่างท่านหรือเปล่าคะ’

แต่ปู่ไม่ตอบอะไรเหมือนเดิม ยังร้องเพลงต่อไม่หยุด...ปู่
หลานทั้งสองคน คนหนึ่งร้องคนหนึ่งฟัง ไม่พูดไม่คุยตลอด
ทางจนถึงบ้าน”

(เมืองชายแดน, 2534 : 24)

เปิดที่ปู่ของซุ่ยซุ่ยพูดถึงตัวนั้นเป็นเปิดที่เทียวป่าวเอามาให้ และหาซิงล่างท่านที่
ซุ่ยซุ่ยถามถึงนั้น เป็นสถานที่ที่โหนดงกำลังทดลองเทศกาลแข่งเรือมังกรกับพวกลูกเรือ จากที่กล่าว
มาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ชัดเจนว่าซุ่ยซุ่ยรักโหนดงแต่ไม่รักเทีย่นป่าว เธอนึกถึงโหนดงตลอด แต่ปู่
ของซุ่ยซุ่ยคงไม่เข้าใจเธอ ยังคิดว่าซุ่ยซุ่ยได้ยินคำถามที่เกี่ยวกับเทีย่นป่าวแล้วขวยเขิน และถาม
คำถามที่ไม่เกี่ยวข้องเพื่อบั่นความสนใจของตน

ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ซุ่ยซุ่ยแสดงความรักออกมาด้วยคำพูด ถึงแม้เป็นทางอ้อมก็
ตาม แต่น่าเสียดายที่ซุ่ยซุ่ยไม่พูดออกมาให้ปู่เข้าใจโดยตรง หากคราวต่อไปซุ่ยซุ่ยไม่กล่าวความใน
ใจต่อปู่และเธอยังทำตัวหนีเช่นนี้อีก ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าไม่เป็นอย่างที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น อาจไม่เกิด
โศกนาฏกรรมในตอนจบ

ซุ่ยซุ่ยแสดงความรักของตนครั้งสุดท้ายด้วยการแสดงออกดังที่กล่าวข้างต้น
กล่าวคือ เมื่อโหนดงมาส่งคืนน้ำเต้าเหล้า ปู่ของซุ่ยซุ่ยสั่งให้ซุ่ยซุ่ยขึ้นฝั่งจากเรือมาเพื่อเข้ามา
ทำอาหารในบ้าน แต่ซุ่ยซุ่ยไม่ยอมเข้ามาในบ้าน ยังคงที่จะอยู่ในเรือและจะส่งโหนดงข้ามแม่น้ำกลับไป
จากพฤติกรรมดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า ซุ่ยซุ่ยมีเจตนาจะสร้างโอกาสให้โหนดงอยู่กับตนอย่างใกล้ชิด

แต่ความจริงแล้วเธออาจไม่รู้ตัว เพียงทำตามความรักที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกเท่านั้น แม้ว่าเธอจะได้มีโอกาสน้อยอยู่กับโหน่งก็ตาม แต่ก็ไม่ได้กลัากล่าวความในใจต่อหน้าโหน่ง แม้แต่คำพูดหรือพฤติกรรมที่บอกเป็นนัย

1.4 ช่วงที่ซุ่ยซุ่ยหนีความรักของตน

ในช่วงนี้ซุ่ยซุ่ยรู้แล้วว่าตนรักโหน่งอย่างชัดเจน แต่พอเจอโอกาสที่จะสามารถแสดงความรักออกมา เธอก็มักจะทำตัวหนี และไม่คิดที่จะเปลี่ยนแปลงนิสัยที่ชอบเก็บความรู้สึกดังกล่าวไว้ แต่กลับเก็บความรู้สึกรักให้ลึกลงอีก อาจเป็นเพราะว่าไม่มีใครที่จะมาแนะนำซุ่ยซุ่ยได้ ว่าให้แสดงความรู้สึกออกมา ซุ่ยซุ่ยจึงแสดงความรู้สึกดังกล่าวนี้ออกไป ในโอกาสดังที่กล่าวข้างต้น ซึ่งมีอยู่สี่ครั้ง ดังนี้

1.4.1 ในวันเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม ซุ่ยซุ่ยได้พบกับโหน่งอีกครั้ง แต่ครั้งนี้ซุ่ยซุ่ยกลับไม่กล้าคุยกับโหน่งเหมือนครั้งก่อนแล้ว ผู้ประพันธ์จึงได้บรรยายถึงเหตุการณ์ที่ซุ่ยซุ่ยกำลังจะเดินลงไปยังท่าเรือเพื่อชมการแข่งขันเรือมังกรไว้ดังนี้

“……从河街一个盐店旁边甬道下河时，正在一排吊脚楼的梁柱间，迎面碰头一群人，拥着那个头包红布的二老来了。原来二老因失足落水，已从水中爬起来了。路太窄了一些，翠翠虽闪过一旁，与迎面来的人仍然得肘子触着肘子。二老一见翠翠就说：

‘翠翠，你来了，爷爷也来了吗？’

翠翠脸还发着烧不便作声，心想：‘黄狗跑到什么地方去了呢？’

二老又说：

‘怎不到我家楼上去看呢？我已要人替你弄了个好位子。’

翠翠心想：‘碾坊陪嫁，希奇事情咧。’

二老不能逼迫翠翠回去，到后便各自走开了。……”

《边城》第 52 页

บทแปล :

“...ข้างหน้าของเธอมีกุ่มชายหนุ่มกลุ่มหนึ่งกำลังเดินตามชายหนุ่มที่โพกผ้าสีแดงไว้บนหัว ซึ่งนั่นก็คือโหน่ง ที่เกิดพลัดตกลงไปในแม่น้ำและเพิ่งได้รับการช่วยเหลือให้ขึ้นมาบนฝั่ง ซึ่งระหว่างทางเดินมีลักษณะแคบมาก จนทำให้ซุ่ยซุ่ยถอยกรูดไปยังข้างทางและไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้ข้อสอกลสัมผัสกับโหน่งได้ เมื่อโหน่งเห็นซุ่ยซุ่ย เขาจึงถามว่า

‘ซุ่ยซุ่ย เธอมาแล้วหรือครับ มากับปู่ด้วยหรือเปล่า’
 ซุ่ยซุ่ยนั่งเงียบด้วยอาการหน้าแดง และคิดในใจไปเรื่องอื่นว่า
 ‘สุนัขวิ่งหายไปในทางไหนแล้วเนี่ย’
 โหนซ่งเมื่อเห็นซุ่ยซุ่ยไม่ตอบ จึงถามต่ออีกว่า
 ‘ทำไมไม่มาชมการแข่งขันเรือที่บ้านผมล่ะครับ ผมสั่งให้เขา
 เตรียมที่นั่งไว้ให้คุณแล้ว’
 ซุ่ยซุ่ยไม่ตอบและคิดต่อในใจไปถึงเรื่องสินสอดที่แม่สื่อ
 ของนายร้อยหวางจะนำมามอบให้แก่โหนซ่งว่า ‘ร้านโม้แป้ง
 จะนำมาเป็นสินสอด แปลกจังเลย’
 โหนซ่งเห็นซุ่ยซุ่ยไม่ตอบสักคำ และไม่สะดวกที่จะเรียกซุ่ยซุ่ย
 กลับไปชมการแข่งขันเรือที่บ้านเขาต่อ ทั้งสองจึงต่างแยกย้ายไป
 ตามทางเดินของตนเอง”

(เมืองชายแดน, 2534 : 52)

บุคลิกการชอบเก็บความรู้สึกของซุ่ยซุ่ยเช่นนี้ จะทำให้ซุ่ยซุ่ยสูญเสียโอกาส
 ที่ตนจะได้ตอบสนองความรู้สึกของให้กับโหนซ่งอีกครั้งหนึ่ง แต่ความจริงแล้วนั้นเธอก็รู้ดีว่าพฤติกรรม
 ที่หลบหนีโหนซ่งนี้ จะทำให้ความรักของตนไม่สำเร็จ ดังที่ผู้ประพันธ์บรรยายไว้ว่า “เมื่อซุ่ยซุ่ย
 เดินลงมายังท่าเรือ ก็เกิดความรู้สึกที่แปลกขึ้นกับตนเอง เป็นอาการกุ่มใจที่ไม่ใช่ โศกเศร้าก็ไม่เชิง
 หรือจะบอกว่ามีความสุขก็ยังไม่ถูก คิดว่าน่าจะเป็นอารมณ์โกรธ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงว่าซุ่ยซุ่ย
 รู้สึกโกรธใครบางคน แต่อีกทางก็เหมือนโกรธตัวเองด้วยเช่นกัน” แต่ทั้งนี้ซุ่ยซุ่ยยังคงที่จะไม่
 เปลี่ยนแปลงตัวเองและก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ด้วย หรืออาจไม่ยอมเปลี่ยนสิ่งที่ตนไปตาม
 ธรรมชาติ

1.4.2 หลังซุ่ยซุ่ยชมการแข่งขันเรือมังกรแล้ว ปู่ได้คุยกับซุ่ยซุ่ยเกี่ยวกับโหนซ่ง แต่ซุ่ยซุ่ย
 อ้างว่าปู่เมาเหล้าแต่เธอก็ยังคงไม่เปิดเผยความรักของตนเอง ดังบทสนทนาระหว่างซุ่ยซุ่ยกับปู่ของเธอ
 ที่กล่าวไว้ว่า

“..... ‘爷爷，你喝醉了。’
 ‘可是二老还称赞你长得美呢。’
 ‘爷爷，你醉疯了。’
 ‘爷爷不醉不疯……去，我们到河边看他们放鸭子去。’
 ………”

《边城》第 54 页

บทแปล :

“... ‘ปู่คะ ปู่เมาเหล้าแล้วนะคะ’

‘แต่โหน่งยังมข่มขู่ขู่ว่าสวงามนะ’

‘ปู่คะ ปู่มาจนเสียสติไปแล้ว’

‘ปู่ไม่เมาและไม่บ้าด้วย... ไปดูเขาปล่อยเป็ดกันเถอะ’

...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 54)

1.4.3 เมื่อเทียนป่าวให้พ่อสื่อมาขอชู้ชู้แต่งงานอย่างจริงจัง ปู่จึงถามชู้ชู้ว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเทียนป่าวอย่างไรบ้าง ครั้งนี้เธอไม่บอกว่าปู่บ้าแล้ว ทำเพียงเงิบเฉยเท่านั้น ดังที่ผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

“.....翠翠不知如何处理这个问题，装作从容，怯怯的望着老祖父。又不便问什么，当然也不好回答。.....见翠翠总不作声，祖父于是笑了.....翠翠不作声，心中只想哭，可是也无理由可哭。.....翠翠第二天在白塔下菜园地里，第二次被祖父询问到自己主张时，仍然心儿忡忡的跳着，把头低下不作理会，只顾用手去掐葱。.....可是那做媒的不久又来探口气了，依然是同从前一样，祖父把事情成否全推到翠翠身上去，打发了媒人上路。回头又同翠翠谈了一次，也依然不得结果。”

《边城》第 58 页

บทแปล :

“...ชู้ชู้ไม่รู้จะตอบคำถามอย่างไร จึงมองปู่ด้วยแววตา

ที่ขี้เขลาค อยากจะถามแต่ไม่รู้จะถามอย่างไร อยากจะตอบ

ก็ไม่รู้จะตอบอะไรดี ...เมื่อเห็นชู้ชู้เงิบ ปู่ก็ยิ้มออก...

ชู้ชู้อยากจะร้องให้แต่หาเหตุผลไม่ได้ มีแต่ความรู้สึก

อึดอัดใจอย่างเดียว ...วันต่อมาชู้ชู้ไปทำงานที่สวนผัก

ปู่ถามคำถามเดิมอีกครั้ง ชู้ชู้ยังคงมีอาการหัวใจเต้นแรง

เหมือนเมื่อก่อน จึงก้มหน้าลงไปเก็บต้นหอม แกล้งทำตัวไม่

สนใจคำถามของปู่ ...พ่อสื่อเดินทางมาติดต่อปู่ของชู้ชู้

ในอีกวันหนึ่ง ปู่ของชู้ชู้บอกว่าจะต้องได้รับคำตอบจากชู้ชู้
ก่อนเหมือนเดิม แต่ชู้ชู้ก็ยังคงเงียบเช่นเคย”

(เมืองชายแดน, 2534 : 58)

1.4.4 เมื่อปู่ของชู้ชู้รู้ว่าโหน่งเป็นคนที่ยึดเพลงทั้งคืนที่ผาตรงข้ามบ้าน
ของตน ปู่ถามชู้ชู้ว่าชอบเทียนป่าวหรือโหน่ง ชู้ชู้ตกใจที่ปู่ถามตรงเช่นนี้ แต่เธอก็ยังคงไม่
บอกว่าจะเลือกผู้ใดเช่นเคย ด้วยบทสนทนาดังนี้

“..... ‘我信口开河，说个笑话给你听。你应当当笑话听。河街天保大老走车路，请保山来提亲，我告给过你这件事了，你那神气不愿意，是不是？可是，假若那个人还有个兄弟，走马路，为你来唱歌，向你求婚，你将怎么说？’

翠翠吃了一惊，低下头去。因为她不明白这笑话有几分真，又不清楚这笑话是谁说的。

祖父说：‘你告诉我，愿意哪一个？’

翠翠便微笑着轻轻的带点儿恳求的神气说：

‘爷爷莫说这个笑话吧。’ 翠翠站起身了。

‘我说的若是真话呢？’

‘爷爷你真是个人.....’ 翠翠说着走出去了。”

《边城》第 72 页

บทแปล :

“...‘ปู่จะเล่าเรื่องน่าขันเรื่องหนึ่งให้ฟังนะ หนูฟังไปแล้วก็
ถือว่าเป็นเรื่องขันแล้วกันนะ เมื่อเทียนป่าวเลือกการส่ง
พ่อสื่อมาขอหนูแต่งงานนั้น ปู่เคยบอกหนูแล้วนะ ดูท่าทาง
แล้วเหมือนกับว่าหนูจะไม่ยอม จริงหรือเปล่า แต่สมมุติว่า
เทียนปาวยังมีน้องชายอีกคนหนึ่ง เขาเดินทางมาโดย
ทางเดินม้า เพื่อมาร้องเพลงให้ฟังและขอหนูแต่งงาน หนู
จะว่าอย่างไร’

ชู้ชู้ตกใจมาก จึงก้มหน้าลง เพราะเธอไม่รู้ว่าเรื่องขันนี้
เป็นเรื่องจริงหรือไม่ และไม่รู้ว่าใครเป็นคนแรกที่เล่าเรื่อง
ขันนี้

ปู่ถามซ้ำว่า ‘ชู้ชู้บอกหน่อยซิ ยอมใครล่ะ’

ชู้ชู้ยิ้มและพูดด้วยน้ำเสียงขอร้องว่า ‘ปู่อย่าล้อเล่นซิค่ะ’

ชู้ชู้ลุกขึ้นและทำท่าจะเดินออกไป

‘ถ้าเกิดปู่พูดจริงล่ะ’
 ‘ปู่เฒ่า...ก็...’ ยังไม่ทันพูดจบ ชูชู่ชู่ก็เดินหนีออกไปเสียแล้ว”

(เมืองชายแดน, 2534 : 72)

1.5 ช่วงที่ชูชู่ชู่รอคอยโหน่งอย่างเศร้าหมอง

ในตอนท้ายเรื่อง เทียนป่าวและปู่ของชูชู่ชู่ทั้งสองคนเสียชีวิตไปแล้ว โหน่งได้หนีออกจากบ้าน อีกทั้งเจดีย์ขาวเกิดการถล่มลง ชูชู่ชู่ได้ผ่านเหตุการณ์ทั้งหลายมาแล้วข้างต้นนับต่อหลายครั้ง จนสุดท้ายเธอก็เติบโตเป็นสาวทั้งกายและใจ จนในที่สุดเธอก็ได้เข้าใจเหตุการณ์ทั้งหมด และเลือกที่จะรอคอยโหน่งจนเขากลับมา ถึงแม้ว่าเธออาจไม่กลับมาตลอดชีวิตเลยก็ตาม แต่ชูชู่ชู่ก็ตัดสินใจที่จะอดทนรออย่างเข้มแข็งและมีความหวังต่อชายอันเป็นที่รักว่าเขาจะกลับมาในอีกไม่ช้า

2. พระเอกโหน่ง

พระเอกโหน่งเป็นลูกคนที่สองของชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทเดินเรือ เขามีอายุ 16 ปี ผู้ประพันธ์ได้ให้นิยามความหมายว่า “โหน่ง” คำว่า “โหน” เป็นชื่อของเทพองค์หนึ่ง และคำว่า “ช่ง” แปลว่า “ส่งมา” โหน่งจึงแปลว่า “เป็นบุตรของเทพ ‘โหน’ ส่งมาเกิด” ในตำนานได้กล่าวไว้ว่าในประเพณีของเมืองลาดัง มีเทพองค์หนึ่งชื่อ ‘โหน’ ซึ่งเป็นเทพที่มีความสามารถพิเศษมาก จึงไม่มีใครกล้าที่จะดูหมิ่นบุตรที่เทพโหนส่งมาเกิด ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงหน้าตาและบุคลิกภาพของโหน่งดังนี้

“.....两个年青人皆结实如小公牛，能驾船，能泅水，能走长路。凡从小乡城里出身的年青人所能够作的事，他们无一不作，作去无一不精.....年幼的则气质近于那个白脸黑发的母亲，不爱说话，眼眉却秀拔出群，一望即知其为人聪明而又富于感情。.....茶峒船家人拙于赞扬这种美丽，只知道为他取出一个译名为“岳云”。虽无什么人亲眼看到过岳云，一般的印象，却从戏台上小生岳云，得来一个相近的神气。.....但一到次年送年过十二岁时，已能入水闭气杂着到鸭子身边，再忽然从水中冒水而出，把鸭子捉到.....”

《边城》第10-14 页

บทแปล :

“...สองพี่น้องล้วนมีร่างกายแข็งแรงราวกับลูกวัวตัวผู้หนุ่ม และเป็นคนมีความสามารถ ขับเรือเก่ง ว่ายน้ำเก่ง เดินไกลได้ไว ซึ่งงานที่พวกหนุ่มในเมืองลาดังทำเป็นนั่น เขาไม่เพียงแต่ทำเป็นเท่านั้น แต่ยังทำได้อย่างชำนาญอีกด้วย ... ส่วนลูกชายคน

เด็กมีลักษณะคล้ายแม่ ไม่ค่อยชอบพูดชอบคุย แต่มีตางามก็ัว
เข้ม มองหน้าก็รู้ว่าเป็นคนทีฉลาดเฉลียวและมีอารมณ์สุนทรี...
พวกชาวบ้านชาวเรือไม่ถนัดจะชื่นชมความสวยงามของผู้ชายด้วย
ตัวอักษร จึงได้ตั้งฉายาแก่เขาว่า ‘เยี่ยหยิน’ ถึงแม้ไม่มีใครเคย
เห็นเยี่ยหยินตัวจริง แต่สามารถเข้าใจได้ว่าโหน่งมี
บุคลิกภาพที่คล้ายกับเยี่ยหยินเหมือนที่ได้แสดงในการเล่นงิ้ว
นั่นเอง...เมื่อโหน่งอายุ 12 ปีก็สามารถกลั่นลมหายใจแอบว่า
น้ำไปที่ข้างเปิดแล้วไหลออกมาอย่างฉับพลันและจับเปิดตัวนั้นได้
อย่างง่ายดาย...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 10-14)

“.....祖父同一个年纪青青的脸黑肩膊宽的人物，便
进到屋里了。”

《边城》第 40 页

บทแปล :

“...ปู่เข้าบ้านมาพร้อมหนุ่มคนหนึ่งที่มีผิวสีคล้ำและไหล่กว้าง”

(เมืองชายแดน, 2534 : 40)

ในตัวอย่างที่อ้างมาแล้วข้างต้น “เยี่ยหยิน” เป็นลูกของเยี่ยเพยแม่ทัพที่มีชื่อเสียงใน
ประวัติศาสตร์จีน เขาเป็นแม่ทัพเช่นเดียวกันกับบิดา เพียบพร้อมทั้งหน้าตาและความกล้าหาญ
(ทั่วทั่วและคณะ, 2547 : 436) ซึ่งโหน่งมีบุคลิกภาพที่คล้ายกับเยี่ยหยิน ได้แก่ มีหน้าตาดีหล่อเหลา
และมีความสามารถดังในตัวอย่าง ส่วนความกล้าหาญและความอดทนของโหน่งผู้อ่านสามารถ
สังเกตเห็นได้จากคำบรรยายที่ผู้ประพันธ์กล่าวถึงสองพี่น้องในระหว่างทางที่ไปทำธุรกิจในเมือง
ต่างถิ่น ดังนี้

“.....且佩了短刀，遇不得已必需动手，便霍的把刀
抽出，站到空阔处去，等候对面的一个，接着就同这
个人用肉搏来解决。.....向下行船时，多随了自己的
船只充伙计，甘苦与人相共。荡桨时选最重的一把，
背纤时拉头纤二纤，吃的是干鱼，辣子，臭酸菜，睡
的是硬帮帮的舱板。向上行从旱路走去，则跟了川东
客货，过秀山、龙潭，酉阳作生意，不论寒暑雨雪，
必穿了草鞋按站赶路。.....”

《边城》第 12 页

บทแปล :

“...จะนำมิดพกดิดตัวไปด้วย หากเจอกรณีที่ต้องต่อสู้กัน
ก็จะนำเอามิดออกมาและไปยืนที่ที่โล่งกว้าง พร้อมตั้งท่ารอศัตรู
หลังจากนั้นก็เกิดการตะลุมบอนกัน โดยใช้มิดนั้นนั่นเอง...เมื่อ
เดินเรือไปยังปลายน้ำ ก็มักจะวางตัวเป็นลูกเรือ ร่วมทุกข์ร่วมสุข
กับพวกลูกเรือด้วยกัน เมื่อพายเรือก็จะเลือกไม้พายที่หนักสุด
เมื่อพ่วงเรือก็เลือกดึงเชือกที่อยู่ข้างหน้าสุด ส่วนอาหาร
การกินและที่นอนก็มีความประหยัดมาก เมื่อหิวข้าวก็
รับประทานกับข้าวเป็นปลาแห้ง พริกแห้งหรือผักดอง เมื่อว่าง
นอนก็นอนบนไม้พื้นในเรือที่แข็งแรง และเมื่อเดินทางไป
ค้าขายสินค้าที่แถวเมืองเลี้ยวชาน เมืองหลวงถานและเมือง
เลี้ยวหางซึ่งเป็นเมืองไกลจากเมืองฉาง ไม่ว่าจะร้อนหรือ
หนาว มีฝนตกหรือหิมะตก สองพี่น้องก็จะสวมรองเท้าฟางใน
การเดินทางทุกครั้ง ไม่เคยนั่งรถม้าเลย...”

”

(เมืองชายแดน, 2534 : 12)

จากตัวอย่างที่อ้างมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทั้งโหน่งและเทียนปาวต่างก็มีทั้ง
ความกล้าหาญและมีอัธยาศัยดี ไม่หยิ่งผยองโอหัง ไม่เคยอาศัยอำนาจบาตรใหญ่ข่มเหงทำร้าย
ชาวบ้าน เมื่อชาวเมืองฉางพูดถึงโหน่ง เทียนปาวและซุ่นซุ่น ทุกคนก็จะให้การเคารพนับถือ
นามสกุลนี้ กล่าวโดยสรุปคือ โหน่งมีบุคลิกภาพที่ไม่ชอบพูดชอบคุย มีความสามารถและฉลาดเฉลียว
มีความอดทนสูงและกล้าหาญ

โหน่งมีลักษณะบุคลิกภาพดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น แต่ช่วยชู้กลับไม่เคยได้รู้จักเขา
จนถึงวันเทศกาลแข่งเรือมังกร ชู้ชู้ถึงได้พบกับโหน่ง ผู้ประพันธ์ได้จัดให้สองคนพบกัน แต่ก็
ไม่ได้พบหน้ากันโดยตรง มีเพียงได้ยินเสียงและได้สนทนากันเท่านั้น เพียงเท่านั้นชู้ชู้ก็ได้เกิดความรัก
ขึ้นในใจแล้ว และไม่ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะโหน่งมีหน้าตาหล่อเหลา แต่เป็นความรักที่แท้จริง
เมื่อเห็นชู้ชู้กังวลใจเพราะว่าฟ้ามืดแล้ว แต่ปู่ของเธอยังไม่มารับ โหน่งจึงชวนชู้ชู้ไปนั่งรอใน
เรือนที่มีแสงไฟสว่าง ซึ่งเป็นบ้านของโหน่งนั่นเอง ถึงแม้ว่าจะโดนชู้ชู้ด่าด้วยความเข้าใจผิดว่า
ชวนไปที่ที่มีผู้หญิงร้องเพลงก็ตาม ซึ่งหมายถึงช่องโสเภณี แต่เขาก็ไม่ได้โกรธและกลับพูดเล่นกับ
ชู้ชู้ หลังจากนั้น โหน่งเห็นชู้ชู้ไม่พอใจเขา แต่ก็ป็นห่วงที่จะปล่อยเธอไว้เพียงลำพังในความ

มิด จึงให้ลูกน้องของพ่อส่งห่อหุ้มกลับบ้าน โดยที่ตัวเองไม่ได้บอกห่อหุ้ม ถึงแม้ห่อหุ้มจะไม่ได้ขอความช่วยเหลือ แต่โหน่งก็ต้องการช่วยห่อหุ้มในเชิงรุกนั่นเอง ทั้งนี้เห็นได้ว่า โหน่งเป็นคนมีอารมณ์ขัน ดูแลใส่ใจผู้อื่น ก่อนข้างโรแมนติกและละเอียดลออ ดังคำบรรยายในเรื่องที่ว่า “มีอัยยาศัยคล้ายกับนักกวี”

ในวันเทศกาลแข่งเรือมังกร โหน่งได้เจอกับห่อหุ้มและเกิดความรักขึ้น หลังจากนั้น โหน่งก็ได้นึกถึงเรื่องการแต่งงาน เขาเคยบอกต่อหน้าปู่ของห่อหุ้มว่า

“伯伯，你翠翠象个大人了，长得很好看！”

《边城》第 40 页

บทแปล :

“คุณปู่ครับ ห่อหุ้มโตเป็นสาวแล้ว สวยจริงๆ ”

(เมืองชายแดน, 2534 : 40)

แต่เขากลับพบว่าพี่ชายของคนนั้นก็หลงรักห่อหุ้มด้วยเช่นกัน ในขณะที่เดียวกันนายร้อยหวางก็ส่งแม่สื่อมาขอโหน่งแต่งงานกับลูกสาวของเขาโดยมีร้านโม่แป้งมอบให้เป็นสินสอด ซึ่งโหน่งได้เผชิญกับการเลือกถึงสองอย่าง ดังนี้

2.1 โหน่งจะเลือกเดินทางเดินรถหรือเดินทางเดินม้า

ปู่ของห่อหุ้มเคยเปรียบเทียบวิธีการคบกับห่อหุ้ม ออกเป็นสองทาง ได้แก่ ทางเดินรถและทางเดินม้า ซึ่งทางเดินรถ หมายถึง การให้แม่สื่อหรือพ่อสื่อไปขอห่อหุ้มแต่งงานอย่างเป็นทางการ โดยให้ผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ตัดสินใจ ส่วนทางเดินม้า หมายถึง การให้ฝ่ายชายไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านห่อหุ้ม จนห่อหุ้มพอใจ ซึ่งห่อหุ้มจะเป็นผู้ตัดสินใจเอง โหน่งเห็นพี่ชายได้เดินทางเดินรถมาแล้ว จึงไม่อยากจะใช้วิธีนี้ ไม่ใช่เพราะว่าตนไม่มั่นใจ แต่ไม่อยากจะให้พี่ชายเสียหน้ายิ่งกว่านี้ จากเหตุการณ์ที่เทียนป่าวเกิดความล้มเหลวในการเดินทางเดินรถ โหน่งได้ถามเทียนป่าวว่า

“大老，你信不信这女子心上早已有了个人？”

《边城》第 60 页

บทแปล :

“พี่เชื่อไหมว่า สาวคนนี้มีหนุ่มคนหนึ่งเก็บไว้ในใจอยู่แล้ว”

(เมืองชายแดน, 2534 : 60)

จากคำถามนี้จะเห็นได้ว่า โหน่งมั่นใจในตนเอง และถ้าเกิดตนเดินทางโดยการเดินรถ ซึ่งหมายถึงการให้พ่อสื่อไปขอห่อหุ้มแต่งงานก็ควรจะสำเร็จไปแล้ว แต่พี่ชายจะมองตนเอง

อย่างไร จะอยู่รวมในบ้านเดียวกันอย่างไร ดังนั้นการแย่งกันเดินทางเดินทางนั้นจึงมิใช่วิธีที่แก้ไข ปัญหาที่ดี ด้วยสาเหตุดังกล่าว โหนซ่งจึงไม่เลือกเดินทางเดินทาง การเลือกของโหนซ่งได้สะท้อนให้เห็นว่าถึงเขาจะเป็นคนที่มองความรักระหว่างพี่น้องกันนั้นเป็นสิ่งสำคัญ แต่ด้วยความรักต่อพี่ชาย โหนซ่งจึงตัดสินใจเลือกทางที่สอง ซึ่งได้แก่ ทางเดินม้า นั่นเอง

โหนซ่งเสนอวิธีว่า ให้เขาสองพี่น้องไปร้องเพลงลูกทุ่งที่ผาตรงข้ามบ้านซู่ซู่ด้วยกัน และไม่ให้ใครเห็นว่าคนไหนเป็นคนร้อง สองพี่น้องผลัดกันร้อง ใครได้คำตอบจากซู่ซู่ก่อน ก็จะถือว่าชนะและอีกคนหนึ่งก็ต้องถอนตัวออกไป โหนซ่งรู้ว่าเทียนปาวไม่ชำนาญในการร้องเพลง จึงเสนอว่าเมื่อถึงคิวเทียนปาว ก็ให้ตนเองเป็นคนร้องแทน โดยยกให้โซคชะตาเป็นฝ่ายตัดสิน

โหนซ่งได้เลือกทางเดินม้า แต่ก็ไม่สามารถเดินทางไปถึงยังปลายทางได้ ซึ่งอาจจะเกิดจากความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของชาวฮั่นกับชาวม้งในใจ โหนซ่งนั่นเอง ดังที่เคยกล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ทางเดินรถบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชาวฮั่นและทางเดินม้าบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชาวม้ง จากตัวอย่างที่อ้างมาข้างต้นนี้ พบว่า ในใจโหนซ่งส่วนใหญ่โน้มถ่วงลัทธิขงจื้อ หรือวัฒนธรรมของชาวฮั่น เขาเคารพพี่ชายมาก ถึงแม้ว่าจะแย่งหญิงสาวคนเดียวกันกับพี่ชาย แต่ก็ให้สิทธิพี่ชายก่อน ไม่เคยทำท่าทางเหยียบย่ำ เขาทำตามคำสอนของขงจื้อ (Kong Zi, 2554) ที่ว่า “เมื่ออยู่บ้านจะกตัญญูต่อพ่อแม่และเมื่อออกเดินทางจะเคารพต่อพี่ชาย” แต่เมื่อเขาหาทางคบกับซู่ซู่ โหนซ่งเลือกทางเดินม้าแต่ไม่ใช่ทางเดินทาง แสดงว่าในขณะนั้นเขาเริ่มโอนเอียงไปทางสนับสนุนวัฒนธรรมของชาวม้ง จึงเลือกที่จะแข่งกับพี่ชาย แต่ไม่ถ่อมตัวที่เป็นความคิดหลักของลัทธิขงจื้อที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชาวฮั่น ซึ่งผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า “การแข่งขันระหว่างพี่น้องกันเช่นนี้เป็นเรื่องปกติตามประเพณีของเมืองฉาง” ประเพณีของฉาง หมายถึง ประเพณีในวัฒนธรรมม้งนั่นเอง ที่จริงแล้วชาวม้งมีประเพณีการแข่งขันระหว่างสองพี่น้องมาตั้งแต่โบราณแล้ว (พานตั้งจื้อ Pan Dingzhi, 2529) แต่ในเมื่อเทียนปาวแพ้ในการแข่งขันร้องเพลงลูกทุ่งกับโหนซ่ง หลังจากที่เขาขับเรือออกไปเจออุบัติเหตุ

และเสียชีวิต โหนซ่งได้ดำเนินตนเอง และรู้สึกผิดต่อพี่ชาย ซึ่งความรู้สึกนี้เกิดขึ้นราวกับเงาในใจของเขา ซึ่งตัวเขาเองก็ไม่สามารถชนะเงานี้ได้ จึงไม่สามารถเดินทางเดินม้านี้ต่อไปให้ถึงยังปลายทางได้ ด้วยนึกถึงการเสียชีวิตของพี่ชาย เห็นได้ว่าในขณะที่วัฒนธรรมของชาวฮั่น หมายถึงแนวคิดของขงจื้อ ก็กลับมาในใจโหนซ่งอีก โหนซ่งรู้สึกท้อในการเกิดความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมของม้งกับวัฒนธรรมของฮั่น หรือความขัดแย้งระหว่างความรักของตนกับจริยธรรมที่ได้เรียนรู้มา เขาหาจุดสมดุลไม่ได้ จึงได้ตัดสินใจหนีออกจากเมืองฉางไป

2.2 โหน่งจะเลือกเรือหรือร้านโม้เป้ง

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการเลือกทางเดินรถและทางเดินม้าเป็นการเลือกในทางด้านจิตใจของโหน่ง แต่ที่โหน่งจะเลือกเรือหรือร้านโม้เป้งนั้นก็เป็นการเลือกในทางด้านวัตถุเมื่อชุ่นชุ่นถามโหน่งเกี่ยวกับร้านโม้เป้ง โหน่งบอกว่า

“……爸爸，你以为这事为你，家中多座碾坊多个人，你可以快活，你就答应了。若果为的是我，我要好好去想一下，过些日子再说它吧。我还不知道我应当得座碾坊，还是应当得一只渡船：我命里或只许我撑个渡船！”

《边城》第 90 页

บทแปล :

“...พ่อครับ ถ้าพ่อคิดว่าได้ร้านโม้เป้งมาแล้วจะมีความสุข พ่อก็รับปากเขาเลย แต่ถ้าพ่อนึกถึงผม ผมขอเวลาคิดหน่อย ผมยังไม่รู้เลยครับว่า ควรจะรับร้านโม้เป้งหรือรับเรือดี ถ้าตามชะตากรรมแล้วผมอาจเป็นคนขับเรือก็ได้”

(เมืองชายแดน, 2534 : 90)

โหน่งมีความรักต่อชู้ชู้แต่ถ้าจะแต่งงานกับเธอก็จะต้องออกจากบ้านที่ค่อนข้างมีฐานะและรับงานขับเรือแทนปู่ของเธอ ซึ่งในขณะที่เดียวกัน โหน่งกลับไม่มีความรักต่อคุณหนูหวานเลย แต่ถ้าอยากได้ร้านโม้เป้งซึ่งเป็นสินสอดที่นายร้อยหวานมอบให้เพื่อให้ร่ำรวยและมีฐานะที่ดีขึ้นก็ต้องแต่งงานกับคุณหนูหวาน ในบริบทนี้ เรือไม่เพียงแต่หมายถึงเรือ ยังบ่งบอกถึงสังคม หรือชีวิตที่ยากจนแต่อิสระและสบายอย่างที่ชู้ชู้มีอยู่ ซึ่งเป็นตัวแทนของชาวม้ง และร้านโม้เป้งก็ไม่เพียงแต่หมายถึงร้านโม้เป้ง ยังบ่งบอกถึงเงินทองประโยชน์ หรือชีวิตที่ร่ำรวยแต่พื้น ๆ ธรรมดาอย่างที่คุณหนูหวานมีอยู่ ซึ่งเป็นตัวแทนของชาวยุ้ย ดังนั้น การเลือกเรือหรือร้านโม้เป้ง กลับกลายเป็นการเลือกวัฒนธรรมของชาวม้งหรือวัฒนธรรมของชาวยุ้ยอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งโหน่งในฐานะที่เป็นชาวยุ้ยจึงลำบากที่จะตัดสินใจในการเลือกวัฒนธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ขณะเดียวกันชุ่นชุ่นยังกดดันให้โหน่งแต่งงานกับคุณหนูหวานอีก โหน่ง จึงทอทั้งทั้งสอง และเลือกที่จะหนีไป แต่หลังจากโหน่งหนีจากบ้านไป เมื่อชุ่นชุ่นรู้ว่าปู่ของชู้ชู้เสียชีวิตแล้วก็ยอมรับให้โหน่งแต่งงานกับชู้ชู้ นั่นหมายถึงโหน่งไม่ต้องลำบากใจระหว่างการเลือกเรือกับร้านโม้เป้งแล้ว เมื่อปู่ของชู้ชู้เสียชีวิตชุ่นชุ่นและโหน่งล้วนคิดว่าปู่ของชู้ชู้เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของเทียนป่าว ดังนั้น ถ้าเกิดว่า

เวลาผ่านไป โหน่งมีวันที่พ้นจากความรู้สึกผิดต่อพี่ชายได้และกลับมาเมืองฉางเหินช่วยพี่รอกอย เขาเป็นเวลานานโดยไม่เปลี่ยนใจ เขาอาจกลับมาวันพรุ่งนี้ก็เป็นได้

การหนีของโหน่งได้สะท้อนถึงสภาพจิตใจของผู้ประพันธ์เสิ่นจงเหวิน ซึ่งเขาอาศัยอยู่ที่เมืองใหญ่ มาหลายสิบปี เช่น เมืองปักกิ่ง เมืองเซี่ยงไฮ้ เมืองชิงเต่าและเมืองคุนหมิง เป็นต้น แต่เขายังมีทั้งเชื้อสายชนเผ่าม้ง ชนเผ่าฉีเจียและชนเผ่าฮั่น (หลิวหงทาว Liu Hongtao, 2545 : 85) เขาจึงต้องเผชิญกับการเลือกวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือวัฒนธรรมของชาวฮั่นเช่นเดียวกับโหน่ง เพราะถึงแม้ว่าวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยจะสามารถผสมผสานกับวัฒนธรรมของชาวฮั่นอย่างลงตัวก็ตาม แต่ก็ต้องมีวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งถูกยึดให้เป็นหลัก เสิ่นจงเหวินจึงจัดให้พระเอกโหน่งหนีจากการเลือกเรือหรือร้านไม้แปงไป หรือจะกล่าวได้ว่าโหน่งหนีจากการเลือกวัฒนธรรมของชาวฮั่นหรือวัฒนธรรมของชาวฮั่นไป อาจเพราะผู้ประพันธ์เองก็ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง และจะยกสิทธิตัดสินให้กับกาลเวลา ซึ่งก็คือ รอให้เวลาผ่านไปสักช่วงหนึ่งก่อน ซึ่งอาจจะมียุติวิธีที่ดีที่สามารถแก้ไขได้ปรากฏขึ้นมา

3. ปู่ของซู่ซู่

เสิ่นจงเหวิน (Shen Congwen, 2534 : 119-127) เคยกล่าวถึงชาวบ้านและทหารว่า “เมื่อไปถึงชาวบ้านหรือทหารจะรู้สึกอบอุ่นใจ ผมไม่เคยปกปิดความชื่นชอบต่อพวกเขาในงานเขียนของผม ...ผมเคยสัมผัสชีวิตพวกเขามาเป็นเวลานาน และจะพยายามเขียนถึงบุคลิกภาพความรักและความแค้นของพวกเขาจากมุมมองของผมเอง ถึงแม้ผมจะไม่เก่ง แต่ที่ผมเขียนถึงพวกเขานั้นเป็นความจริง ชีวิตของพวกเขาย่อมมีทั้งเรื่องดั่งมบ้างและเรื่องหุยมหิมบ้าง เพราะว่าพวกเขามีบุคลิกที่ซื่อตรงและซื่อสัตย์ จึงไม่ปิดบังข้อบกพร่องของตน ผมพยายามเขียนตามความจริงนี้เพื่อให้ตัวละครมีความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์” ซึ่งปู่ของซู่ซู่ที่มีอาชีพเป็นคนจับเรื่อนั้น อยู่ในขอบเขตของชาวบ้าน หรือเป็นตัวละครที่ผู้ประพันธ์เสิ่นจง เหวิน ได้ชื่นชอบ ผู้ประพันธ์จึงกำหนดตัวละครนี้มีบุคลิกภาพที่ดั่งมบ้าง เช่น เมตตา ซื่อสัตย์และมีน้ำใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์บุคลิกภาพของปู่ของซู่ซู่ ไว้ดังนี้

3.1 ความเมตตา

ปู่ของซู่ซู่มีความเมตตาต่อลูกหลาน เขาทุ่มเทเวลาและพลังทั้งหมดเพื่อให้ลูกหลานมีความสุข มีสองด้าน ได้แก่

3.1.1 ความเมตตาต่อลูกสาว

เมื่อแม่ซู่ซู่มีความสัมพันธ์กับพ่อซู่ซู่แล้วท้องโดยยังไม่ได้แต่งงาน พ่อของซู่ซู่จึงทานยาพิษฆ่าตัวตายเพื่อรักษาเกียรติยศ เรื่องเช่นนี้เป็นเรื่องที่ผิดประเพณีในสมัยนั้น ชายและ

หญิงทั้งสองคนจะถูกมองเป็นคนบาป ปู่ของซุ่ยซุ่ยรู้เรื่องนี้แต่ไม่ถามไม่พูดสักคำ ดังที่ผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

“……只作为并不听到过这事情一样，仍然把日子很平静的过下去。……”

《边城》第 4 页

บทแปล :

“...ทำตัวเหมือนไม่เคยได้ยินเรื่องอะไรเข้าหู และยังดำเนินชีวิตเหมือนปกติ...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 4)

ในคำบรรยายที่อ้างมาแล้วข้างต้น ดูเหมือนว่าปู่ของซุ่ยซุ่ยไม่ได้คิดอะไรต่อเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับลูกสาวของตน แต่ผู้เล่าสามารถอนุมานได้ว่าปู่ของซุ่ยซุ่ยใจจะไม่มีความคิดเห็น เพียงแต่เก็บไว้ในใจเพื่อไม่ก่ดดันลูกสาวและให้เวลาลูกสาวจัดการเอง หลังจากลูกสาวฆ่าตัวตายตามสามีของเธอ เหลือเพียงแต่ทารกที่ต้องการให้เขาดูแล เขาก็ไม่เคยเถียงกับใคร ทุ่มเวลาเพื่อดูแลหลานสาวให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

3.1.2 ความเมตตาต่อซุ่ยซุ่ย

ปู่ของซุ่ยซุ่ยดูแลทุกอย่างของเธอไม่ว่าเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ ทั้งในเรื่องชีวิตประจำวันจนถึงเรื่องการแต่งงาน ปู่สอนซุ่ยซุ่ยทำกล้วยไม้ ร้องเพลงให้ฟัง หรือเล่าประสบการณ์ที่ตนเคยผ่านเคยเห็นให้เธอฟังเพื่อแก้เหงา พาซุ่ยซุ่ยไปชมการแข่งขันเรือมังกร และเมื่อเห็นซุ่ยซุ่ยนั่งบนก้อนหินที่ร้อนปู่ก็จะห้ามเธอไม่ให้นั่งและบอกด้วยเหตุผลว่า

“……翠翠于是坐到那白日里为强烈阳光晒热的岩石上去，石头正散发日间所储的余热。祖父就说：“翠翠，莫坐热石头，免得生坐板疮。……”

《边城》第 72 页

บทแปล :

“...ซุ่ยซุ่ยก็นั่งไปที่ก้อนหินที่โดนแดดเผาอย่างรุนแรง ในกลางวัน บัดนี้ก้อนหินนั้นกำลังคายความร้อนอยู่ ปู่ก็บอกซุ่ยซุ่ยว่า ‘ซุ่ยซุ่ยอย่านั่งนะ เดี่ยวจะไม่สบาย...’

(เมืองชายแดน, 2534 : 72)

บางที่ซุ่ยซุ่ยโกรธ แต่ปู่ก็ยอมแพ้และเอาพุทราให้กิน ปู่มีปณิธานที่หวังจะให้ซุ่ยซุ่ยได้แต่งงานกับคนดี ๆ และมีความสุข แต่ปู่ไม่เคยบังคับซุ่ยซุ่ยในเรื่องการแต่งงาน กลับให้เธอเป็นผู้ตัดสินใจเอง เช่น หลังเทียนป่าวส่งพ่อสื่อมาขอซุ่ยซุ่ยแต่งงานกับตน ปู่เคยถามความคิดเห็นของ ซุ่ยซุ่ยหลายครั้ง ซึ่งในสมัยนั้นผู้หญิงจะไม่มีสิทธิที่สามารถเลือกสามีของตนเอง จะขึ้นอยู่กับพ่อแม่หรือผู้ดูแลเป็นคนที่ตัดสินใจให้ทุกอย่างได้ จะเห็นได้ว่าปู่รักซุ่ยซุ่ยมากแค่ไหน เขาพอใจเทียนป่าวและอยากให้ซุ่ยซุ่ยแต่งงานกับเทียนป่าว แต่ไม่ได้ใช้วิธีบังคับเธอเลย แต่กลับสอนเทียนป่าวถึงวิธีที่ให้ไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านเพื่อเอาชนะใจของซุ่ยซุ่ย และเมื่อปู่รู้ว่าซุ่ยซุ่ยไม่รักเทียนป่าวแต่รักโหน่ง ปู่ของซุ่ยซุ่ยก็เลิกความคิดที่ให้ซุ่ยซุ่ยแต่งงานกับเทียนป่าว รีบไปตามความคิดเห็นของโหน่งและความคิดเห็นของซุ่นซุ่น โดยใช้คำพูดทางอ้อม ซึ่งบทสนทนาระหว่างปู่ของซุ่ยซุ่ยกับโหน่งมีดังนี้

“..... ‘二老，听人说那碾坊将来是归你的！归了你，派我来守碾子，行不行？’
二老仿佛听不惯这个询问的用意，便不作声。.....”

《边城》第 80 页

บทแปล :

“... ‘โหน่ง ได้ยินว่าร้านโม่แป้งแห่งนั้นอีกไม่นานจะเป็นของคุณแล้ว ถ้ามีวันนั้นจริง ให้ผมมาเป็นคนเฝ้าร้านโม่แป้งได้ไหมครับ’

โหน่งฟังไม่ออกว่าคำถามที่รู้สึกแปลก ๆ นี้จะมีความหมายแฝงกันอย่างไร จึงไม่ตอบคำถาม...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 80)

เมื่อเวลาผ่านไปช่วงหนึ่ง ปู่ของซุ่ยซุ่ยได้มีโอกาสเจอโหน่งอีกครั้ง และพูดคุยถึงเรื่องที่โหน่งเคยไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านของซุ่ยซุ่ยเพื่อโน้มน้าวใจเธอ ปู่ของซุ่ยซุ่ยถามโหน่งอีกครั้งเกี่ยวกับซุ่ยซุ่ยว่า

那年青人虽站定了，口中却轻轻的说：
‘得了够了，不要说了。’
老船夫说：‘二老，我听人说你不要碾子要渡船，这是杨马兵说的，不是真的吧？’
那年青人说：‘要渡船又怎样？’.....”

《边城》第 82 页

บทแปล :

“...‘โหน่ง โหน่งอย่าเพิ่งไปครับ ผมมีเรื่องจะคุยด้วย
ตอนนั้นเธอเคยคิดว่าตัวเองเป็นคนโง่ใช่ไหม แต่ครั้ง
แล้วมันไม่เป็นความจริงหรอกครับ แต่มีบางคน

กลายเป็นคนโง่แล้วเพราะเสียงเพลงของโหน่งนั่นเอง’

โหน่งหยุดเดิน และพูดด้วยน้ำเสียงเบา ๆ ว่า

‘พอแล้วครับ ไม่ต้องพูดต่อแล้ว’

‘โหน่งครับ ได้ยินว่าโหน่งไม่เอาร้าน ไม่แข่งแต่
เอาเรือ เรื่องนี้ หยาบห่ามึงเป็นคนบอก ไม่ทราบว่
จริงหรือไม่ครับ’

‘เอาเรือแล้วไง...’

(เมืองชายแดน, 2534 : 82)

เมื่อผู้อ่านอ่านถึงตรงนี้ ดูเหมือนความขัดแย้งระหว่างปู่ของชู้ชู้กับโหน่งนี้
มีแนวโน้มที่จะคลี่คลายลง แต่เมื่อปู่ของชู้ชู้เรียกชู้ชู้ออกมา โหน่งรอคอย แต่กลับไม่เห็นชู้ชู้
ออกมา จึงออกเดินทางต่อ จึงทำให้ความหวังของปู่ชู้ชู้และผู้อ่านพังสลายทันที แต่ปู่ของชู้ชู้ยัง
พยายามที่จะโก่งเกียกัน โดยในวันที่สอง ปู่ของชู้ชู้ได้ไปถามความคิดเห็นของพ่อโหน่งซุ่นซุ่น
ได้คำตอบว่า

“伯伯，算了吧，我们的口只应当喝酒了，
莫再只想替儿女唱歌！你的意思我全明白，
你是好意。可是我也求你明白我的意思，我
以为我们只应当谈点自己分上的事情，不适
宜于想那些年青人的门路了。”

《边城》第 94 页

บทแปล :

“คุณลุงครับ ช่างมันเถอะ ปากของเราสองคนนี่เอาไว้
กินเหล้าอย่างเดียวก็แล้วกัน ไม่ไปร้องเพลงแทนพวก
ลูกหลานดีกว่า ผมเข้าใจความหมายทั้งหมดของคุณลุง
แต่ก็ขอให้คุณลุงช่วยเข้าใจความหมายของผมบ้าง

และผมก็เห็นว่าพวกเราก็คุยเรื่องของเราเอง ไม่เหมาะ
กับคิดแทนพวกถูก ๆ หรือครับ”

(เมืองชายแดน, 2534 : 94)

ปู่ของซุ่ยซุ่ยทำทุกอย่างไปเท่าที่จะคิดได้เพื่อซุ่ยซุ่ย เขาพยายามที่สุดแล้วแต่
กลับไม่ได้ผลดี เขาจึงอดใจและเคยป่วยมาก่อนแล้วอีกต่างหาก สุดท้ายก็เสียชีวิตลง

3.1.3 ชื่อสัตย์

ในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงท่าที่ปู่ของ
ซุ่ยซุ่ยมีต่อการทำงานว่าเขาเป็นคนหนักเอาเบาสู้ ขับเรือกว่า 50 ปีก็ยังปฏิบัติหน้าที่อย่างเรียบร้อยเหมือนเดิม
เหนียวแน่นไหนก็ต้องอดทนไว้ ไม่ว่าฝนจะตกหรือแดดจะออกก็เฝ้าอยู่ที่เรือเพื่อรอให้บริการ เขาไม่
เคยเอาเปรียบผู้โดยสาร ไม่เคยเก็บเงินผู้โดยสารต่างหาก ผู้ประพันธ์ได้บรรยายว่า

“.....渡头为公家所有，故过渡人不必出钱。
有人心中不安，抓了一把钱掷到船板上时，管
渡船的必为之一拾起，依然塞到那人手心里
去，俨然吵嘴时的认真神气：‘我有了口量，
三斗米，七百钱，够了。谁要这个！’.....”

《边城》第 1 页

บทแปล :

“...เนื่องจากท่าเรือนี้จริง ๆ แล้วเป็นของหลวง ผู้โดยสาร
จึงไม่ต้องออกค่าโดยสาร แต่ผู้โดยสารบางคนรู้สึกไม่
สบายใจ หลังข้ามแม่น้ำแล้วจึงเอาเหรียญโยนเข้าไปที่
เรือ คนขับเรื่อนั้นมักจะหยิบเหรียญที่โยนเข้ามา
ทั้งหมดแล้วนำไปคืนให้กับมือเจ้าของ และบอกด้วย

อารมณ์เหมือนจะโกรธว่า “ผมมีเงินเดือนเป็นข้าวสาร 3
โหวและเงิน 700 เหรียญนะครับ ไม่ต้องการเงินนี้อีก...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 1)

จากตัวอย่างที่อ้างมาแล้วข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้โดยสารเอาเงินไป
ให้ด้วยความสมัครใจ แต่สำหรับปู่ของซุ่ยซุ่ยแล้วเงินนั้นราวกับของร้อน ๆ มีแต่เก็บมือไว้หลังดี ๆ นี่เอง
เหตุการณ์นี้สะท้อนถึงให้เห็นถึงท่าที่ปู่ของซุ่ยซุ่ยต่อเงินทองทรัพย์สิน เช่น ไม่เอาเงินทองทรัพย์สิน
เป็นสำคัญ เอาแต่รายได้จากการทำงานอย่างเดียว และสะท้อนให้เห็นว่าปู่ของซุ่ยซุ่ยเป็นผู้มีจิตใจ
บริสุทธิ์และชื่อสัตย์ ปฏิเสธสิ่งล่อใจเป็น สำหรับข้อนี้ ผู้ที่มีอำนาจยังไม่อาจจะทำได้ แต่ปู่ของซุ่ยซุ่ย

ซึ่งอยู่ชั้นต่ำนี้กลับทำได้อย่างดี ส่วนท่าที่ที่ปูของซุ่ยซุ่ยมีต่อผู้โดยสาร ก็สะท้อนให้เห็นว่า เขาเป็นคนที่ทำให้รู้สึกอบอุ่น เช่น ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงพฤติกรรมของปูของซุ่ยซุ่ยในเมื่อเรือจะแล่นเลียบฝั่งว่า

“……船将拢岸了，管理这渡船的，一面口中嚷着“慢点慢点”，自己霍的跃上了岸，拉着铁环，于是人货牛马全上了岸……”

《边城》第 1 页

บทแปล :

“...เมื่อเรือจะแล่นเลียบฝั่ง คนขับเรือคันนี้มักจะร้องดัง ๆ ว่า “ค่อย ๆ ไป ค่อย ๆ ไปนะครับ” แต่ตัวเองกลับกระโดดข้ามไปที่ฝั่งก่อน เพื่อดึงห่วงให้ผู้โดยสารและม้าได้ขึ้นไปฝั่งได้อย่างสะดวก...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 1)

เนื่องจากปูของซุ่ยซุ่ยมีบุคลิกภาพที่ทำให้อบอุ่นใจ ชาวเมืองฉางจึงมีความเคารพต่อเขา เช่น เมื่อเขาไปซื้อเนื้อหมู เจ้าของร้านมักจะไมยอมเก็บเงินของเขา เพราะนี่ถึงความซื่อสัตย์ของเขา ถ้าเจอกรณีเช่นนี้ ผู้ประพันธ์ได้บรรยายพฤติกรรมของเขาดังนี้

“……屠户若不接钱，他却宁可到另外一家去，决不想沾那点便宜。那屠户说，“爷爷，你为人那么硬算什么？又不是要你去做犁口耕田！”……你不收钱他会把钱预先算好，猛的把钱掷到大而长的钱筒里去，攫了肉就走去的。卖肉的明白他那种性情，到他称肉时总选取最好的一处，且把分量故意加多，他见及时却将说：“喂喂，大老板，我不要你那些好处！腿上的肉是城里人炒鱿鱼肉丝用的肉，莫同我开玩笑！我要夹项肉，我要浓的糯的，我是个划船人，我要拿去炖胡萝卜喝酒的！”得了肉，把钱交过手时，自己先数一次，又嘱咐屠户再数，屠户却照例不理睬他，把一手钱哗的向长竹筒口丢去，他于是简直是妩媚的微笑着走了。屠户与其他买肉人，见到他这种神气，必笑个不止……”

《边城》第 34 页

บทแปล :

“...ถ้าเจ้าของร้านขายเนื้อหมูไม่ยอมเก็บเงินเขา เขาก็จะเปลี่ยนร้านซื้อ อย่างไรก็ตามไม่ยอมเอาเปรียบเจ้าของร้านเป็นอันเด็ดขาด เจ้าของร้านมักจะพูดเล่นว่า ‘คุณปู่ครับ หัวแข็งทำไมล่ะ ก็ไม่ใช่ให้คุณปู่ไปทำนาหรือครับ’ ปู่ของซุ่ยซุ่ยเห็นเจ้าของร้านไม่ยอมเก็บเงิน ก็จะคำนวณเงินโดยประมาณไว้ แล้วจะโยนเงินเข้าไปที่แก้วไม้ไผ่ที่เก็บเงินอย่างลับพลัน รีบหยิบเนื้อหมูแล้วเดินหนีทันที พวกเจ้าของร้านรู้นิสัยปู่ของซุ่ยซุ่ยดี จึงมักจะเลือกเนื้อหมูที่ดีที่สุดให้และชั่งให้น้ำหนักเกินนิดหน่อย แต่เมื่อเขาเห็นก็จะร้องว่า ‘เด้าแก่ครับเด้าแก่ ผมไม่เอาเปรียบนายหรือครับ เนื้อคอหมูนี้เป็นส่วนที่ชาวเมืองใหญ่เอาไปผัดปลาหมึก อยากล้อเล่นกับผมสิครับ ผมเอาเนื้อคางหมูที่มัน ๆ นั้นแหละถูกแล้วครับ ผมเป็นคนขี้เรื้อ ผมจะเอาไปตุ๋นกับแครอทกินกับเหล้านะครับ’ ถึงขณะที่จ่ายเงิน ปู่ก็นับเหรียญต่อเหรียญครั้งหนึ่งก่อน แล้วบอกให้เจ้าของร้านนับอีกครั้ง แต่เจ้าของร้านมักจะไม่นับเงินที่จ่ายมานั้นและโยนตรงไปที่แก้วไม้ไผ่ เขาก็จะยิ้มอย่างหยาดเยิ้มราวกับสาว ๆ ไป เจ้าของร้านและคนรอบข้างเห็นก็หัวเราะกันใหญ่...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 34)

จากตัวอย่างที่อ้างมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปู่ของซุ่ยซุ่ยซื้อสัตว์จันทน์น่ารัก เมื่อผู้อ่านอ่านถึงตรงนี้ก็คงต้องยิ้มออก

3.1.3 ความมีน้ำใจ

เมื่อซุ่ยซุ่ยขอมู่ไปชมการแข่งขันวิ่ง มังกร ปู่ของซุ่ยซุ่ยจึงไปขอเพื่อนมาขับเรือแทน เพราะเพื่อนคนนั้นโคตรดียิ่งกว่าปู่ของซุ่ยซุ่ย ไม่ได้แต่งงาน ไม่มีลูกและไม่มีญาติพี่น้องอยู่ด้วยกัน แม้แต่สุนัขก็ไม่เลี้ยงสักตัว ปู่ของซุ่ยซุ่ยจึงให้เพื่อนมาทานข้าวเช้าและกินเหล้าที่บ้านด้วยกัน เขามีใจเมตตา

สงสารและนึกถึงเพื่อนตลอด ในขณะที่การแข่งขันแข่งเรืออย่างคึกคัก ก็ยังนึกถึงเพื่อนที่จับเรือแทนตน และอยากให้เพื่อนผลัดกันมาชมการแข่งขันแข่งเรือมั่งกรแล้วจะได้มีความสุขบ้าง จึงกลับไปทำเรือ

ปู่ของซุ่ยซุ่ยยังเป็นคนใจกว้าง ถึงแม้จะไม่ร่ำรวยแต่ก็ไม่เคยขี้เหนียว ถ้าเจอเพื่อนหรือคนรู้จักก็ชอบชวนมากินเหล้าที่บ้าน หรือแม้แต่คนแปลกหน้าที่อยากลองชิมเหล้าที่ปู่ใส่ไว้ในเต้า ปู่ของซุ่ยซุ่ยก็จะยื่นเต้าเหล้าให้เขาอย่างรวดเร็ว ถ้าเขาคอนนั้นเลียริมฝีปากแล้วชมว่าอร่อย ปู่ก็จะสนับสนุนให้เขากินอีก ถ้ากินไปจนเหล้าเหลือนิดเดียว ปู่ก็จะไปซื้อเหล้าเพิ่มจนเต็มเต้าแล้วกินกันต่อ จะเห็นได้ว่าในความคิดของปู่ของซุ่ยซุ่ย เหล้าหรือสิ่งของต่างๆ เป็นของนอกกาย ไม่ได้สำคัญอะไร และต้องใช้ร่วมกันถึงจะมีความสุข ปู่ของซุ่ยซุ่ยมีความคิดเดียวกันนี้ต่อทรัพย์สิน ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

4. เทียนป่าว

เทียนป่าวเป็นลูกชายคนโตของเจ้าของบริษัทเดินเรือชุ่นชุ่นและเป็นพี่ชายของโหนซ่ง เขามีบุคลิกภาพที่ตรงไปตรงมาเหมือนพ่อของเขา อีกทั้งยังหัวแข็งและไม่ยอมแพ้ แต่มีนิสัยชอบบ่มบ่าและไม่ละเอียดยรอบคอบ บางทีก็พูดจาหยาบคาย เช่น หลังจากที่เทียนป่าวได้เจอซุ่ยซุ่ยแล้ว หลังจากนั้นก็มีเหตุการณ์หนึ่งที่หนึ่งเทียนป่าวได้ไปข้ามแม่น้ำและนั่งเรือของปู่ของซุ่ยซุ่ย ประโยคแรกที่เขาพูดกับปู่ของซุ่ยซุ่ย ได้แก่

“老伯伯，你翠翠长得真标致，象个观音样子。再过两年，若我有闲空能留在茶峒照料事情，不必象老鸦到处飞，我一定每夜到这溪边来为翠翠唱歌。”

《边城》第 32 页

บทแปล:

“คุณปู่ครับ ซุ่ยซุ่ยสวยจัง ดูเหมือนเจ้าแม่กวนอิมเลยครับ ถ้าอีกประมาณ 2 ปี ผมมีเวลาว่างสามารถอยู่ลาดั่งและสามารถดูแลเรื่องที่บ้านได้ ไม่ต้องไป ๆ มา ๆ เหมือนนกอีกาที่บินไปทั่ว ผมจะมาร้องเพลงที่ข้างแม่น้ำนี้ให้ซุ่ยซุ่ยฟังทุกคืนนะครับ”

(เมืองชายแดน, 2534: 32)

โหนซ่งก็เคยชมถึงความสวยงามของซุ่ยซุ่ยต่อหน้าปู่ของซุ่ยซุ่ยเช่นเดียวกัน แต่แตกต่างตรงที่โหนซ่งเริ่มด้วยการทักทายก่อนปู่ของซุ่ยซุ่ยก่อน และเริ่มถามเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเสียก่อน จึงตามมาด้วยการพูดถึงซุ่ยซุ่ย จากเหตุการณ์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าเทียนป่าวเป็นคนซื่อตรง ไม่ชอบพูดจาอ้อมค้อม เมื่อปู่ของซุ่ยซุ่ยเสนอทางเดินรถและทางเดินม้าให้ ถึงแม้เทียนป่าวจะเคยมีความคิดว่าตนจะไปร้องเพลงที่ข้างบ้านของซุ่ยซุ่ยมาก่อนแล้ว ซึ่งเป็นวิธีทางเดินม้างกล่าวไว้ข้างต้น แต่เขา

ก็เลือกที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินรถทันที เพราะทางเดินรถรวดเร็วกว่าทางเดินม้า ความคิดของ เทียนปาวเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงนิสัยของเขา ซึ่งก็คือการที่ไม่เพียงแต่เป็นคนตรงไปตรงมา แต่ยังชอบทำอะไรรวดเร็ว เมื่อโหน่งซักถามพี่ชายของเขาว่าทำไมจึงไม่เลือกทางเดินม้า เทียนปาวจึงประหลาดใจชายด้วยคำพูดที่ว่า

“你要去做竹雀你就去吧，我不会检马粪塞你嘴巴的。”

《边城》第 62 页

บทแปล :

“มึงจะไปเป็นนกกระจอกก็รีบไปซะ ผมไม่เคยเอาขี้ม้ายัดใส่ปากมึงหรอก”

(เมืองชายแดน, 2534 : 62)

จากคำพูดดังกล่าวสามารถเห็นได้ว่า เทียนปาวไม่มีความเกรงใจน้องชายเลยสักนิด อีกทั้งยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ แม้จะโกรธจนพูดจาหยาบคายก็ไม่สนใจ พอโหน่งเสนอว่าเราทั้งสองคนพี่น้องจะไปร้องเพลงที่ข้างบ้านของซู่ซู่พร้อมกันเพื่อเอาชนะใจซู่ซู่ ถึงแม้เทียนปาวจะรู้ตนเองไม่ชำนาญในการร้องเพลงก็ตาม แต่ก็ตกลงกับน้องชายอย่างหัวแข็งไม่ยอมแพ้ อีกเหตุการณ์หนึ่งที่สามารถบ่งบอกถึงบุคลิกของเทียนปาวได้นั้นก็คือ โหน่งรู้ว่าพี่ชายของเขานั้นไม่มีความชำนาญในการร้องเพลง จึงพูดจาประชดคน เขาจึงเสนอความคิดอีกว่าเมื่อถึงเวลาที่พี่ชายจะร้องเพลงนั้นตนจะไปร้องเพลงแทนให้ พอเทียนปาวได้ยินดังนั้นจึงตอบแล้วฟันขี้มว่า

“×娘的，自己不是竹雀，还请老弟做竹雀！好，就是这样子，我们各人轮流唱，我也不要你帮忙，一切我自己来吧。树林子里的猫头鹰，声音不动听，要老运气时，也仍然是自己叫下去，不请人帮忙的！”

《边城》第 62 页

บทแปล :

“ไอ้เหี้ย ผมนั้นไม่เป็นนกกระจอกแล้วแต่กลับให้มึงที่มาร้องเพลงแทนผมไปเป็นนกกระจอกเอง เอาล่ะเอาซะ แต่ยังไงเราสองคนนี่ก็ต้องร้องผลัดกันร้องเพลงตามที่มึงบอกนั่นแหละ และผมก็ไม่ต้องการให้มึงมาช่วย ถึงยังไงผมก็จะร้องเอง ถึงแม้ว่านกฮูกในป่าจะเสียงไม่เพราะ ก็ไม่เห็นจะต้องเอาใครมาช่วยเลย”

(เมืองชายแดน, 2534 : 62)

จากคำพูดเหล่านี้สามารถบ่งบอกถึงบุคลิกภาพของเทียนป่าวได้อย่างชัดเจนว่าเป็นทั้งคนที่ตรงไปตรงมาและไม่ยอมแพ้ แต่หลังจากเทียนป่าวล้มเหลวในทั้งทางเดินรถและทางเดินม้า ในเหตุการณ์ที่เทียนป่าวออกเรือและเจออุบัติเหตุเสียชีวิตลง ผู้ประพันธ์ไม่ได้บรรยายถึงสาเหตุที่เทียนป่าวเสียชีวิต เพียงแต่บรรยายถึงบทสนทนาระหว่างปู่ของซุ่ยซุ่ยกับหยางหมาปิงที่จะสะท้อนถึงสาเหตุเท่านั้น ดังนี้

“..... ‘天保大老淹坏了吗？从不听说有水鸭子被水淹坏的！’
‘是那只水鸭子仍然有那么一次被淹坏了.....’”

《边城》第 76 页

บทแปล :

“... ‘เทียนปาวนี่จมน้ำตายเลยหรือ ไม่เคยได้ยินจะว่ามีเป็ดจมน้ำตายเลยนะ’

‘นั่นแหละ แม้แต่เป็ดก็มีสักวันที่จะจมน้ำตายได้เหมือนกัน...’ ...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 76)

จากบทสนทนาข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า สาเหตุที่เทียนป่าวเสียชีวิตในแม่น้ำนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าเขาอึดอัดใจจนหาทางคลายอารมณ์ไม่ได้เพราะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับซุ่ยซุ่ย จากสาเหตุดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพของเทียนป่าวได้เป็นอย่างดีว่าเขาเป็นคนที่ไม่เจ้าชู้ หลงใหลและ มีความจริงใจต่อซุ่ยซุ่ย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า บุคลิกภาพของตัวละครเทียนปาวมีทั้งความซื่อตรง หัวแข็ง นุ่มนวล และหยาดคาย ทั้งนี้อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกต่อเทียนปาวว่าเขาเป็นทั้งคนน่าชื่นชมและน่ารังเกียจในคนคนเดียวกัน แต่อาจจะรู้สึกน่าชื่นชมมากกว่า ในตอนท้ายผู้ประพันธ์จึงเขียนเนื้อเรื่องให้เทียนปาวเสียชีวิตไป ทำให้ผู้อ่านรู้สึกโศกเศร้าเสียใจ

5. ชุ่นชุ่น

ชุ่นชุ่นเป็นเจ้าของบริษัทเดินเรือและเป็นพ่อของเทียนปาวกับโหนซ่ง ทั้งสองพี่น้องเคยเป็นทหารมาก่อน เมื่อปลดประจำการแล้วก็กลับมาที่ลาดั้ง เริ่มจากการที่ซื้อเรือลำเล็กเพื่อขนสินค้าด้วยเงินที่เก็บสะสมกันมาในช่วงรับราชการเป็นทหาร จนสามารถสร้างเนื้อสร้างตัวก่อตั้งบริษัทเดินเรือได้ อีกทั้งยังมีเรือลำใหญ่ถึงจำนวน 4 ลำ และถือได้ว่าเป็นผู้ที่ค่อนข้างมีฐานะ โดยปกตินักธุรกิจที่ปรากฏในนวนิยายจะมีลักษณะเป็นคนที่เจ้าเล่ห์หลอกลวง แต่ชุ่นชุ่นกลับมีบุคลิกภาพที่ซื่อตรง เข้มแข็ง

มีน้ำใจและมีความเด็ดขาด ซึ่งแตกต่างจากพวกนักธุรกิจในเมืองใหญ่ ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงซุ่นซุ่นไว้วางใจ

“.....但这个大方洒脱的人，事业虽十分顺手，却因欢喜交朋结友，慷慨而又能济人之急，便不能同贩油商人一样大大发作起来。自己既在粮子里混过日子，明白出门人的甘苦，理解失意人的心情，故凡因船只失事破产的船家，过路的退伍兵士，游学文墨人，凡到了这个地方闻名求助的，莫不尽力帮助。”

《边城》第 10 页

บทแปล :

“...ถึงแม้ว่าซุ่นซุ่นมีบุคลิกภาพที่ใจกว้างไม่ถือสา และธุรกิจของตนได้ดำเนินการไปอย่างราบรื่น แต่ยังไม่รวยเทียบเท่ากับนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงได้ เนื่องจากเขาเป็นคนชอบคบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนฝูงมากมาย การเลี้ยงข้าวเพื่อนหรือให้เพื่อนและผู้ที่ยากจนรู้จักแต่ไม่สนิทยืมเงินนั้นเป็นเรื่องปกติ ด้วยสาเหตุว่าตนเคยเป็นทหารมาก่อน เขาจึงสามารถเข้าใจความทุกข์ความสุขของผู้ออกเดินทาง และเข้าใจอารมณ์ของผู้ที่ประสบชีวิตล้มลุกคลุกคลาน ดังนั้นครั้งที่มีคนแปลกหน้ามาขอความช่วยเหลือเพราะได้ยืมชื่อเสียงของซุ่นซุ่น เขาถ้วนอมอบความช่วยเหลือให้อย่างเต็มใจ เช่น เจ้าของเรือลำเล็กที่เจออุบัติเหตุและสูญเสียเงินทองจนหมดสิ้น หรือทหารที่กำลังปลดประจำการและกำลังเดินทางผ่านเมืองฉางตี้ หรือนักกวีนักเขียนวรรณกรรมที่มาเที่ยวเมืองฉางตี้...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 10)

จากตัวอย่างดังกล่าว เห็นได้ว่า ซุ่นซุ่นเป็นคนที่มีความใจกว้าง สามารถเข้าใจผู้ที่ยากจนและไม่เคยดูหมิ่นพวกเขา ยังยินดีให้ความช่วยเหลือแก่พวกเขาอีกด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ซุ่นซุ่นมีบุคลิกดังกล่าว เพราะว่าซุ่นซุ่นเองก็เคยยากจนมาก่อน และเคยอยู่ในชนชั้นต่ำของสังคมมาก่อน จึงทำให้ซุ่นซุ่นสั่งสอนและฝึกฝนลูกชายทั้งสองคนอย่างเข้มงวด เมื่อสองพี่น้องโตขึ้น ซุ่นซุ่นก็ได้ให้พวกเขาออกเรือไปกับลูกน้องในบริษัทเดินเรือ และสั่งให้สองพี่น้องวางตัวให้อยู่ในฐานะลูกเรือระหว่างการเดินเรือ ลูกชายทั้งสองของซุ่นซุ่นจึงเป็นคนความอดทนสูง เช่น เมื่อพายเรือทั้งสองพี่น้อง

จึงเลือกไม้พายที่หนักสุด เมื่อพวงเรือจึงเลือกคิงเชือกที่อยู่ข้างหน้าสุด ส่วนอาหารการกินและที่นอนก็มี ความประหยัด เมื่อเดินทางไปค้าขายสินค้ายังต่างถิ่น สองพี่น้องก็จะสวมรองเท้าฟางในการเดินทางทุกครั้ง ไม่ว่าจะร้อน หนาว มีฝนตกหรือมีหิมะตก ก็ไม่เคยนั่งรถม้า สองพี่น้องจึงต่างมีทั้งความกล้าหาญและ ทั้งอริยาศัยดี ไม่หึงผยองโอหัง และไม่เคยอาศัยอำนาจบาตรใหญ่ใช้ข่มเหงทำร้ายชาวบ้าน บุคลิกภาพ ของเทียนปาวและโหนซ่งดังกล่าวนี้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพของชุมชนที่เป็นผู้ปลูกฝัง และฝึกฝนได้เป็นอย่างดีว่าเขาเป็นบุคคลที่มีความอดทนสูง กล้าหาญ มีอริยาศัยดี และไม่เคยข่มเหงผู้ ที่อยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าตน

เช่นเดียวกับปู่ของซู่ซู่ ชุ่นชุ่นก็มีความเมตตาต่อลูกเป็นอย่างมาก ตอนแรกชุ่นชุ่น รู้แต่ว่าเทียนปาวรักซู่ซู่ จึงส่งพ่อสื่อไปขอซู่ซู่ให้แต่งงานกับลูกชายคนโตของตน และไม่เคย ดูหมิ่นบ้านของซู่ซู่ที่ยากจน แต่เขาก็ไม่รู้ว่าโหนซ่งก็หลงรักซู่ซู่เช่นเดียวกัน เมื่อนายร้อยหวางส่ง แม่สื่อมาขอโหนซ่งให้แต่งงานกับลูกสาวของเขาด้วยการมอบสินสอดเป็นร้านไม้แป๊ะ ชุ่นชุ่นจึงอยาก ให้โหนซ่งแต่งงานกับคุณหนูหวางเพื่อให้ได้สินสอดที่มีราคาสูงและเพื่อให้ฐานะของครอบครัวของมี ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่แท้จริงแล้วที่ชุ่นชุ่นทำไปไม่ได้เป็นเพราะด้วยความโลภ แต่เพราะด้วยความ รัก จึงนึกคิดแทนโหนซ่ง และด้วยความปรารถนาดีว่าลูกชายของตนจะได้มีฐานะที่ดีกว่าเดิม เพราะถ้าครอบครัวของชุ่นชุ่นได้ดีขึ้นก็หมายถึงโหนซ่งก็จะมีฐานะที่ดีขึ้นตามไปด้วยนั่นเอง ชุ่นชุ่น ทำผิดที่ไม่ได้สนใจความรู้สึกและความรักของลูกชายซึ่งเป็นปัญหาทั่วไปของวัฒนธรรมฮั่นในสมัย นั้น เมื่อลูกชายคนโตเสียชีวิต ชุ่นชุ่นจึงไม่สามารถยอมรับซู่ซู่ให้เป็นภรรยาของลูกชายคนที่สองได้ ด้วยความว่าชุ่นชุ่นคิดว่าซู่ซู่และปู่ของซู่ซู่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ลูกชายคนโตเสียชีวิต แต่หลังจาก เกิดเหตุการณ์ที่โหนซ่งหนีออกจากบ้านไปและปู่ของซู่ซู่ก็ได้เสียชีวิตไปนั้น ทำให้ครอบครัวของ ซู่ซู่เหลือเพียงแต่เธอคนเดียว ชุ่นชุ่นจึงละทิ้งความคิดเดิมไป และยอมรับให้ซู่ซู่มาเป็นลูกสะใภ้ได้ อีกทั้งยังชวนซู่ซู่ให้ไปอยู่ที่บ้านของตนอีกด้วย ด้วยเหตุการณ์นี้สื่อให้เห็นถึงว่าชุ่นชุ่นมีความรัก ความเมตตาต่อลูกเป็นอย่างมาก และด้วยความรักความเมตตานี้ ชุ่นชุ่นจึงอนุญาตให้เทียนปาวแต่งงาน กับซู่ซู่ สั่งให้โหนซ่งแต่งงานกับคุณหนูหวาง และสุดท้ายก็ยอมรับซู่ซู่ให้เป็นภรรยาของโหนซ่ง ผู้เป็นลูกชายของตนอีก

6. ลูกเรือ

เสิ่นจงเหวินได้สัมผัสลูกเรือตั้งแต่ยังเป็นเด็กมาแล้วเพราะบ้านเกิดอยู่ใกล้แม่น้ำ เมื่อต้องออกไปจากบ้านก็จะต้องนั่งเรือเป็นเวลาสิบกว่าวัน แม้ว่าชีวิตเขาส่วนใหญ่จะอยู่ที่ปักกิ่งซึ่งเป็นเมืองหลวงและเมืองใหญ่ แต่เขากลับรู้สึกที่ไม่เคยเข้าถึงชีวิตของเมืองใหญ่ ได้เลย และยังคงคิดถึง ชีวิตที่อยู่ในชนบท ชื่นชอบบุคลิกของชุมชนบ้านนอก แม้ว่าจะมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง แต่เขาไม่เคย ดูถูกชาวบ้านเช่นเดียวกันกับพวกชาวเมืองใหญ่ (หลิงอี้ Ling Yu, 2552) เสิ่นจงเหวิน (Shen Congwen

2546 : 114) ได้กล่าวถึงตนเองว่า “พวกลูกเรือก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน แต่พวกเขาแตกต่างจากพวกชาวเมืองใหญ่มาก ทุกครั้งที่ผมอยู่ใกล้กับพวกเขาและได้อยู่กับพวกเขา ผมจะเกิดความคิดที่อยากจะเขียนถึงพวกเขาสักครั้ง”

ลูกเรือในนวนิยายเรื่องนี้ มีบุคลิกภาพที่โดดเด่น ชัดเจน หนีบคาย เพราะไม่มีโอกาสได้รับการศึกษา แต่มีความรู้ที่ได้เรียนรู้จากชีวิตสังคมสูง พวกลูกเรือมักจะใช้ชีวิตที่ไม่สะดวกสบายบนเรือเป็นเวลานาน โคนแคง โคนลมที่ร้ายแรงทุกวัน ถ้าบริษัทเดินเรือที่พวกเขาทำงานนั้นมีเจ้าของที่มีน้ำใจก็ถือว่าโชคดีไปอย่างชุ่มชื่น และอาจจะไม่โดนค้างเงินเดือนที่เป็นจำนวนน้อยมาก แต่ถ้าเจอเจ้าของที่ชอบเอาอารมณ์ขึ้นเป็นใหญ่ ขี้เหนียวหรือใจร้าย พวกลูกเรือก็ถึงคราวแย่ จะต้องทำงานอย่างหนักและอย่างเหน็ดเหนื่อยเหน็ดและจะอาจโดนค่าว่าหรือโดนค้างเงินเดือนด้วย กล่าวคือ พวกลูกเรือมักจะมีความอดทนทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ แต่ความอดทนของลูกเรือนี้อาจเป็นเหตุผลสำคัญที่พวกโสเภณีหลงรัก ด้วยทั้งสองอาชีพนี้ต้องมีความอดทนสูงที่ ด้วยความน่าสงสาร เมื่อลูกเรือได้รักกับโสเภณีสักคนแล้ว พวกเขาส่วนมากจะรักษาคำสาบาน ซื่อสัตย์ไม่มีชู้ หลังจากกลับมายังจางตั้งแล้วก็จะไปหาหญิงคนเดิม ซึ่งแตกต่างจากนิสัยของพวกหนุ่มในเมืองใหญ่ ด้วยอาชีพของลูกเรือต้องเดินทางระหว่างเมืองหลายเมือง ภายใต้อิทธิพลที่ในสมัยนั้นมียานพาหนะที่เลือกได้น้อย ชนชนมักจะอยู่ที่เมืองของตนไม่ค่อยออกไปไหน นอกจากจะมีความจำเป็นจริง ๆ พวกลูกเรือจึงมักจะได้อินเทอร์เน็ตใหม่กลับมาจางตั้ง เช่น ราคาสินค้าของแต่ละเมือง หรือที่ไหนมีเรื่องอะไรแปลกประหลาดเกิดขึ้น เป็นต้น แต่ลูกเรือก็จะมีบุคลิกพูดจาหนีบคายด้วยสาเหตุเกิดจากการออกมาทำงานตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ไม่เคยได้รับการศึกษา เช่น ในเทศกาลแข่งเรือมังกร ชูชู่ชู่ได้ยืมลูกเรือสองคนสนทนาเกี่ยวกับผู้หญิงโสเภณีด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ อย่างไรก็ตาม พวกลูกเรือไม่ได้คิดว่าโสเภณีเป็นของเล่นหรือขยะของสังคมแล้วจะเอามาเหยียบย่ำได้ ซึ่งเป็นความคิดจากชาวเมืองใหญ่ แต่ในทางกลับกันพวกเขากลับสงสารและให้ความอบอุ่นแก่พวกโสเภณี ทำให้พวกเธอไม่รู้สึกผิดหวังจนสิ้นหวัง กลายเป็นขยะของสังคมจริงนั่นเอง

7. โสเภณี

ส่วนโสเภณีในนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน ผู้ประพันธ์บรรยายว่า

“……她们……穿了假洋绸的衣服，印花标布的裤子，把眉毛扯得成一条细线，大大的发髻上敷了香味极浓俗的油类。……”

《边城》第 10 页

บทแปล :

“...ผู้หญิงกลุ่มนี้...มักสวมเสื้อที่ทำจากผ้าแพรและกางเกงที่ทำจากผ้าพิมพ์ลาย เขียนตัวเรียวยาวเล็กเหมือนไหม ใส่น้ำมันหอมที่มวยผม...”

(เมืองชายแดน, 2534 : 10)

จากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้หญิงกลุ่มนี้มีอาชีพพิเศษ ได้แก่ โสเภณี แต่ก็ยังแตกต่างจากโสเภณีที่เคยมีอยู่ในนวนิยายอื่น ๆ โสเภณีปกติจะมีบุคลิกหรือพฤติกรรมดังเช่น แต่งหน้ามากเกินไป สวมบุหรื ฟังที่ประตูเหมือนไม่มีกระดุก มองดูชายหนุ่มที่ผ่านมาด้วยสายตาที่ยั่ววนและโบกมือให้เข้าห้อง หรือด่ากันทะเลาะกัน แต่โสเภณีที่อยู่ในเมืองฉางเต๋จะมีพฤติกรรมเหมือนผู้หญิงธรรมดา ๆ เช่น

“.....白日里无事，就坐在门口做鞋子，在鞋尖上用红绿丝线挑绣双凤，或为情人水手挑绣花抱兜，一面看过往行人，消磨长日。或靠在临河窗口上看水手铺货，听水手爬桅子唱歌。”

《边城》第 10 页

บทแปล :

“...กลางวันไม่มีอะไรจะทำ พวกเขาก็นั่งปักนกหงส์ทั้งคู่บนรองเท้าที่ประตูด้วยเส้นเขียวบ้างแดงบ้าง หรือปักลายเสื้อนอนให้คู่รักที่เป็นลูกเรือ มองคนที่เดินผ่านด้วยปากด้วยเพื่อฆ่าเวลา” พวกเธอเป็นผู้หญิงธรรมดาที่มีความรักเช่นกัน หรือไม่ก็ฟังที่หน้าต่างที่หันหน้าไปแม่น้ำเพื่อมองลูกเรือขนย้ายสินค้า หรือฟังลูกเรือที่ร้องเพลงด้วยปี่นสาวกระโดงเรือด้วย”

(เมืองชายแดน, 2534 : 10)

กลุ่มผู้หญิงพิเศษกลุ่มนี้ที่ปกติเห็นว่าจะไม่ควรมีความรักกัน แต่ที่จริงแล้วความรักกลับเป็นทั้งหมดของพวกเธอ ในเรื่องนี้โสเภณี มักจะฟังพาสู้ค้าขายที่มาจากมณฑลเสฉวน แต่ชายอันเป็นที่รักจริงนั้นคือ เหล่าลูกเรือ ผู้ประพันธ์ได้กล่าวถึงความรักระหว่างโสเภณีกับลูกเรือว่า

“.....感情好的，互相咬着嘴唇咬着颈脖发了誓，约好了‘分手后各人皆不许胡闹’，四十天或五十天，在船上浮着的那一个，同留在岸上的这一个，便皆呆着打发这一堆日子，尽把自己的心紧紧缚定远远的一

个人。尤其是妇人感情真挚，痴到无可形容，男子过了约定时间不回来，做梦时，就总常常梦船拢了岸，一个人摇摇荡荡的从船跳板到了岸上，直向身边跑来。或日中有了疑心，则梦里必见男子在桅上向另一方面唱歌，却不理会自己。性格弱一点儿的，接着就在梦里投河吞鸦片烟，性格强一点儿的便手执菜刀，直向那水手奔去。”

《边城》第 10 页

บทแปล :

“...ถ้าคู่ไหนรักกันจริงแล้ว เมื่อลูกเรือจะออกเรือและจากผู้หญิงไปนั้นก็จะกักริมฝีปากกัน หรือกัคอกันสาบานกัน ว่าเมื่อไม่อยู่ด้วยกันแล้วห้ามมีคู่ อีกสี่สิบวันหรือห้าสิบวันต่อมา สองคนที่สาบานกันนั้น หนุมที่ลอยตามน้ำและหญิงที่เฝ้าอยู่บนฝั่ง ล้วนผูกใจไว้กับอีกคนนั้นอย่างแน่นแฟ้น และรักษาคำสาบานไว้ โดยเฉพาะฝ่ายผู้หญิงที่เป็นโสเภณี มักมีความจริงใจมากที่สุด หากฝ่ายชายไม่กลับมาหาตามเวลาที่นัดหมายไว้ ฝ่ายหญิงก็มักจะฝันเห็นเรือกำลังแล่นกลับเลียบฝั่ง หนุมที่ตัวเองรอคอยอยู่นั้นก็จะกระโดดจากหัวเรือ ไปยังฝั่งและวิ่งตรงเข้ามาหา หรือหญิงบางคนที่เกิดความสงสัยจะฝันเห็นชายหนุ่มอันเป็นที่รักของตนหันหน้าไปอีกฝั่งหนึ่ง แล้วร้องเพลงบนเสาศระโคงเรือแต่ไม่สนใจตน หญิงบางคนที่มีบุคลิกอ่อนแออาจกระโดดลงแม่น้ำตายไปหรือกลืนฝืนคิบตายไป แต่หญิงบางคนที่มีบุคลิกหัวแข็งอาจถือมีดคมในมือไปตามหา”

(เมืองชายแดน, 2534 : 10)

แม้ว่าชีวิตของพวกเขาจะแตกต่างจากชีวิตสังคมในเมืองมาก แต่เมื่อพวกเขามีความรักและมีความโกรธแค้นซึ่งเกิดจากความรักขึ้นในใจ อาจจะมีสุขบ้างและโศกเศร้าจนน้ำตาไหลบ้าง ก็ไม่เคยแตกต่างจากหนุ่มสาวในเมือง ถ้ายังถามว่ามีอะไรที่แตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า ความรักระหว่างลูกเรือกับโสเภณีนั่น ยังมีความจริงใจมากกว่า หรือบ้ำหลงใหลมากกว่าหนุ่มสาวในเมืองเสียอีกซึ่งผู้ประพันธ์เส้นจงเหวิน ได้แสดงความชื่นชมต่อโสเภณีในเรื่องโดยตรง ดังนี้

“.....短期的包定，长期的嫁娶，一时间的关门，这些关于一个女人身体上的交易，由于民情的淳朴，身当其事的不觉得如何下流可耻，旁观者也就从不用谈

书人的观念，加以指摘与轻视。这些人既重义轻利，又能守信自约，即便是娼妓，也常常较之讲道德知羞耻的城市中人还更可信任。……”

《边城》第 10 页

บทแปล :

“...เรื่องการค้าขายระหว่างลูกค้ากับโสเภณี ไม่ว่าจะค้าขายในช่วงเวลาสั้นหรือช่วงเวลายาว หมายถึง ลูกค้าถูกใจโสเภณีคนใดคนหนึ่งแล้วแต่งงานกัน หรือโสเภณีปิดประตูปฏิเสธการค้าขาย การค้าขายสองฝ่ายนั้นล้วนแล้วไม่รู้สึกลามกหยาบคาย หรือน่าอับอายเลย เนื่องจากชาวเมืองฉางมีค่านิยมที่ซื่อสัตย์ ชาวเมืองฉางจึงไม่เคยดูถูกและตำหนิโดยมองจากมุมมองของผู้ที่เรียนหนังสือมีความรู้ในเมือง พวกโสเภณีในเมืองฉางจึงเป็นทั้งผู้มีน้ำใจ ไม่เอาแต่ประโยชน์ ทั้งรักษาคำพูด และควบคุมห้ามตนเองมีคู่ได้ ไม่ว่าใคร ถ้ามีบุคลิกภาพดังกล่าวนี้ ถึงแม้เป็นโสเภณีก็น่าเชื่อถือดีกว่าคนในเมืองที่โอ้อวดตัวเองว่ามีคุณธรรมเสียอีก...”

(เมืองชายแดน, 10)

จากตัวอย่างที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า พวกโสเภณีในเมืองฉางนี้เป็นกลุ่มผู้หญิงที่ไม่มีทางที่ทํามาหากินได้ในสมัยนั้น นอกจากค้าขายตัวเอง แต่จิตใจของพวกเธอไม่ได้โศกมลทิน แต่กลับยังสดใสบริสุทธิ์มากกว่าชาวเมืองใหญ่เสียอีก พวกเธอมีความเข้าใจบทบาทที่ตนเองเป็นอยู่ ไม่เคยสิ้นหวังและหมดอาลัยตายอยาก แต่กลับมุ่งที่จะแสวงหาความรักจริงและชีวิตที่ดีงาม ซึ่งความอาลัยตายอยากนี้ยังรุนแรงกว่าผู้คนธรรมดาเสียอีก

ตอนที่ 4 บทสนทนา

บทสนทนาหมายถึงการสนทนาระหว่างตัวละครหรือการสนทนาในใจตัวละครเอง ซึ่งการสนทนาระหว่างตัวละครนั้นมักจะระหว่างตัวละครสองตัว แต่ก็อาจระหว่างหลายตัวละครได้ และการสนทนาในใจตัวละครเองหมายความว่า ความคิดในใจตัวละคร คือตัวละครสนทนากับตนเอง บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบของนวนิยาย ที่ขาดไม่ได้ ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงภูมิหลัง ความคิด บุคลิกภาพ ท่วงที เป็นต้น และผลักดันให้เรื่องดำเนินต่อไปได้

การวิเคราะห์บทสนทนาสามารถช่วยเข้าใจบุคลิกนิสัยของตัวละครได้ เนื่องจากเมื่อตัวละครมีการสนทนากัน คำพูดของตัวละครแต่ละตัวนั้นล้วนสอดคล้องกับความคิด บุคลิก ประสบการณ์ หรือฐานะของตนซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัว แต่บทสนทนาในนวนิยายไม่ใช่บทสนทนาที่ใช้ในชีวิตจริง ถึงแม้ว่านวนิยายเรื่องนั้นอาจได้กล่าวถึงชีวิตประจำวันก็ตาม ถ้าผู้ประพันธ์นำบทสนทนาธรรมดาที่ใช้ในชีวิตประจำวันชีวิตจริงนั้นไปใช้ในนวนิยายจะทำให้ไม่มีรสชาติในเนื้อเรื่องและไม่เข้าใจผู้อ่าน แต่ถ้าผู้ประพันธ์จัดบทสนทนาอย่างที่ใช้ในบทเรียงความที่อาจทางการเกินไปหรือสละสลวย ก็ไม่สมจริง เพราะในชีวิตจริงไม่มีใครจะพูดเช่นนั้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการพิจารณาบทสนทนาต้องคำนึงถึงประเด็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. บทสนทนาสมจริงหรือไม่ เช่น บทสนทนาเหมาะสมกับบริบท หรือฐานะของตัวละครแต่ละตัวหรือไม่ อย่างไร
2. บทสนทนาสามารถบ่งบอกถึงลักษณะเด่นของตัวละครหรือไม่ อย่างไร
3. บทสนทนาช่วยในการดำเนินเรื่องหรือไม่ อย่างไร

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นวนิยาย เรื่อง เมืองชายแดนมีลักษณะคล้ายคลึงกับบทกวีหรือบทปดิกะ ได้แก่ มีเนื้อเรื่องไม่ค่อยต่อเนื่องกัน แต่จะมีบทสนทนาที่สามารถเชื่อมโยงเนื้อเรื่องให้เรื่องสามารถดำเนินต่อไปได้ หรือจะกล่าวว่า บทสนทนาในเรื่องนี้ทำให้นวนิยายเรื่องนี้ยังคงลักษณะของนวนิยายอยู่ ขณะเดียวกันบทสนทนาในเรื่องนี้ก็มีความเหมาะสมกับบริบทหรือฐานะของตัวละครตัวนั้นได้อย่างสมจริง และเป็นอย่างชีวิตชีวา มีลักษณะเฉพาะตัวของชาวบ้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะของบทสนทนาในนวนิยายเรื่องนี้ ดังนี้

1. มีความเหมาะสมกับบริบทหรือฐานะของตัวละครตัวนั้นได้อย่างสมจริง

บทสนทนาในนวนิยายเรื่องนี้มีลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทหรือฐานะของตัวละครตัวนั้นได้อย่างสมจริง ไม่ว่าจะเป็นบทสนทนายาระหว่างโสเภณีกับแขก ระหว่างปู่กับซุ่ยซุ่ย ระหว่างปู่ของซุ่ยซุ่ยกับหยางหมาปิง ระหว่างหยางหมาปิงกับซุ่ยซุ่ย หรือระหว่างโหน่งกับปู่ของซุ่ยซุ่ย อย่างเช่น

1.1 บทสนทนายาระหว่างโสเภณีกับแขก ดังนี้

“..... ‘大哥，副爷，要甜酒？ 要烧酒？’
‘吃甜酒？又不是小孩，还问人吃甜酒！’”

《边城》第 8 页

บทแปล :

“...พี่จ๋า พี่ทหารจ๋า จะเอาเหล้าข้าวเหนียวหรือเหล้าขาวล่ะ
จ๋า’

‘เหล้าข้าวเหนียว เราไม่ใช่เด็ก ทำไมถามเหล้าข้าวเหนียว
เล่า’...”

(เมืองชายแดน, 8)

ในตัวอย่างดังกล่าว โสเภณีจะเรียกแขกอย่างหวานใจ และมีน้ำเสียงอย่างขำหวาน
ใจ แยกเที่ยวผู้หญิงก็ทำตัวขำเฝ้า แก่งไกรรแต่ที่จริงแล้วคือเล่นกัน คำพูดของตัวละครแต่ละตัวต่าง
เหมาะสมกับฐานะของตนอย่างสมจริง

1.2 ชูชชูชคิดถึงปู่จนร้องไห้ ปู่สนทนากับชูชชูว่า

“..... ‘不许哭，做一个大人，不管有什么事都不
许哭。要硬扎一点，结实一点，才配活到这块土地
上！’

‘我不哭了。’”

《边城》第 66 页

บทแปล :

“...ห้ามร้องไห้ นะ หนูเป็นผู้ใหญ่แล้ว ไม่ว่ามีเรื่องอะไร
เกิดขึ้นก็ห้ามร้องไห้ ต้องเป็นคนเข้มแข็งจึงจะอยู่ในพื้นดิน
นี้ได้’

‘หนูไม่ร้องแล้วค่ะ’...”

(เมืองชายแดน, 66)

ในตัวอย่าง คำพูดของปู่ชูชชูมีน้ำเสียงที่สั่งสอน เหมาะกับฐานะที่เป็นผู้ดูแลและ
ผู้ใหญ่ในบ้าน ส่วนชูชชูก็เชื่อฟังด้วย เพราะปู่เป็นผู้ที่ดูแลมาตลอดและน่าเชื่อถือได้ ซึ่งคำพูดของ
ชูชชูเหมาะสมกับฐานะที่เป็นหลานสาวและเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะที่น่ารักน่าเอ็นดู

1.3 หลังจากเทียนป้าวเสียชีวิต ปู่ของชูชชูสนทนากับหยางหมาปิงว่า

“..... ‘天保大老淹坏了吗？从不听说有水鸭子被
水淹坏的！’

‘可是那只水鸭子仍然有那么一次被淹坏了.....我
赞成你的卓见，不让那小子走车路十分顺手。’

‘我有什么卓见可言？这是天意！一切都有天
意.....’”

《边城》第 76 页

บทแปล :

“...‘เทียนปาวนี่เสียชีวิตในแม่น้ำจริงหรือ ไม่เคยได้ยินจะ
ว่ามีเป็ดจมน้ำตายเลยนะ’
‘นั่นแหละ แม่แต่เป็ดก็มีสักวันที่จะจมน้ำตายได้เหมือนกัน
...ผมเห็นด้วยกับลุง ลงมองการณ์ไกลจริง ๆ ไม่ต้องให้
หนุ่มคนนั้นสำเร็จในการเดินทางเดินรถหรอก’
‘ผมมองการณ์ไกลหรือ ไม่จริงหรอก ทั้งนี้ต้องเป็นเจตนา
ของ ‘ฟ้า’ แน่เลย...’...”

(เมืองชายแดน, 76)

หยางหม่าปิงเคยเป็นพ่อสื่อของทางซุ่นซุ่นและเทียนปาว เคยมาโน้มน้าวใจของปู่
ซู่ซู่เพื่อให้เรื่องที่เทียนปาวมาสู่ขอซู่ซู่สำเร็จ แสดงว่าเขาเคยเป็นตัวแทน ของซุ่นซุ่น แต่ในอีก
ด้านหนึ่ง เขาก็เป็นเพื่อนสนิทของปู่ ดังนั้นเมื่อเทียนปาวเสียชีวิต เขากลับมาขมู่ของซู่ซู่ว่าการปฏิเสธ
เทียนปาวคือการมองการณ์ไกล ผู้วิจัยเห็นว่าหยางหม่าปิงไม่ใช่เป็นคนที่ชอบประจบ แต่ในฐานะ
เป็นเพื่อนสนิทของปู่ซู่ซู่ เขาก็หวังว่าซู่ซู่จะได้สามีที่ดี ดังนั้นเมื่อเทียนปาวมาสู่ขอซู่ซู่ เขาจะยินดี
ไปเป็นพ่อสื่อให้ แต่เมื่อรู้ว่าเทียนปาวเสียชีวิต เขาก็จะคิดว่าเรื่องดังกล่าวไม่สำเร็จนั้นดีแล้ว ดังนั้น
บทพูดของหยางหม่าปิงเหมาะสมกับฐานะที่เป็นเพื่อนของปู่ซู่ซู่อย่างสมจริง ส่วนบทพูดของปู่ซู่ซู่
เหมาะสมกับความคิดที่นับถือ “ฟ้า”

1.4 หลังจากปู่ของซู่ซู่เสียชีวิต หยางหม่าปิงมาอยู่เป็นเพื่อนของซู่ซู่ เขาสนทนากับซู่ซู่ว่า

“..... ‘翠翠，露水落了，不冷么？’
‘不冷。’
‘天气好得很！’
‘呀.....’
‘翠翠，你进屋里睡去吧，不要胡思乱想！’”

《边城》第 102 页

บทแปล :

“...‘ซู่ซู่ มีน้ำค้างลงมาแล้ว ไม่หนาวหรือครับ’
‘ไม่หนาวค่ะ’

‘อากาศดีจังเลยครับ’

‘อ้าว...’

‘ซุ่ยซุ่ย เข้าบ้านนอนเถอะ อย่าคิดมากนะครับ’...”

(เมืองชายแดน, 102)

ในตัวอย่าง หยางหมาปิงสนทนากับน้ำเสียงที่ใส่ใจซุ่ยซุ่ย แต่เมื่อก่อนเขาไม่เคยมีน้ำเสียงดังกล่าว เพราะว่าตอนนี้ฐานะของเขาเปลี่ยนจากเพื่อนสนิทของปู่ซุ่ยซุ่ยมาเป็นผู้ดูแลซุ่ยซุ่ยชั่วคราว ดังนั้นบทสนทนานี้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงฐานะของหยางหมาปิง

1.5 หลังจากโหนซ่งกลับมาจากมณฑลเสฉวน ต้องการข้ามแม่น้ำเพื่อกลับบ้าน เขาต้องรอนาน จึงมีบทสนทนากับปู่ของซุ่ยซุ่ยว่า

“..... ‘呀，二老，你回来了！’

‘回来了。——你们这渡船是怎么的，等了半天也不来个人！’”

《边城》第 88 页

บทแปล :

“... ‘อ้าว โหนซ่งกลับมาแล้วหรือครับ’

‘ครับ กลับมาแล้วครับ... เรือของปู่เป็นไรเนี่ย รอไปครึ่งวันก็ไม่เห็นมีใครมา’...”

(เมืองชายแดน, 88)

ในบทสนทนาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าโหนซ่งที่ทำที่ที่ไม่เกรงใจปู่ของซุ่ยซุ่ยและแสดงอารมณ์ที่ไม่พอใจ ซึ่งแตกต่างจากทำที่ที่เคารพของโหนซ่งมีต่อปู่ของซุ่ยซุ่ย แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ใช่ว่าไม่มีเหตุผล เหตุผลนั้นได้แก่ พี่ชายของโหนซ่งเสียชีวิตและโหนซ่งโทษปู่ของซุ่ยซุ่ย อีกอย่างหนึ่งคือเขารักซุ่ยซุ่ยแต่ไม่ได้รับตอบสนองแม้แต่ทางอ้อมจากซุ่ยซุ่ย เช่น ซุ่ยซุ่ยปกติจะอยู่ที่เรือ แต่ไม่ว่าตอนที่โหนซ่งออกเดินทางไปที่เสฉวนหรือว่ากลับมาจากเสฉวนที่ต้องการนั่งเรือข้ามแม่น้ำ เธอก็จะหลบหนีทุกโอกาส ซึ่งเหตุผลสองอย่างนี้ทำให้โหนซ่งเกิดการเปลี่ยนแปลง และบทสนทนาดังกล่าวก็สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แต่ไม่มีน้ำเสียงเหมือนเดิม สรุปโดยรวมว่า บทสนทนาดังกล่าวเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. เป็นอย่างชีวิตชีวา บ่งบอกถึงบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครแต่ละตัว

เมื่ออ่านบทสนทนาในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้อ่านสามารถรู้ทันทีว่าใครเป็นผู้พูด ถึงแม้จะปิดชื่อผู้พูดก็ตาม ด้วยเหตุผลว่าบทสนทนานั้นมีลักษณะที่เป็นชีวิตชีวา สามารถบ่งบอกถึงบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครแต่ละตัวได้ อย่างเช่น

2.1 เมื่อผู้โดยสารโยนทิปเข้าไปในเรือ ปู่ของชู้ชู่สนทนากับชู้ชู่และผู้โดยสารคนนั้นว่า

“..... ‘翠翠，翠翠，帮我拉着那个卖皮纸的小伙子，不许他走！’
 ‘不要拦我！.....’
 ‘不许走！不许走！’
 ‘爷爷，我还以为那人偷你东西同你打架！’
 ‘送我好些钱。我才不要这些钱！告他不要钱，他还同我吵，不讲道理！’”

《边城》第 112 页

บทแปล :

“... ‘ชู้ชู่ ชู้ชู่ช่วยปู่เรียกหนุ่มคนนั้นที่ขายกระดาษ อยาก
 เพิ่งให้เขาไปนะ’
 ‘อยากขวางทางสิครับน้อง’
 ‘อย่าเพิ่งไปนะ อย่าเพิ่งไป’
 ‘ปู่คะ หนูคิดว่าคนนั้นขโมยของแล้วปู่จะมาต่อสู้กับเขา’
 ‘เขาเอาทิปมาให้เยอะมาก แต่ปู่ไม่เอาหรอก บอกเขาแล้วว่า
 ไม่ต้องให้ทิป เขายังมาทะเลาะกับปู่กัน ไม่เห็นมีเหตุผล
 เลย’...”

(เมืองชายแดน, 112)

จากตัวอย่าง สามารถเห็นได้ว่าบุคลิกภาพของปู่ชู้ชู่ ได้แก่ เป็นผู้มีน้ำใจ แต่ก็รู้ทันจนตกขบขัน ส่วนชู้ชู่ก็เห็นด้วยกับท่าทีของปู่ แสดงว่าเธอเป็นผู้มีน้ำใจเช่นเดียวกันกับปู่

2.2 เมื่อเทียนป้าวและโหนดงสองพี่น้องเปิดเผยความรักในใจด้วยกัน สองพี่น้องนี้มีบทสนทนาดังนี้

“..... ‘那你怎么样？’
 ‘我想告那老的，要他说句实在话。只一句话。’

不成，我跟船下桃源去了；成呢，便是要我撑渡船，我也答应了他。’

‘唱歌呢？’

‘这是你的拿手好戏，你要去做竹雀你就去吧，我不会检马粪塞你嘴巴的。’……”

《边城》第 62 页

บทแปล :

“แล้วพี่จะทำไมดี”

พี่ก็บอกปู่เขา ให้คำตอบมาจริง ๆ แม้แต่เพียงประโยคเดียวก็ได้ ถ้าเขาไม่อนุญาต พี่ก็จะนั่งเรือลงไปที่เมืองฉางหยวน หรือถ้าสำเร็จ ถึงแม้ว่าเขาพี่จับเรือแทน พี่ก็ยอม”

“ใช้วิธีร้องเพลงไม่ได้หรือ”

“การร้องเพลงเป็นเรื่องที่มีมโนคติ มึงจะไปเป็นนักร้องออกก็รีบไปซะ พี่ไม่เคยเอาขี้ม้ายัดใส่ปากมึงหรอก”

(เมืองชายแดน, 62)

ตัวอย่างดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นความรักที่โหน่งมีต่อพี่ชาย คือใส่ใจและให้อภัยแก่พี่ชาย เมื่อพี่ชายประชดหรือพูดไม่สุภาพก็ไม่โกรธและเข้าใจพี่ชาย และให้เห็นถึงบุคลิกภาพของเทียนป่าวได้แก่ ตรงไปตรงมาและหยาบคาย เมื่ออารมณ์ขึ้นก็ประชดน้องชายและพูดไม่สุภาพ ซึ่งผู้ประพันธ์ไม่หลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงบทสนทนาที่หยาบคาย ด้วยสาเหตุว่า ถ้าจัดให้เทียนป่าวไม่พูดหยาบคายเช่นนี้ กลับใช้คำพูดธรรมดาหรือสุภาพ ก็ไม่สามารถให้เห็นถึงอารมณ์โกรธของเทียนป่าวและขาดลักษณะความเป็นลูกเรือ ส่งผลกระทบบที่ทำให้ตัวละครไม่สมจริง

2.3 เมื่อปู่ของชู่ชู่จับเรือส่งโหน่งเพื่อไปที่มณฑลเสฉวน สองคนมีบทสนทนา

ดังนี้

“..... ‘二老，大六月日头毒人，你又上川东去，不怕辛苦？’

‘要饭吃，头上是火也得上路！’……”

《边城》第 80 页

บทแปล :

“...‘โหน่งครับ เดือนมิถุนานี้ร้อนจะตาย เธอไปที่มณฑลเสฉวน ไม่กลัวเหนียวหรือ’

‘ไปทำมาหากิน ก็มีไฟอยู่บนหัวก็ต้องออกเดินทาง’...”

(เมืองชายแดน, 80)

จากตัวอย่างดังกล่าว เหมาะสมกับบุคลิกของ โหน่งที่มีความอดทนสูง

2.4 ปู่ของชู้ชู่ป่วย เพิ่งหายป่วยนิดหนึ่ง เมื่อเขาเดินออกจากบ้าน โคนท่อนไม้สะดุด
เกือบล้ม ชู้ชู่สนทนากับปู่ว่า

“..... ‘爷爷，你瞧，还不服气！’

‘爷爷老了！过几天打豹子给你看！’.....”

《边城》第 92 页

บทแปล :

“ปู่คะ ปู่ดูซิ ยังไม่ยอมกันอีกหรือ”

“ปู่แก่แล้ว วันหลังจะต่อยเสือควาให้ดู”

(เมืองชายแดน, 92)

บทสนทนาดังกล่าว เหมาะสมกับนิสัยของปู่ชู้ชู่ที่หัวแข็ง ไม่ยอมแพ้

2.5 ปู่ของชู้ชู่เลี้ยงเพื่อนที่ถนนในเมือง เมื่อเขากลับบ้าน ก็เรียกชู้ชู่ และมี
บทสนทนากับชู้ชู่ว่า

“..... ‘爷爷，爷爷，我来了！’

‘翠翠，你急坏了，是不是？’

‘爷爷，我知道你在河街上劝人喝酒，好玩得很。’.....”

《边城》第 114 页

บทแปล :

“... ‘ปู่คะปู่ หนูมาแล้วนะคะ’

‘ชู้ชู่กังวลปู่มากหรือใช่ไหม’

‘ปู่คะ หนูรู้ว่าปู่กินเลี้ยงเหล้าเพื่อนที่ถนนในเมือง สนุก
มากเลยนะ’...”

(เมืองชายแดน, 114)

จากบทสนทนาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความรักที่ซุ่ยซุ่ยมีต่อปู่ เพราะว่าที่แรก เธอจะตำหนิปู่แล้ว ด้วยสาเหตุว่าปู่ไม่กลับมาบ้านทั้งคืน แต่สุดท้ายเธอก็เพียงประชดเบา ๆ ไม่อยากให้ปู่รู้สึกอายตน

3. มีบทบาทเชื่อมโยงเนื้อเรื่อง ทำให้เรื่องสามารถดำเนินต่อไปได้

บทสนทนาในนวนิยายเรื่องนี้ไม่เพียงแต่มีความเหมาะสมกับบริบทหรือฐานะของ ตัวละครตัวนั้น ได้อย่างสมจริง และมีลักษณะที่เป็นอย่างชีวิตชีวาที่สามารถบ่งบอกถึงบุคลิกลักษณะ เฉพาะตัวของตัวละครแต่ละตัว ยังมีบทบาทเชื่อมโยงเนื้อเรื่อง ทำให้เรื่องสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งบทสนทนาเหล่านี้ขาดแคลนไม่ได้ ถ้าตัดไปแล้วผู้อ่านจะไม่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ ดังเช่น

3.1 หลังจากปู่ของซุ่ยซุ่ยเลี้ยงเหล้าเพื่อนในเมือง จึงไม่กลับมาบ้านทั้งคืน เมื่อปู่กลับมาถึง บ้าน เขาได้อธิบายว่าเกิดอะไรขึ้น บทสนทนายระหว่างปู่กับซุ่ยซุ่ยมีดังนี้

“..... ‘爷爷，你倒大方，请副爷同船上人吃酒，连葫芦也吃到肚里去了！’

‘哪里，哪里，我那葫芦被顺顺大伯扣下了，他见我在河街上请人喝酒，就说：‘喂，喂，摆渡的张横，这不成的。你不开槽坊，如何这样子！把你那个放下来，请我全喝了吧。’他当真那么说，‘请我全喝了吧。’我把葫芦放下了。但我猜想他是同我闹着玩的。他家里还少烧酒吗？翠翠，你说，.....’

‘爷爷，你以为人家真想喝你的酒，便是同你开玩笑吗？’

‘那是怎么的？’

‘你放心，人家一定因为你请客不是地方，所以扣下你的葫芦，不让你请人把酒喝完。等等就会为你送来的，你还不明白，真是！——’

‘唉，当真会是这样的！’.....”

《边城》第 40 页

บทแปล :

“... ‘ปู่ใจกว้างจริง เลี้ยงทหารกินเหล้าจนกินเต้าเหล้าลงไป ท้องด้วยเลย’

‘ไม่ใช่หรอก ลูกซุ่นซุ่นเป็นคนกักเต้าเหล้าไว้ เขาเห็นปู่เลี้ยงเหล้าเพื่อนที่ถนน จึงพูดกับปู่ว่า ‘เขี่ยคนจับเรือครับ จังเหิงครับ ทำงี้ไม่ได้เลยนะ เธอไม่ใช่เจ้าแก็ร้านเหล้า ทำงี้ได้ไงเล่า วางเต้าเหล้านี้ลงมาก่อน เลี้ยงผมให้หมดเลยได้หรือเปล่า’ เขาพูดงั้นจริง ๆ ‘เลี้ยงผมให้หมดเลยนะ’ ปู่ก็เลยวางเต้าเหล้า

ลง แต่ปู่คิดว่าเขาพูดเล่นเฉย ๆ บ้านเขาขาดเหล้าหรือ ชูชู้ชู้
พูดหน่อยดิ... ’

‘ปู่ละ ปู่คิดว่าลุงชุ่นชุ่นอยากกินเหล้าของปู่ จึงพูดเล่นกับปู่
กัน นั่นจริงหรือ’

‘อ้าว แล้วความจริงคืออะไรล่ะ’ ‘ปู่วางใจเถอะ ลุงชุ่นชุ่นคง
เห็นปู่เลี้ยงเหล้าอย่างนั้นไม่ได้เรื่อง จึงกักเต้าเหล้าไว้เพื่อห้าม
ปู่เลี้ยงเหล้าให้หมด อีกสักครู่คงส่งเต้าเหล้ามา ปู่ยังไม่เข้าใจ
เลยหรือ ปู่ไม่รู้เรื่องจริง ๆ เลยนะ’

‘เป็นนั่นจริงเลยหรือ’...”

(เมืองชายแดน, 40)

จากบทสนทนาดังกล่าว ปู่ของชูชู้ชู้ได้บรรยายว่าเรื่องที่เกิดขึ้นระหว่างเขา
กับชุ่นชุ่น แทนบทบรรยายจากผู้ประพันธ์ และชูชู้ชู้มีความฉลาดเฉลียว เคาใจชุ่นชุ่นได้ และเรื่อง
ที่เกิดขึ้นถัดมาก็คือ โหน่งมาคืนเต้าเหล้าตามที่ชูชู้ชู้คาดคะเน บทสนทนาบทนี้จึงได้ช่วยได้ในการ
ดำเนินเรื่อง

3.2 ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม โหน่งชวนชูชู้ชู้และปู่ไปชมการแข่งขันแข่งเรือมังกร
ที่บ้านของเขา ชูชู้ชู้และปู่ไปแล้ว ระหว่างชมการแข่งขันชูชู้ชู้ได้ยินบทสนทนาระหว่างผู้ชมรอบ
ข้างว่า

“..... ‘是谁家的人，坐到顺顺家当中窗口前的
那块好地方？’

‘是砦子上王乡绅家大姑娘，今天说是来看船，其
实来看人，同时也让人看！人家命好，有福分坐那
好地方！’

‘看谁人？被谁看？’

‘嗨，你还不明白，那乡绅想同顺顺打亲家呢。’

‘那姑娘配什么人？是大老，还是二老？’

‘说是二老呀，等等你们看这岳云，就会上楼来看
他丈母娘的！’

‘事弄妥了，好得很呢！人家有一座崭新碾坊陪
嫁，比十个长年还好一些。’

‘二老怎么样？可乐意？’

‘二老已说过了，这不必看。第一件事我就不想作
那个碾坊的主人！’

‘你听岳云二老亲口说吗？’

‘我听别人说的。还说二老欢喜一个撑渡船的。’

‘他又不是傻小二，不要碾坊，要渡船吗？’

‘那谁知道。横顺人是‘牛肉炒韭菜，各人心里爱’，只看各人心里爱什么就吃什么。渡船不会不如碾坊！’……”

《边城》第 50 页

บทแปล :

“...‘สาวคนนั้นเป็นใครหรือ ทำไมมีสิทธิ์นั่งตรงข้างหน้าของหน้าต่างด้วย’

‘เป็นคุณหนูหวาง ลูกสาวของนายร้อยหวาง เขาบอกว่าวันนี้มาชมการแข่งขันเรือ ที่จริงแล้วมุ่งที่จะมาชมหนุ่มบางคน และให้หนุ่มคนนั้นชมด้วย เขาดวงดี จึงได้ไปนั่งได้ที่นั่งอย่างดี’

‘ชมใคร แล้วให้ใครชม’

‘เฮ้ย เธอทำไมไม่เข้าใจ ก็นายร้อยหวางอยากให้ลูกสาวไปแต่งงานกับลูกชายของซุ่นซุ่นไฉ่’

‘แล้วคุณหนูหวางจะแต่งงานกับเทียนป่าวหรือโหนซ่งล่ะ’

‘เขาก็คงว่าจะแต่งงานกับโหนซ่ง ดูกี๊ เดี่ยว ‘เยี่ยหยิน’ก็จะขึ้นมาเยี่ยมแม่ยายเล่า’

‘ถ้าเกิดว่าสำเร็จก็ดีทีเดียว นายร้อยหวางเขาเสนอสินสอดเป็นร้านโม้เป้ง สามารถเทียบเท่ามากกว่าคนงาน 10 คนได้เลย’

‘โหนซ่งคิดยังไง เขาชอบไหม’

‘โหนซ่งบอกแล้วว่าไม่ชอบ เขาไม่อยากเป็นเจ้าของร้านโม้เป้ง’

‘เธอได้ยินจากโหนซ่งเองหรือเปล่าล่ะ’

‘ก็ฟังจากคนอื่นแหละ เขายังว่ากันว่าโหนซ่งชอบใครที่ขับเรือ’

‘เขาก็ไม่ใช่คนโง่ ไม่เอาร้านโม้เป้งแต่เอาเรือจริงหรือ’

‘ใครจะรู้ล่ะ ลางเนื้อชอบลางยา ต่างคนก็ต่างชอบ ดังนั้นเรือก็ไม่ใช่ว่าจะสู้ร้านโม้เป้งไม่ได้’...”

(เมืองชายแดน, 50)

จากบทสนทนาดังกล่าว ชู้ชู้ได้รับรู้ว่ายังมีคุณหนูหวางเป็นคู่แข่งของตนในด้านความรักโหนซ่ง และบทสนทนาดังกล่าวยังแนะนำแทนผู้ประพันธ์ถึงฐานะทางครอบครัวของคุณหนูหวางและโหนซ่งมีท่าทีต่อเรื่องนี้อย่างไร ชู้ชู้เป็นคนชอบเก็บความรู้สึก ถ้าหากเธอไม่รู้ว่า

โหน่งรักตนอาจยังไม่รู้สึกขวยเขินมาก แต่เมื่อเธอรับรู้ว่โหน่งก็รักตนเช่นกันจากบทสนทนา ดังกล่าว เธอกลับยิ่งชอบตัวไว้ หลังจากนั้นทุกครั้งทีเจอหน้าโหน่ง เธอก็มีแต่หนีหน้าโหน่งไป ด้วยมูลเหตุที่ว่าตนรักโหน่งและโหน่งก็รักตน กล่าวโดยสังเขปว่า ถ้าไม่มีบทสนทนาดังกล่าว เรื่องก็อาจดำเนินต่อไปไม่ได้

3.3 ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม ปู่และซุ่ยซุ่ยไปที่บ้านซุ่นซุ่นเพื่อชมการแข่งเรือ มังกร แต่ชมไปไม่นาน มีเพื่อนชวนปู่ของซุ่ยซุ่ยไปดูร้านโม้แป้งร้านใหม่กัน เพื่อนของปู่ซุ่ยซุ่ยมี บทสนทนากับปู่ว่า

“..... ‘茶峒人年青男子眼睛光，选媳妇也极在行。伯伯，你若不多我的心时，我就说个笑话给你听。’
‘是什么笑话。’
‘伯伯你若不多心时，这笑话也可以当真话去听咧。.....我问他：‘大老，大老，你是说真话还是说笑话？’他就说：‘你为我去探听探听那老的，我欢喜翠翠，想要翠翠，是真话！’我说：‘我这口钝得很，说出了口老的一巴掌打来呢？’他说：‘你怕打，你先当笑话去说，不会挨打的！’所以，伯伯，我就把这件真事情当笑话来同你说了。你试想想，他初九从川东回来见我时，我应当如何回答他？’
‘等他来时你说：老家伙听过了笑话后，自己也说了个笑话，他说，‘车是车路，马是马路，各有走法。大老走的是车路，应当由大老爹爹作主，请了媒人来正正经经同我说。走的是马路，应当自己作主，站在渡口对溪高崖上，为翠翠唱三年六个月的歌。’.....”

《边城》第 130 页

บทแปล :

“... ‘หนุ่มฉาดตั้งสายตาดี เก่งในกระเลื่อกรรยา ลูกครับ ถ้า
ลูกไม่คิดมาก ผมจะเล่าเรื่องขึ้นเรื่องหนึ่งให้ฟัง’
‘เรื่องอะไรหรือครับ’
‘ถ้าลูกไม่คิดมาก เอาเรื่องขึ้นนี้คิดเป็นเรื่องจริงก็ได้นะ
ครับ ...ผมถามเขาว่า ‘เทียนป่าวครับเทียนป่าว เธอพูดเล่า
หรือพูดจริง’ เขาบอกว่า ‘พี่ช่วยถามปู่ของซุ่ยซุ่ยหน่อย ผม
ชอบซุ่ยซุ่ย อยากแต่งงานกับซุ่ยซุ่ย ผมพูดจริงครับ’ ผมถามว่า
‘ผมพูดไม่ค่อยเป็นนะครับ ถ้าไปถามแล้วปู่เขาตกหน้าผม

ละ’ เขาตอบว่า ‘พี่กลัวปู่ตกหน้า ก็ถือว่าเป็นเรื่องจันเถ่าให้ปู่ฟังก่อน คงไม่โดนหรือ’ ดังนั้นผมจึงเอาเรื่องจันนี้มาเถ่าเป็นเรื่องจริงให้ปู่ฟัง ลูกช่วยคิดให้หน่อยได้ไหม ว่าเมื่อเทียนป่าวกลับมาจากมณฑลเสฉวนแล้วมาถามผม ผมจะตอบยังไงดีล่ะครับ’

‘จันพอเขามาถาม เธอก็บอกว่า ปู่ของซู่ซู่ฟังเรื่องจันนี้แล้วก็เถ่าเรื่องจันอีกเรื่องหนึ่งให้ฟัง เขาบอกว่า ‘ทางเดินรถและทางเดินม้าต่างมีวิธีการเดินทาง ถ้าเทียนป่าวเลือกทางเดินรถ ก็ขอพ่อเขาอนุญาตแล้วก็ส่งพ่อสื่อมาสู่ขอซู่ซู่อย่างจริงจังดีกว่า แต่ถ้าจะเลือกทางเดินม้า ควรตัดสินใจเอง ไปยืนที่ผาตรงข้ามบ้านของเรา ร้องเพลงให้ซู่ซู่ฟังเป็นระยะเวลา 3 ปีและอีก 6 เดือน ’...”

(เมื่อชายแดน, 130)

ในตัวอย่างดังกล่าว ปู่ของซู่ซู่ได้รับรู้ความรักที่เทียนป่าวมีต่อซู่ซู่อย่างแน่นอนผ่านเพื่อนของตน และชี้ทางให้กับเทียนป่าวผ่านเพื่อนคนนี้เช่นกัน จากนั้นก็มีเทียนป่าวก็ได้ทำตามทางที่ปู่ของซู่ซู่ชี้ให้ และเกิดเรื่องราวสำคัญสำหรับชีวิตทั้งสองครอบครัว เช่น เทียนป่าวไปเดินทางเดินรถไม่สำเร็จก็ลงเดินทางเดินม้า แต่เพื่อนชายจึงขับเรือออกไปและเจออุบัติเหตุแล้วเสียชีวิต โหนซ่งรู้สึกผิดต่อพี่ชาย จึงหนีจากบ้านไป ชุ่นชุ่นที่แรกอยากได้ซู่ซู่เป็นลูกสะใภ้แต่ที่หลังก็ไม่ยอมปู่ของซู่ซู่ป่วยและเสียชีวิต ซู่ซู่โตเป็นผู้ใหญ่ผ่านเหตุการณ์เหล่านี้ ทั้งนี้ล้วนเริ่มต้นจากบทสนทนาดังกล่าว ดังนั้นจะกล่าวได้ว่า บทสนทนาดังกล่าวมีความสำคัญในการดำเนินเรื่อง ซึ่งตัดออกไม่ได้

3.4 หลังจากเทียนป่าวมาเดินทางเดินรถ คือส่งพ่อสื่อมาสู่ขอซู่ซู่ ปู่ได้สนทนากับซู่ซู่ แต่ซู่ซู่เงียบทุกคำถามจากปู่ ดังนี้

“..... ‘翠翠，船总顺顺家里请人来作媒，想讨你作媳妇，问我愿不愿。我呢，人老了，再过三年两载会过去的，我没有不愿的事情。这是你自己的事，你自己想想，自己来说。愿意，就成了；不愿意，也好。’

‘.....’

‘大老是个有出息的人，为人又正直，又慷慨，你嫁了他，算是命好！’”

《边城》第 56 页

บทแปล :

“...‘ซู่ซู่ ทางซุ่นซุ่นส่งพ่อสื่อมาที่บ้านเพื่อขอซู่ซู่แต่งงานกับลูกชายเขา ถามปู้ว่าตกลงกันได้หรือไม่ ปู้คิดว่าปู้แก่แล้ว มีชีวิตคงอีกสองสามปีนี่เอง ปู้ไม่มีเรื่องอะไรที่ตกลงไม่ได้หรอก แต่เรื่องนี้เป็นของเรื่องหนูเอง หนูคิดให้ดี ๆ และตัดสินใจเองได้ ถ้าหนูยอมได้ ปู้ก็ไปตกลงกับเขา หรือหนูไม่ยอมก็บอกได้นะ’

‘...’

‘แต่เทียนป้าวเป็นคนที่มีความสามารถ ทั้งซื่อตรงทั้งใจกว้าง ถ้าหนูแต่งงานกับเขาถือว่าโชคดีเลย’...”

(เมืองชายแดน, 56)

บทสนทนาดังกล่าวทำให้ซู่ซู่ได้รับรู้ว่าคนที่ส่งพ่อสื่อมานั้นไม่ใช่โหนซ่งแต่คือเทียนป้าว และแสดงท่าทีที่ปู้มีต่อเรื่องนี้ คือ ยินดีที่ตกลงการสู่ขอจากเทียนป้าว เรื่องนี้ทำให้ซู่ซู่เริ่มรู้ว่าโหนซ่งมีความสำคัญต่อตนแค่ไหน และยังเป็นเหตุผลที่ทำให้ซู่ซู่เสียบไปในการตอบคำถามที่เกี่ยวกับการแต่งงานกับเทียนป้าวจากปู้ในวันต่อไป เพราะว่าซู่ซู่รักโหนซ่งแต่ไม่รักเทียนป้าว ถ้าหากตัดบทสนทนาดังกล่าวออก ซู่ซู่อาจยังไม่รู้เรื่องความรักของตนและไม่รู้ว่าจะทำอะไรเมื่อปู้ถามถึงเรื่องการแต่งงาน บทสนทนาบทนี้จึงมีบทบาทที่ทำให้เรื่องดำเนินต่อไปได้

3.5 หลังจากเทียนป้าวเสียชีวิต พ่อสื่อที่นายร้อยหวางส่งไปเคยไปถามความคิดเห็นจากซุ่นซุ่นเกี่ยวกับให้ลูกหนูหวางแต่งงานกับโหนซ่ง เมื่อพ่อสื่อข้ามแม่น้ำเพื่อกลับบ้าน เขามีบทสนทากับปู้ของซู่ซู่กัน ดังนี้

“..... ‘什么事也不作，只是过河街船总顺顺家里坐了一会儿。’

‘无事不登三宝殿，坐了一定就有话说！’

‘话倒说了几句。’

‘说了些什么话？.....听说你们中寨人想把大河边一座碾坊连同家中闺女送给河街上顺顺，这事情有不有了点眉目？’

‘事情成了。我问过顺顺，顺顺很愿意同中寨人结亲家，又问过那小伙子.....’

‘小伙子意思怎么样？’

‘他说：我眼前有座碾坊，有条渡船，我本想要渡船，现在就决定要碾坊吧。渡船是活动的，不如碾坊固定。这小子会打算盘呢。.....一切皆是命，半

点不由人。可怜顺顺家那个大老，相貌一表堂堂，
会淹死在水里！’……”

《边城》第 90 页

บทแปล :

“...‘ก็ไม่มีเรื่องอะไรหรอกครับ เพียงไปนั่งที่บ้านซุ่นซุ่น
แล้วสักพักหนึ่ง’

‘ไว้เรื่องร้อนใจไม่ถือไปวัด ไปนั่งก็ต้องพูดถึงเรื่องสักเรื่องแน่’

‘ก็มีเรื่องอย่างหนึ่งจริงครับ’

‘เรื่องอะไรกันหรือครับ... ได้ยินว่านายร้อยหวางจะมอบ
ร้านบริการโม่เป้งให้ซุ่นซุ่นเป็นสินสอดพร้อมด้วยลูกสาว
เรื่องนี้ไปถึงไหนแล้วหรือครับ’

‘เรื่องนี้สำเร็จแล้ว ผมเคยถามซุ่นซุ่นแล้ว ซุ่นซุ่นขอมอยู่
แล้ว ผมก็ถามโหนซ่งแล้ว...’

“โหนซ่งว่าไงล่ะ’

‘เขาบอกว่า ข้างหน้าของผมมีร้านโม่เป้งและเรือให้เลือก ที่
แรกผมอยากได้เรือ แต่ตอนนี้เอาร้านโม่เป้งดีกว่า เพราะว่า
เรือเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหวตลอดแต่ร้านโม่เป้งเป็นสิ่งที่คงที่
ไม่ไปไหน โหนซ่งนี่ฉลาดจริง...ชีวิตทั้งหมดขึ้นอยู่กับ
ชะตากรรม มนุษย์ตัดสินใจเองไม่ได้ เสียขายเทียนปาวจึง
เลย อัจฉริยะบุรุษคนนี้น้ำตายได้ยังไงเล่า’...”

(เมืองชายแดน, 90)

บทพูดของพ่อสื่อทำให้ปู่ของซู่ซู่เข้าใจผิดโหนซ่ง และเตือนเหตุผลที่เทียนปาว
เสียชีวิตโดยทางอ้อมว่าเพราะปู่ของซู่ซู่นั่นเอง ทำให้ปู่ของซู่ซู่กำหนดตนเองอีกด้วย ซึ่งเป็นมูลเหตุ
สำคัญที่ปู่ของซู่ซู่ป่วยและเสียชีวิต ถ้าหากไม่มีบทสนทนาดังกล่าว ปู่ของซู่ซู่อาจไม่ถึงขนาดที่
สิ้นชีวิตลง

ตอนที่ 5 โครงเรื่อง

โครงเรื่อง หมายถึงกระบวนการที่เหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง
ๆ ของเรื่อง และดำเนินมาถึงตอนจบของเรื่องโดยความขัดแย้งต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในเรื่องนั้นเป็น
เรื่องราวที่สะท้อนถึงปัญหาของสังคมโดยผ่านตัวละคร ซึ่งความขัดแย้งในเรื่องนี้เป็นปัจจัยสำคัญใน

การดำเนินเรื่อง และยังเป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอต่อสังคมอีกด้วย ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร กับบุคลิกของตัวละครแต่ละตัวนั้น ยังทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ในตอนจบได้อีกด้วย การวิเคราะห์โครงเรื่องจึงต้องวิเคราะห์ถึงระดับของโครงเรื่องและความขัดแย้งต่าง ๆ ดังนี้

การวิเคราะห์ระดับของโครงเรื่อง ได้แก่ วิเคราะห์ว่าในเรื่องมีโครงเรื่องย่อยหรือไม่ หากมีโครงเรื่องเดียว พิจารณาว่าโครงเรื่องนั้นสมบูรณ์หรือไม่ หากมีโครงเรื่องย่อย พิจารณาว่าโครงเรื่องใหญ่สัมพันธ์กับโครงเรื่องย่อยอย่างไร ทำให้ผู้อ่านสับสนหรือไม่

ส่วนการวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่องควรพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ความขัดแย้งภายนอก รวมถึงความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร ระหว่าง ตัวละคร กับสิ่งแวดล้อมและสังคม

2. ความขัดแย้งภายใน หมายถึงความขัดแย้งภายในจิตใจตัวละครเอง

ผู้วิจัยพิจารณาจากเนื้อหาของนวนิยายจีน เรื่อง เมืองชายแดน แล้ว พบว่าในเรื่องปรากฏโครงเรื่องใหญ่ ได้แก่ ความรักระหว่างนางเอกชู่ชู่กับพระเอก โหนซ่ง ส่วนโครงเรื่องย่อยมีอยู่สองโครงเรื่อง ได้แก่ (1) ความรักระหว่างพ่อแม่ของชู่ชู่ (2) ความรักที่เทียนปาวมีต่อชู่ชู่และเรื่อง การสมรสของโหนซ่ง ถึงแม้มีสองโครงเรื่องย่อยอีกสองโครงเรื่องสอดแทรกในโครงเรื่องใหญ่ แต่เมื่อผู้อ่านได้อ่านนวนิยายเรื่องนี้จะไม่รู้สึกสับสน ด้วยผู้ประพันธ์จัดให้โครงเรื่องใหญ่เห็นได้อย่างแจ่มชัด บรรยายตั้งแต่ต้นจนจบ แต่จัดให้โครงเรื่องย่อยอีกสองโครงเรื่องนั้นค่อนข้างคลุมเครือไม่ชัดเจน ผู้อ่านรับรู้สองเรื่องในโครงเรื่องย่อยนั้น ส่วนใหญ่ไม่ไ้มาจากคำบรรยายหรือบทสนทนาโดยตรง แต่มาจากความหวงคิดถึงของชู่ชู่ หรือบทสนทนาระหว่างชู่ชู่กับเพื่อนซึ่งพบที่ถนนบังเอิญ เป็นต้น กล่าวคือ สองโครงเรื่องย่อยดังกล่าวนี้มีบทบาทเสริมให้โครงเรื่องใหญ่ได้สมบูรณ์ และทำให้โครงเรื่องใหญ่มีความเด่นชัด ดังที่ วังเจิงฉี (Wang Zengqi, 2518 : 14) ได้กล่าวถึงโครงเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ว่า “เป็นโครงเรื่องที่ซับซ้อนแต่ไม่ทำให้สับสน เรียบง่ายแต่ก็ไม่ขาดความประณีต”

ในโครงเรื่องใหญ่และโครงเรื่องย่อยทั้งสามโครงเรื่องนี้ ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงเมือง ฉางตี้ที่แสนสงบสุขและอบอุ่น แต่จะมีความขัดแย้งต่าง ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอด ราวกับแม่น้ำซึ่งดูเหมือนจะสงบนิ่ง แต่อาจเกิดคลื่นได้น้ำอยู่ก็ได้ ตัวละครต่าง ๆ ที่ใช้ชีวิตในเมืองฉางตี้ที่สงบสุขนี้ ก็มีความขัดแย้งต่าง ๆ ได้เกิดขึ้น ซึ่งผู้วิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. ความขัดแย้งภายนอก

1.1 ความขัดแย้งระหว่างชู่ชู่กับสองพี่น้องเทียนปาวกับโหนซ่ง

1.1.1 เทียนปาวรักชู่ชู่แต่ชู่ชู่ไม่รักเทียนปาว

ผู้ประพันธ์ได้บรรยายถึงความรักที่เทียนปาวมีต่อซู่ซู่โดยตรงผ่านปากของเพื่อนซู่ซู่ซู่ ซึ่งเทียนปาวได้ฝากเขามอบความรักของเทียนปาวดังกล่าว ส่วนซู่ซู่ซู่ไม่รักเทียนปาว ผู้ประพันธ์ไม่ได้บรรยายโดยตรง แต่ทุกครั้งที่เทียนปาวให้พ่อสื่อมาขอซู่ซู่แต่งงาน ซู่ซู่ซู่ก็จะแสดงอาการที่ไม่ยินยอม เช่น ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่ 2 เทียนปาวได้เจอซู่ซู่ซู่ ซู่ซู่ซู่เคยถามปู่ของซู่ซู่ซู่ว่ามีใครมาขอซู่ซู่แต่งงานแล้วยัง ระหว่างทางที่กลับบ้าน ปู่ของซู่ซู่ซู่จึงถามความคิดเห็นของซู่ซู่ซู่ แต่ซู่ซู่ซู่ว่าปู่บ้าและทำตัวจะโกรธ หลังเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่ 3 เทียนปาวได้ส่งพ่อสื่อมาขอซู่ซู่แต่งงานหลายครั้ง แต่ซู่ซู่ซู่ไม่เคยแสดงความคิดเห็นของตนและเจ็บทุกครั้ง

1.1.2 โหนซ่งรักซู่ซู่และซู่ซู่ซู่ก็รักโหนซ่ง แต่โหนซ่งไม่เคยกล่าวความในใจให้ซู่ซู่ซู่รู้และเมื่อซู่ซู่ซู่เจอหน้าโหนซ่งก็หลบหน้าทุกครั้งและไม่ยอมคุยด้วย

เช่น เมื่อเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม ซู่ซู่ซู่เคยได้ยินบทสนทนาระหว่างผู้ชมแข่งเรือมังกรสองคน รู้แล้วว่าโหนซ่งรักตน และหลังจากเทียนปาวส่งพ่อสื่อไปขอซู่ซู่แต่งงาน ผู้ประพันธ์มีคำบรรยายที่ชัดเจนบอกว่าสองพี่น้องรักสาวคนเดียวกัน นั่นก็หมายถึงโหนซ่งรักซู่ซู่แน่นอน โหนซ่งรักซู่ซู่ แต่เมื่อเจอซู่ซู่ เขาไม่เคยแสดงความรักนี้ออกมาโดยตรง เช่น เมื่อซู่ซู่ซู่เอาน้ำเต้าหู้ของปู่ซู่ซู่ซู่ไป แล้วก็ให้โหนซ่งมาส่งคืน ซู่ซู่ซู่จับเรือส่งโหนซ่งข้ามแม่น้ำ ถึงแม้ว่าซู่ซู่ซู่ไม่ได้กล่าวความรู้สึกในใจให้โหนซ่งรู้ แต่ผู้อ่านสามารถมองเห็นความรักที่ซู่ซู่ซู่มีต่อโหนซ่งเพราะว่าเขาเธอเป็นผู้สร้างโอกาสเพื่ออยู่กับโหนซ่งเพียงสองคน ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีมากสำหรับบอกเล่าความรักกันและกัน แต่โหนซ่งก็เพียงกล่าวชวนปู่และซู่ซู่ซู่ไปชมการแข่งเรือที่บ้านเขาเพื่อแสดงความสามารถของตนในด้านการแข่งเรือและสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างตนและซู่ซู่ซู่มากกว่าเดิม แต่ซู่ซู่ซู่ไม่สามารถอ่านใจโหนซ่งได้ จึงไม่ตอบสนองโหนซ่ง ที่จริงแล้วสมมุติว่าโหนซ่งเปิดเผยความรักของตนต่อหน้าซู่ซู่ซู่ เธอก็คงไม่สามารถตอบสนองได้ด้วยบุคลิกภาพที่ขี้อาย อย่างไรก็ตาม ซู่ซู่ซู่และโหนซ่งได้เจอกันหลายครั้ง แต่สองคนไม่เคยบอกเล่าความรักในใจกัน

1.2 ความขัดแย้งระหว่างเทียนปาวกับโหนซ่งสองพี่น้อง

1.2.1 เทียนปาวและโหนซ่งเป็นพี่น้องที่รักกันเพราะเติบโตมาด้วยกัน แต่ปรากฏว่าทั้งสองหลงรักผู้หญิงคนเดียวกัน จึงทำให้ทั้งสองกลายเป็นคู่แข่งทางความรัก

เทียนปาวและโหนซ่งเติบโตภายใต้วัฒนธรรมของฮั่น ขงจื๊อ (Kong Zi, 2554) เคยกล่าวไว้ว่า “พี่น้องต้องรักกันและเคารพกัน ครอบครัวจึงจะมีความสุข” เทียนปาวและโหนซ่งสองพี่น้องได้ปฏิบัติตามสอนของขงจื๊อ รักกันและเคารพกัน เช่น หลังจากสองพี่น้องต่างเปิดเผยความรักของตนที่มีต่อซู่ซู่ซู่ เทียนปาวกังวลใจในการแข่งร้องเพลงกับน้องชาย จึงประชดโหนซ่ง แต่โหนซ่งไม่โกรธ กลับเข้าใจพี่ชาย และเสนอว่า ตนจะร้องเพลงแทนพี่ชาย แสดงว่าโหนซ่งรักและเคารพพี่ชาย เมื่อสองพี่น้องไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านของซู่ซู่ซู่ สองคนนี้ไม่มีใครอยากเป็นคนร้อง

ก่อน ล้วนจะให้อีกคนหนึ่งมีสิทธิ์ร้องก่อนทั้งสองพี่น้องหลงรักสาวซุ่ยซุ่ย แต่ไม่อิงอาศัยผู้กันด้วย ความรักระหว่างสองพี่น้อง จึงจะแข่งร้องเพลงกันเพื่อชนะใจซุ่ยซุ่ย

1.2.2 เทียนปาวส่งพ่อสื่อไปขอซุ่ยซุ่ยแต่งงานแต่กลับล้มเหลว และแข่งร้องเพลง ลูกทุ่งกับ โหนซ่งก็พ่ายแพ้

ดังตัวอย่างในข้อ 1.4.3 ของตอนที่ 3 เทียนปาวส่งพ่อสื่อไปเพื่อขอซุ่ยซุ่ย แต่งงานหลายครั้ง ปู่ของซุ่ยซุ่ยบอกว่าต้องถามซุ่ยซุ่ยก่อนทุกครั้ง แต่ซุ่ยซุ่ยไม่เคยแสดงความคิดเห็น ต่อเรื่องนี้ สุดท้ายปู่ของซุ่ยซุ่ยก็เดาใจซุ่ยซุ่ยได้แล้วว่าเธอไม่รักเทียนปาวแต่รัก โหนซ่ง ส่วนเทียนปาว ไปแข่งร้องเพลงกับ โหนซ่ง พอโหนซ่งเริ่มร้องเพลง เทียนปาวก็รู้ทันทีว่าตนสู้ไม่ได้และยังไม่อยากร้องแล้ว ระหว่างทางที่สองพี่น้องกลับบ้าน เทียนปาวตัดสินใจจะขับเรือไปจากเมืองฉางตั้ง เพื่อให้ตนลืมสิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้ ซึ่งหมายความว่าเทียนปาวแพ้โหนซ่ง

1.3 ความขัดแย้งระหว่างเทียนปาวกับโหนซ่งสองพี่น้องและปู่ของซุ่ยซุ่ย

1.3.1 เทียนปาวให้พ่อสื่อไปขอซุ่ยซุ่ยแต่งงานหลายครั้ง แต่ทุกครั้งปู่ของซุ่ยซุ่ยก็ บายเบี่ยงไม่ให้คำตอบโดยตรง เพียงบอกพ่อสื่อว่าต้องถามซุ่ยซุ่ยก่อน ดังที่ตัวอย่างในข้อ 1.4.3 ของ ตอนที่ 3

1.3.2 เทียนปาวแพ้การแข่งขันร้องเพลง แต่ปู่ของซุ่ยซุ่ยคิดว่าเทียนปาวชนะและชื่นชมเทียนปาวว่าร้องเพลงไพเราะดี เทียนปาวไม่พอใจเพราะตนไม่ได้ร้องเพลงเอง จึงพูดจาประชดปู้ของซุ่ยซุ่ย

1.3.3 โหนซ่งโทษปู่ของซุ่ยซุ่ยไม่พูดตรงไปตรงมา ทำให้พี่ชายของตนมีความหวัง ในตอนแรกแต่กลับผิดหวังมากทีหลังซึ่งเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้เทียนปาวเสียชีวิต

เมื่อคนขนถ่ายสินค้าถามโหนซ่งจะเอาร้านโม้แป้งหรือเรือ และแสดงความคิดเห็นว่าสมมุติว่าเขาอยู่ฐานะของโหนซ่งเขาจะเอาร้านโม้แป้ง โหนซ่งมีคำตอบว่าเปรียบเทียบแล้ว เขาอยากได้เรือมากกว่า แต่มีอย่างเดียว ก็คือปู่ของซุ่ยซุ่ยไม่ซื้อตรง หอบก้อนไปถมมา พี่ชายของตนเสียชีวิตก็เพราะคนแก่คนนี้

1.3.4 โหนซ่งรักซุ่ยซุ่ย แต่ปู่ของซุ่ยซุ่ยพยายามที่จะช่วยให้ซุ่ยซุ่ยมีความสัมพันธ์ที่ ใกล้ชิดกับโหนซ่งอย่างเร้าร้อน กลับทำให้โหนซ่งเข้าใจผิดต่อปู่ของซุ่ยซุ่ย

เช่น โหนซ่งเคยชื่นชมความสวยงามของซุ่ยซุ่ย แสดงความรักของตนต่อหน้าปู่ของซุ่ยซุ่ย แต่หลังจากเทียนปาวเสียชีวิต ครั้งหนึ่งที่โหนซ่งข้ามแม่น้ำไปมณฑลเสฉวน ปู่ของซุ่ยซุ่ยได้พูดถึงเรื่องการไต่ถามเสียงเพลงของโหนซ่ง โหนซ่งนึกถึงการเสียชีวิตของพี่ชาย จึงเข้าใจผิดและประชดปู้ของซุ่ยซุ่ย และเมื่อโหนซ่งกลับมาจากมณฑลเสฉวนและข้ามแม่น้ำกลับบ้าน เขาร้อง

เรียกคนขับรถเป็นเวลานาน แต่ซุ่ยซุ่ยไม่ออกมากลับวิ่งหนีเข้าไปที่ป่าไผ่ และปู่ของซุ่ยซุ่ยลงมาจับเรืออย่างเชื่องช้า โหนซ่งนึกถึงพี่ชายของตนอีกและเกิดความเข้าใจผิดอีกครั้ง

1.4 ความขัดแย้งระหว่างโหนซ่งกับซุ่นซุ่น

ซุ่นซุ่น พ่อโหนซ่งไม่ยอมให้โหนซ่งแต่งงานกับซุ่ยซุ่ยเนื่องจากเทียนป่าวเสียชีวิตและอยากให้โหนซ่งแต่งงานกับลูกสาวของนายร้อยหวัง แต่โหนซ่งรักซุ่ยซุ่ยและไม่รักคุณหนูหวาง ไม่ยอมทำตามใจพ่อและไม่สามารถหนีจากเงาความตายของพี่ชาย จึงหนีจากบ้านไป

1.5 ความขัดแย้งระหว่างปู่ของซุ่ยซุ่ยกับซุ่นซุ่น

1.5.1 ซุ่นซุ่นคิดว่าเหตุผลส่วนหนึ่งที่เทียนป่าวเสียชีวิตนั้นก็เพราะคำพูดของปู่ของซุ่ยซุ่ยทำให้เทียนป่าวเข้าใจผิด จึงโทษปู่ของซุ่ยซุ่ย

1.5.2 หลังจากเทียนป่าวเสียชีวิต ปู่ของซุ่ยซุ่ยยังถามซุ่นซุ่นความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งงานของซุ่ยซุ่ยและ โหนซ่ง ทำให้ซุ่นซุ่นเกิดความเกลียดชังต่อปู่ของซุ่ยซุ่ยมากขึ้น

1.6 ความขัดแย้งระหว่างซุ่ยซุ่ยกับปู่ของซุ่ยซุ่ย

1.6.1 ปู่ของซุ่ยซุ่ยไม่บอกให้ซุ่ยซุ่ยรู้ถึงความรักของโหนซ่งโดยตรง เพียงใช้วิธีแบบพูดเล่น ทำให้ซุ่ยซุ่ยเกิดความไม่เข้าใจกับโหนซ่ง

1.6.2 ปู่ของซุ่ยซุ่ยรักซุ่ยซุ่ยมากแต่ไม่เข้าใจซุ่ยซุ่ย ซุ่ยซุ่ยก็เช่นกัน รักปู่แต่ก็ไม่เข้าใจปู่ เช่น พ่อสื่อของนายร้อยหวางเจตนาบอกปู่ของซุ่ยซุ่ยว่าโหนซ่งจะเลือกร้านไหม้แฉ่งแฉ่งไม่เอาเรือ ปู่ของซุ่ยซุ่ยไม่สบายใจจึงป่วย ถึงแม้ว่าป่วยหนัก แต่เขายังพยายามไปตามซุ่นซุ่นเกี่ยวกับเรื่องการแต่งงานของโหนซ่งและซุ่ยซุ่ย สื่อถึงความรักที่ปู่มีต่อซุ่ยซุ่ย แต่เขาไม่เข้าใจซุ่ยซุ่ย เลี้ยงดูซุ่ยซุ่ยตลอดมาก็ยังไม่รู้ว่าซุ่ยซุ่ยมีนิสัยที่ชอบเก็บอารมณ์ เช่น ตอนที่โหนซ่งกลับมาจากมณฑลเสฉวนและต้องการข้ามแม่น้ำ ซุ่ยซุ่ยเดินไปที่ท่าเรือ เห็นผู้โดยสารคือโหนซ่งจึงรีบหนีไปที่ป่าไผ่ ปู่ซุ่ยซุ่ยคิดว่านี่เป็นโอกาสที่ดีสำหรับซุ่ยซุ่ยอยู่ใกล้ซิดกับโหนซ่งกัน จึงไม่ลงไปจับเรือ แต่กลับทำให้โหนซ่งเข้าใจผิดด้วยความไม่เข้าใจคลิกลั่นกะลั่นของซุ่ยซุ่ย ผู้ประพันธ์ยังได้บรรยายว่าเมื่อซุ่ยซุ่ยจินตนาการว่าตนจะหนีจากปู่ไป และปู่หาไปทั่วแล้วก็หาเธอไม่เจอ พอนึกถึงตรงนี้ซุ่ยซุ่ยกลับเห็นความสำคัญของปู่และร้องตามหาปู่ ซึ่งสื่อถึงซุ่ยซุ่ยรักปู่ แต่เมื่อปู่มีเรื่องเศร้าใจ ซุ่ยซุ่ยไม่เข้าใจและไม่สามารถลอบใจปู่ได้ เช่น ปู่บอกซุ่ยซุ่ยว่าเทียนป่าวส่งพ่อสื่อมาขอเธอแต่งงานและถามความคิดเห็นจากซุ่ยซุ่ย เขานึกถึงแม่ของซุ่ยซุ่ยและกลัวตนไม่สามารถหาคนดีให้สมรสได้ซุ่ยซุ่ยได้ จึงร้องไห้และหนีไป แต่ซุ่ยซุ่ยไม่เข้าใจปู่และไม่ไปตามหาปู่

1.7 ความขัดแย้งระหว่างความรักระหว่างพ่อกับแม่ของซุ่ยซุ่ยและตังคม

พ่อของซุ่ยซุ่ยเป็นทหารชาวฮั่น ส่วนแม่ของซุ่ยซุ่ยเป็นชาวฉู่ ถึงแม้มีกฎหมายห้ามทหารชาวฮั่นแต่งงานกับชาวฉู่ สองคนก็ได้รักกันและแม่ของซุ่ยซุ่ยท้อง ในที่สุดทั้งสองคน

เลือกที่จะฆ่าตัวตาย ปู่ของชู้ชู้คิดว่าสาเหตุที่ลูกสาวเสียชีวิต ได้แก่ “ฟ้า” ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในทัศนคติของชาวจีน “ฟ้า” หมายถึงชะตากรรมหรือธรรมชาติ ผู้วิจัยเห็นว่าธรรมชาติไม่เคยทำร้ายความรักระหว่างพ่อกับแม่ของชู้ชู้ ถ้าบอกว่าชะตากรรมเป็นสาเหตุ อาจกล่าวมีอีกอย่างหนึ่งเป็นสาเหตุโดยตรงมากกว่า ได้แก่ สังคมหรือกฎหมายที่ไม่ยุติธรรมในสังคมเป็นสาเหตุจริง คือห้ามชู้ชู้และชาววังแต่งงานกัน ซึ่งบ่งบอกถึงความดูหมิ่นชาววัง แต่ปู่ของชู้ชู้ไม่สามารถมองเห็นสาเหตุนี้ด้วยยังไม่มีแนวคิดในสมัยนั้น เขาจึงไปโทษ “ฟ้า”

2. ความขัดแย้งภายใน

2.1 ความขัดแย้งในใจเทียนป่าว

ได้แก่ เทียนป่าวรักชู้ชู้แต่รู้ว่าน้องชายก็รักชู้ชู้เช่นกัน และพี่น้องชายไม่ได้จึงเสียใจและหาทางออกไม่ได้ ในที่สุดก็เสียชีวิต

หลังจากบอกเล่าความในใจด้วยกันแล้ว สองพี่น้องตกลงกันจะไปร้องเพลงที่ผาตรงข้ามบ้านของชู้ชู้พร้อมกัน แต่เทียนป่าวไม่อนุญาตการร้องเพลง จึงเห็นน้องชาย เทียนป่าวเสียใจและขับเรือลงไปที่ปลายน้ำ เจออุบัติเหตุและเสียชีวิต

2.2 ความขัดแย้งในใจโหน่ง

ได้แก่ โหน่งรักชู้ชู้และคิดว่าชู้ชู้ก็รักตนเอง แต่ไม่เคยได้ยินคำรักจากชู้ชู้ จึงไม่กล้าบอกความในใจไป ดังเช่นข้อ 1.1.2 ของตอนที่ 5 จะเห็นได้ว่าโหน่งรักชู้ชู้และจากตัวอย่างในข้อ 2.1 ของตอนที่ 4 เห็นได้ว่าโหน่งคิดว่าชู้ชู้ก็รักตนเอง แต่รักทั้งสองนี้ไม่เคยกล่าวความในใจให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้ โหน่งยังเคยแสดงโดยทางอ้อมแต่ชู้ชู้แทบจะไม่มีแม้แต่ทางอ้อม ซึ่งเห็นได้ชัดในข้อ 1.1.2 ของตอนที่ 5 และปู่ชู้ชู้สรุปได้ว่าชู้ชู้รักโหน่งแต่ไม่รักเทียนป่าว เพราะว่าชู้ชู้ไม่แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องการแต่งงานกับเทียนป่าวหลายครั้ง

2.3 ความขัดแย้งในใจปู่ของชู้ชู้

ได้แก่ ปู่ของชู้ชู้ไม่อยากให้ชู้ชู้ไปจากบ้าน แต่ยังอยากให้ชู้ชู้แต่งงานกับคนดีอย่างเทียนป่าวที่เป็นคนน่าเชื่อถือ เช่นในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม ปู่ให้ชู้ชู้เข้าเมืองเพื่อชมการแข่งขันเรือมังกรพร้อมกับสุนัขที่เลี้ยงไว้ด้วยกัน แต่ชู้ชู้ไม่ยอม อย่างไรก็ตามปู่ชู้ชู้ก็อยู่ด้วย ส่วนปู่ของชู้ชู้อยากให้ชู้ชู้อยู่ข้างตัวตลอดเวลา แต่ก็ค้นหาผู้นิสัยดีเพื่อให้ชู้ชู้ได้แต่งงานกับคนดี หลังจากเทียนป่าวข้ามแม่น้ำมาเพื่อชื่นชมความสวยงามของชู้ชู้ เขาก็เริ่มคิดเทียนป่าวเหมาะสมดูแลชู้ชู้หรือไม่

2.4 ความขัดแย้งในใจชู้ชู้

2.4.1 เป็นห่วงปู่ ไม่ยอมจากปู่ไปไกล แต่ก็คิดว่าปู่ไม่เข้าใจตนเอง เช่น ในเทศกาลแข่งเรือมังกรปีที่สาม โหน่งชวนชู้ชู้และปู่ไปชมการแข่งขันเรือที่บ้านเขา และให้ลูกน้อง

ของพ่อมาแทนปู่ของซุ่ยซุ่ยทำงาน แต่ซุ่ยซุ่ยเป็นห่วงปู่ อย่างไรก็ตามปู่ก็ไม่ยอมไปคนเดียว แต่ทุกครั้งทีปู่ถามความคิดเห็นของคนที่มีการแต่งงานกับเทียนป้าว ซุ่ยซุ่ยก็จะไม่ยอมพูดด้วยนิสัยที่ชอบเก็บความรู้สึก อีกอย่างหนึ่งอาจเพราะว่าเธอคิดว่าปู่ไปแล้วปู่ก็คงไม่เข้าใจและจะขวางทางระหว่างตนกับโหนซ่ง

2.4.2 รักโหนซ่ง แต่ไม่มีโอกาสเจอโหนซ่งก็หลบหน้ากันทุกครั้ง ไม่เข้าใจโหนซ่ง และไม่สามารถหาวิธีใดให้โหนซ่งเข้าใจตนได้

ในข้อ 1.5.2 ของตอนที่ 5 ประพันธ์ได้บรรยายโดยตรงผ่านความคิดของซุ่ยซุ่ย ว่าซุ่ยซุ่ยรักโหนซ่ง แต่เธอไม่เข้าใจความรักที่โหนซ่งมีต่อตน ดังเช่นข้อ 1.1.2 ตอนที่ 5 ซุ่ยซุ่ยมีบุคลิกที่ชอบเก็บอารมณ์ จึงไม่เคยกล่าวความรักให้โหนซ่งเข้าใจตนได้ ดังเช่นข้อ 1.3.4 ของตอนที่ 5

2.5 ความขัดแย้งในใจซุ่ยซุ่ย

ซุ่ยซุ่ยไม่เคยดูหมิ่นผู้ที่อยู่ชนชั้นต่ำ จึงให้พ่อสื่อไปขอซุ่ยซุ่ยให้แต่งงานกับลูกคนโต แต่ไม่มีโอกาสให้ตนและบ้านของตนมีฐานะสูงกว่าเดิม ก็ยอมเสียสละความรักของลูกคนที่สองไป

ดังที่ตัวอย่างในข้อ 5 ของตอนที่ 3 ซุ่ยซุ่ยมีบุคลิกภาพที่มีน้ำใจ ใจกว้างไม่ถือสาช่วยเหลือบุคคลที่อยู่ชนชั้นต่ำได้มาก ในเทศกาลแข่งเรือปีที่สอง เขาเห็นเทียนป้าวชอบซุ่ยซุ่ย ไม่คิดว่าครอบครัวเธอยากจน แต่กลับแสดงเจตนาที่อยากของซุ่ยซุ่ยแต่งงานกับลูกชายคนโต แต่ถึงอย่างไร ซุ่ยซุ่ยก็เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ยกฐานะของครอบครัวให้ดีขึ้น เขาจึงถือโอกาสที่นายร้อยหวางส่งพ่อสื่อมาขอโหนซ่งแต่งงาน เพื่อได้ร้านไหมแป้งและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลชนชั้นสูง ดังเช่นข้อ 1.4 ของตอนที่ 5 ข้อ 2.2 ของตอนที่ 3 และข้อ 3 ของตอนที่ 4 ถึงแม้ว่าเขาจะรู้โหนซ่งและซุ่ยซุ่ยรักกัน แต่ก็อยากให้โหนซ่งรับปากเรื่องการแต่งงาน ปู่ของซุ่ยซุ่ยไปถามเขาเรื่องการแต่งงานของโหนซ่ง เขาก็ไม่อำพราง ดังเช่นตัวอย่างบทสนทนาในข้อ 3 ของตอนที่ 4

ผู้ประพันธ์ได้จัดความขัดแย้งต่าง ๆ ดังกล่าวให้เกิดขึ้นในบรรยากาศที่อบอุ่นสงบ ทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกรู้สึกความขัดแย้งเหล่านี้ร้ายแรงมากนัก เมื่ออ่านถึงตอนจบแล้วค่อยรู้สึกโศกเศร้า แต่ความโศกเศร้าที่เกิดขึ้นนี้จะไม่น้อยกว่าความโศกเศร้าหลังอ่านนวนิยายเรื่องที่มีความขัดแย้งที่ร้ายแรง ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงฝีมือของผู้ประพันธ์ในการวางโครงเรื่องและการจัดความขัดแย้ง